OPENBARE VERGADERING VAN 27 FEBRUARI 2013

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel
mevrouw Postma (agendapunt 8d en 8e)

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), M. Dekker (PvdA), B. Enting (PvdA), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), A. Postma (GroenLinks), G.E.J. Copini-van der Meulen (D66), L.R. van Gijlswijk (SP), N.G.J. Temmink (SP), C.M. van Dijk (SP), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) *(vanaf agendapunt 6e)* en de heren B. Baldew (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), R.O. Martens (PvdA) *(t/m agendapunt 8b)*, W. Moes (PvdA), J. Spakman (PvdA), M.D. Blom (VVD), J. Evenhuis (VVD), D. Jager (VVD), R.A. Koops (VVD), J.H. Sipma (VVD), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks) *(t/m agendapunt 8a)*, R.P. Prummel (Stadspartij), J. Bolhuis (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij), W. Maat (Stadspartij) *(vanaf agendapunt 2a)*, J.P. Dijk (SP), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), B.N. Benjamins (D66), B.H. Koops (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), J.P.A. van Rooij (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k.: de heer G.J.D. Offerman (Stadspartij), mevrouw L.I. van der Vegt (GroenLinks) en mevrouw A.M.J. Riemersma (Stadspartij)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: mevrouw J.A. Visscher (SP) en de heren D. Istha (PvdA) *(t/m agendapunt 8b)*, R. van der Schaaf (PvdA), J.M. van Keulen (VVD), T. Schroor (D66) en J. Seton (CDA)

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 27 februari 2013. Er is bericht van verhindering van mevrouw Van der Vegt en van mevrouw Riemersma. Mevrouw Jongman zal iets later zijn, de heer Offerman is niet aanwezig, de heer Van der Veen vertrekt iets eerder en dat geldt ook voor wethouder Istha, die vertrekt ook wat eerder.
Dan ten aanzien van de agenda. Het agendapunt 6a, de vaststelling van het bestemmingsplan Pleiadenlaan-Oost 2 wordt op verzoek van het college van de agenda gehaald. Er komt een nieuw raadsvoorstel volgende maand. Agendapunt 6c, de BORG-rapportage 2012 wordt 7a, dat wordt een 1-minuutinterventie, en de Stadspartij verzoekt om een motie vreemd aan de orde van de dag te mogen indienen over de gaswinning. Gaat u ermee akkoord dat die motie wordt toegevoegd, dat dat agendapunt wordt toegevoegd als agendapunt 8e? Bent u daarmee akkoord om agendapunt 8e toe te voegen? Dat is het geval. Dan hebben wij aldus besloten.

1.a: Vaststelling verslag van 30 januari 2013

De VOORZITTER: Dan gaan we naar het verslag van de vergadering van 30 januari 2013. Er zijn opmerkingen van de SP en GroenLinks binnengekomen met betrekking tot het verslag. Ik stel voor om die te verwerken. Daar bent u mee akkoord? Dat is het geval.

Pagina 15, onder ‘Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP):’
“Camera’s ophangen in het A-kwartier betekent het verplaatsen van het probleem naar het Riouwplein, Noorderplantsoen of een andere locatie in de stad.”
Riouwplein moet zijn: *Guyotplein*
een andere locatie moet zijn: *andere locaties*

“… dat de drugsoverlast zich niet meer beperkt tot de Hoekstraat - Oude Kijk in ‘t Jatstraat, maar zich heeft uitgebreid naar de Laan en het harmoniecomplex.”
de Laan moet zijn: *De Laan*
het harmoniecomplex moet zijn: *het Harmoniecomplex*

Pagina 18, onder ‘De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks):’, tweede alinea:
“Een wijziging van een voorziening betekent dus dat wij het structureel mogelijk maken om, waar drugsoverlast is, cameratoezicht in te zetten. Dat is een blanco cheque die ik hier niet ga tekenen.”
voorziening moet zijn: *verordening*

1.b: Vaststelling verslag actualiteitendebat 13 februari 2013

Dan gaan we naar de vaststelling van het actualiteitendebat van 13 februari. U kunt ook akkoord gaan met de vaststelling van dat verslag? Dat is het geval. Aldus besloten.

2. Benoemingen

2.a: Installatie van de heer W. Maat tot tijdelijk lid van de gemeenteraad van Groningen (vervangt de heer Offerman)

De VOORZITTER: Er is een commissie geloofsbrieven ingesteld, althans, ik zou u dat voor willen stellen. De leden hebben al even kunnen kijken. Mevrouw Bloemhoff als voorzitter, de heer Leemhuis en de heer Koops hebben de geloofsbrieven van de heer Maat onderzocht. Ik zou mevrouw Bloemhoff willen vragen om naar voren te komen om ons te vertellen of de commissie de geloofsbrieven in orde heeft bevonden.

Mevrouw BLOEMHOFF (commissie geloofsbrieven): Dank u, voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven in orde bevonden. Wij adviseren de heer Maat toe te laten als lid van deze raad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wilt u dat advies overnemen om de heer W. Maat tot tijdelijk lid van de gemeenteraad van Groningen te benoemen? Ik zie dat dat het geval is. Dan is aldus besloten. Dan verzoek ik aan de bode om de heer Maat binnen te leiden en verzoek ik u allen om te gaan staan, zodat de heer Maat de belofte ten behoeve van de raadsleden kan afleggen.
Mijnheer Maat, ik lees zo dadelijk de tekst voor. Ik verzoek u om helemaal aan het eind te zeggen: ‘dat verklaar en beloof ik’.
Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.

De heer MAAT (Stadspartij): Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Mijnheer Maat, dan mag ik u als eerste feliciteren met uw benoeming tot tijdelijk lid van de gemeenteraad van Groningen. Dat u een goede tijd mag hebben.

(Applaus)

De VOORZITTER: Nieuwe collega’s hebben zo dadelijk in de eetpauze de gelegenheid om u te feliciteren. Zou u uw plaats willen innemen alstublieft?

2.b: (Her)benoeming leden ouderenraad (raadsvoorstel)

De VOORZITTER: Dan gaan wij verder met agendapunt 2b, de herbenoeming van de ouderenraad. Kunt u instemmen met hetgeen aan u is voorgelegd? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

3. Mondelinge vragen en interpellaties

(n.v.t.)

4. Initiatiefvoorstellen

(n.v.t.)

5. Ingekomen stukken

5.a: Lijst met ingekomen collegebrieven

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGEBRIEVEN VOOR DE RAAD VAN
27 februari 2013

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Beantwoording motie fietstoegang traverse stationsgebied	30-01-2013	via cie. B&V/R&W
2.	NLA / Wijkteams	30-01-2013	via cie. R&W
3.	Tussenrapportage financieel perspectief	31-01-2013	via cie. F&V
4.	Wob-verzoek nieuwjaarsrecepties	31-01-2013	via cie. F&V
5.	Beantwoording moties ‘wachttijdvoorspellers’ en ‘regels tegelijk groen’	01-02-2013	via cie. B&V
6.	Quick scan kabelbaan	01-02-2013	via cie. B&V
7.	Stand van zaken en ontwikkeling risicomanagement	01-02-2013	via cie. F&V
8.	Jaarwisseling 2012/2013	01-02-2013	via cie. F&V
9.	Informatie: geluidkaarten en Voorontwerpactieplan	01-02-2013	via cie. B&V
10.	Wijzigingen langetermijnagenda	01-02-2013	via cie. O&W
11.	Evaluatie aanpak Qat en voorstel voortzetting activeringsproject Somalische Groningers	01-02-2013	via cie. F&V
12.	Informatie ‘Verslag luchtkwaliteit 2011 gemeente Groningen’	01-02-2013	via cie. B&V
13.	Mosquito Schoolholm	01-02-2013	via cie. F&V
14.	Coffeeshopbeleid	01-02-2013	via cie. F&V
15.	Bevoegdheden raad in relatie tot vz. VR en regioburgemeester	05-02-2013	via cie. F&V
16.	Beantwoording vragen Milieurapport	05-02-2013	via cie. O&W
17.	Voortgang O2G2 en Onderwijs Algemeen	05-02-2013	via cie. O&W
18.	Beleidsregels Horecaterrassen gemeente Groningen	07-02-2013	via cie. B&V
19.	Klanttevredenheidsonderzoek sporthallen	07-02-2013	via cie. O&W
20.	Resultaten onderzoek uitbreiding begraafplaats Noorddijk	07-02-2013	via cie. B&V
21.	Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2013-2014 Noord-Nederland	07-02-2013	via cie. F&V
22.	Onderhandelingsresultaat claim Damsterdiep parkeergarage	07-02-2013	via cie. B&V
23.	Wijzigingen LTA raadscommissie Beheer & Verkeer	07-02-2013	via cie. B&V
24.	Informatie voortgang motie Erfpacht	07-02-2013	via cie. R&W
25.	Overbruggingskrediet Grunneger Power	07-02-2013	via cie. B&V
26.	dB(C)-norm, Feesten in Balans II	07-02-2013	via cie. B&V
27.	Voedselprogramma 2013	14-02-2013	via cie. B&V
28.	Online indiening zienswijze ontwerpbestemmingsplan	14-02-2013	via cie. R&W

29.	Informeren proces aanvraag standplaats gepofte kastanjes in Noorderplantsoen en cultuurverandering naar aanleiding daarvan	14-02-2013	via cie. B&V
30.	Consequenties verruiging groen	14-02-2013	via cie. B&V
31.	Leerlingenvervoer	14-02-2013	via cie. O&W
32.	Vernieuwing dienstverleningsovereenkomst met Ten Boer	15-02-2013	via cie. F&V
33.	Dekking kosten chatfunctie in 2013	15-02-2013	via cie. F&V
34.	Wensen en bedenkingen t.a.v. Aankoop aandeel Waterbedrijf Groningen	15-02-2013	via cie. F&V
35.	Ontwerpbestemmingsplan Lintdorpen en Ruischerbrug	15-02-2013	via cie. R&W
36.	Informatie over uitvoering moties bij vaststelling cultuurnota 2013-2016	15-02-2013	via cie. O&W
37.	Watertoren Noord informatie over stand van zaken	15-02-2013	via cie. R&W
38.	Ontwerpbestemmingsplan Kranenburg Stadspark	15-02-2013	via cie. R&W
39.	Conceptprogramma regionaal kompas ‘actief onder dak’ 2014-2017, wensen en bedenkingen	15-02-2013	via cie. O&W
40.	Stukken onderzoek De Wijert ter informatie	15-02-2013	via cie. R&W
41.	Beëindiging opschorting wachtlijstsystematiek coffeeshopbeleid	15-02-2013	via cie. F&V
42.	Update Groenling Wielewaalplein	15-02-2013	via cie. R&W
43.	Re-integratie alleenstaande ouders	18-02-2013	Via cie. W&I
44.	Informeren over uitstel invoeren betaald parkeren op P+R-terrein P3	21-02-2013	Via cie. B&V
45.	Schriftelijke vragen t.a.v. Damoclesbeleid	21-02-2013	Betrekken bij agenda (8d)
46.	Informatie ‘Evaluatie boombeheer 2012’	21-02-2013	Via cie. B&V
47.	Evaluatie regelgeving warenmarkt	21-02-2013	Via cie. B&V
48.	Wijkontwikkeling Selwerd/stvz wijkperspectieven	21-02-2013	Via cie. R&W
49.	Uitvoering motie Openbare verlichting	21-02-2013	Via cie. B&V
50.	Informatie ontwikkelingen vernieuwing sociaal domein	21-02-2013	Via cie. O&W (+ W&I)
51.	Motie Duurzame sportaccommodaties/led-verlichting	21-02-2013	Via cie. O&W
52.	Stand van zaken revitalisering Woonschepenhaven	22-02-2013	Via cie. R&W
53.	Beleidswijziging Kranenburg: verruiming naar kantoren	22-02-2013	Via cie. R&W
54.	Gevolgen omzetting SOV-kaart tot kortingsproduct	22-02-2013	Via cie. B&V
55.	Evaluatie ecologisch beheer 2012 en planning 2013	22-02-2013	Via cie. B&V
56.	Ter inzage legging bestemmingsplan ‘Bedrijventerrein Koningsweg’	22-02-2013	Via cie. R&W
57.	Uitstel behandeling voorstel vaststelling bestemmingsplan Pleiadenlaan-Oost 2	26-02-2013	Betrekken bij vaststelling raadsagenda

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u kunt instemmen, als het om die lijst gaat, met hetgeen u is voorgelegd. Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

5.b: Lijst met ingekomen overige stukken

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD
VAN 27 februari 2013

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1	Brief burger, EVMR/VPRO Tegenlicht legt zware mishandeling door isolatie uit	30-01-2013	Tkn.
2	Brief burger, Twittergedrag secretaris BOB Beijum	30-01-2013	Tkn.
3	Brief burger, Klacht over kwaliteit toetsing bouwaanvraag Groninger Forum	30-01-2013	Tkn.
4	Gemeente Geertruidenberg, Aangenomen raadsmotie financieel onderhandelingsakkoord met kabinet	01-02-2013	Tkn.
5	San Carlos Stedenband, reactie op kadernota Internationalisering en visie voor 2012-2016	04-05-2013	Via cie. F&V
6	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Monitor Agressie en Geweld Openbaar Bestuur	06-02-2013	Tkn.
7	Gemeente Eemsmond, motie Gevolgen Aardgaswinning	06-02-2013	Tkn.
8	Brief burger, afschrift van brief aan college met reactie op brief van de burgemeester van 24 januari 2013.	08-02-2013	Tkn.
9	JuristenTeam, Aardschokken	08-02-2013	Tkn.
10	Gemeente Leeuwarderadeel, motie aangaande ‘minstbedeelden’ in Leeuwarderadeel	11-02-2013	Tkn.
11	De Friese Meren, motie Aquaduct A6, in de Skarster Rien	12-02-2013	Tkn.
12	Oiko Credit, Jaarstaat Nederland Fonds in 2012	12-02-2013	Tkn.
13	Brief burger, Landelijke actie stop hondenbelasting	12-02-2013	Tkn.
14	Voorzitter Bewonersorganisatie Wijert Welzijn, Verzoek aan B en W en gemeenteraad om opheffing wijkteam De Wijert	14-02-2013	Tkn. afhandeling door college
15	Ouderenraad Groningen, toegankelijkheid Oosterpoort en Stadsschouwburg	15-02-2013	Tkn., doorsturen naar college ter afhandeling
16	Gem. Appingedam, aanvaarde motie Aardbevingen door gasproductie in onze regio	19-02-2013	Tkn.
17	Brief burger, tussenuitspraak RvS inzake bestemmingsplan Oosterpoort	20-02-2013	Tkn., doorsturen naar college ter afhandeling
18	Gem. Ombudsman, rapport klachtonderzoek bij SOZAWE, kenmerk 12.1.120/035	21-02-2013	Tkn.
19	Gem. Ombudsman, rapport klachtonderzoek bij SOZAWE, kenmerk 12.1.105/036	21-02-2013	Tkn.

20	Afschrift brief van college aan Platform Stoker&Brander, parkeren	21-02-2013	Tkn.
21	Brief burger, presentatie quick scan kabelbaan	25-02-2013	via cie. B&V
22	Gezamenlijke brief van VGG en provincie aan Groninger gemeenteraden, Vervolg op visitatie 'Bestuurlijke Toekomst Groningen'	27-02-0213	via cie. F&V

De VOORZITTER: Ten aanzien van de nummers 11, 13 en 15 zou de Stadspartij de stukken graag agenderen en de Stadspartij zou ook op stuk nummer 14 graag het antwoord van het college ontvangen. Voor het overige heb ik begrepen dat u kunt instemmen met de afhandeling zoals is voorgesteld. Dat is het geval? Dan is aldus besloten.

6. Conformstukken

6.a: Vervalt

6.b: Vaststelling bestemmingsplan Oostelijke Ringweg, Groningerweg (raadsvoorstel 17 januari 2013, GR13.3462324)

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u kunt instemmen met wat is voorgelegd. Dat is het geval? Dan is aldus besloten.

6.c: is geworden: 7.a

6.d: Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2013- 2016 (raadsvoorstel 30 januari 2013, GR13.3492083)

De VOORZITTER: Ik begrijp dat is Student en Stad een stemverklaring wil afleggen. Het woord is aan de heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Student en Stad is niet blij met het voornemen om te gaan kijken naar het invoeren van betaald fietsparkeren. Toch zullen wij het voorstel wel steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Gijsbertsen van GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dat geldt ook voor mijn fractie. Eigenlijk ook nog wel voor een aantal andere voornemens, met name rond het Oosterhamriktracé, maar wij wachten de discussie af. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat voor het overige kan worden ingestemd met hetgeen is voorgelegd. Dan wordt aldus besloten.

6.e: Subsidie Voedselbank opnemen in begroting Armoedebeleid (raadsvoorstel 30 januari 2013, GR13.3493034)

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat het CDA, de heer Koops, een stemverklaring wil afleggen. Ga uw gang.

De heer KOOPS (CDA): Dank u wel, voorzitter. Nu de wethouder ons heeft voorgehouden hoe en waaraan het begrote bedrag van 60.000 euro wordt uitgegeven, kunnen wij instemmen met het voorstel. Jammer overigens dat het voorstel kosten en investeringen, dat zijn toch echt te onderscheiden zaken, door elkaar haalt. Investeringen faciliteren, die beogen om de accommodatie van de Voedselbank in de benen te houden. Daar is wat ons betreft niet zoveel mis mee. Ook niet omdat de stichting er zelf ook nog eigen geld in stopt.

De VOORZITTER: Dan de heer Benjamins van D66, ook voor een stemverklaring.

De heer BENJAMINS (D66): Wij kunnen instemmen met de strekking van deze incidentele eenmalige subsidie aan de Voedselbank, maar laten we er in ieder geval wel voor waken dat we instanties niet te veel geven om te sterven, maar te weinig om van te leven. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan meld ik dat mevrouw Jongman zojuist de vergadering is binnengekomen en heb ik begrepen dat voor het overige u kunt instemmen met hetgeen is voorgelegd. Dan is het geval? Dan is aldus besloten.

7. 1-minuut interventies

7.a: BORG- rapportage 2012 (raadsvoorstel 24 januari 2013, GR13.3478903)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Prummel. Het woord is aan de heer Prummel van de Stadspartij, die zelf om deze 1-minuutinterventie heeft verzocht.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, niet zo heel erg lang geleden viel het college en kwam ook een nieuw college. De verkenners voor dat nieuwe college hebben ons allerlei adviezen gegeven en een ervan kunnen wij ter harte nemen waar het het BORG-beleid aangaat. Dat is dat wij incidentele financieringen niet lang moeten laten duren. Johan Remkes hield ons voor: als iets geregeld incidenteel is gefinancierd, maak het dan structureel, dat geeft duidelijkheid op de begroting. Die les mogen we ons wel aantrekken. Daarom heeft de Stadspartij een motie gemaakt, waarin wij de raad willen laten uitspreken dat wij die gedachtelijn ook willen overnemen.
Voorzitter, ik dien een motie in.

De VOORZITTER: dank u wel.

Motie (1): Structureel financieren (Stadspartij)
"De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 27 februari 2013, besprekende de BORG-rapportage 2012,

Spreekt uit:
- dat wij lering moeten trekken uit het advies van oud-minister en oud-gedeputeerde Johan Remkes om uitgaven die langdurig incidenteel werden gefinancierd in het vervolg structureel te financieren.

en gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Is er verder iemand die hierover het woord wenst vanuit de raad? Dat is niet het geval. Kunnen wij dan gaan naar de reactie van het college? Ik zal zorgen dat het college dan eerst over de motie komt te beschikken. U bent zover? Wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, ik pak deze motie even op, aangezien het gaat om een financiële kwestie. Deze motie komt natuurlijk iets te vroeg. Het is natuurlijk zo dat wij in het kader van de rekening en straks het voorjaarsdebat en ook de begroting natuurlijk gaan kijken naar ons totaalpakket aan uitgaven, die zowel incidenteel als structureel gefinancierd zijn. Daar ligt het advies van de heer Remkes niet zozeer op tafel, maar wel ligt natuurlijk het probleem op tafel. Wij zullen ons als college moeten gaan beraden en u ook moeten meenemen in die posten die incidenteel gefinancierd zijn, die feitelijk van structurele aard zijn en hoe we daarmee omgaan. Dus wij komen wel degelijk hierover te spreken, maar ik vind deze motie op dit moment te vroeg, omdat ik nu niet kan overzien wat de gevolgen hiervan zouden kunnen zijn. Ik zou u willen voorstellen de strekking van deze motie gewoon te betrekken bij het debat dat we gaan hebben over de rekening en de voorjaarsbrief. Dus ik ontraad haar.

De VOORZITTER: De heer Prummel nog.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik begrijp dat het college een aantal hei-sessies zal gaan houden over de begroting die het zal gaan voorleggen aan de raad. Zo gezien is het helemaal niet te vroeg, maar eerder aan de late kant om deze motie in te dienen. Eigenlijk had dit beleid zal eerder doorgedrongen moeten zijn tot alle koppen hier in het stadhuis. Dus ik zou u willen vragen om rekening te gaan houden met dit advies en vandaar deze motie.

De VOORZITTER: Wethouder Schroor nog een keer.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, natuurlijk heeft de heer Prummel gelijk dat zaken die in principe structureel gefinancierd zouden moeten worden als ze langdurig en meerjarig lopen, dat je die op die manier ook zou moeten financieren. Daar heeft u een punt. Alleen, op dit moment deze motie aannemend, kan ik niet overzien hoe de huidige situatie zich verhoudt tot die ambitie. Dat zou zomaar eens een rekening kunnen zijn die wij niet kunnen waarmaken, dus vandaar dat ik zeg dat wij dit meenemen. Wij nemen ook uw gedachte mee, want het is helemaal geen gekke gedachte. Wij komen hier nog uitgebreid over te spreken en dan kunt u ook ons toetsen en we vragen of wij voldoen aan dit uitgangspunt en zo niet, waarom dan niet en dan hebben we daar een debat over. Dus op dit moment is deze motie voor aanname te vroeg, daarom ontraad ik haar ook, maar we zullen het zeker betrekken bij onze afweging die we gaan houden, de komende maanden.

De VOORZITTER: Nee, nee, dit is een 1-minuutinterventie.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Laatste korte opmerking?

De VOORZITTER: Nee, ik wou het nu echt hierbij houden, anders worden het drie termijnen. Ik stel voor dat wij over de motie gaan stemmen. Is er behoefte aan een stemverklaring bij de heer Luhoff?

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik ken het probleem dat de Stadspartij met deze motie aan de orde wil brengen, alleen vind ik het wat te ver gaan om die discussie te voeren naar aanleiding van een BORG-rapportage. Overigens speelt dit probleem ook andersom. We hebben ook een aantal incidentele projecten met structureel geld gefinancierd en dat is ook een onderwerp van de discussie die wij volgens mij met z’n allen in het voorjaar moeten voeren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Temmink, SP.

Mevrouw TEMMINK (SP): Wij kunnen ons aansluiten als SP bij de woordvoering van D66 en we zullen dus ook tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, daar kan ik mij bij aansluiten.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, wij willen nog graag zeggen dat de BORG er heel goed uitziet. Complimenten aan het college. Daarnaast is het zo dat wij veel met de heer Remkes hebben opgetrokken. Maar niet alle algemene uitspraken van de heer Remkes zijn altijd toepasbaar op specifieke situaties.

De VOORZITTER: Dan gaan wij stemmen. Ja, ga uw gang.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Onze fractie wil graag kenbaar maken dat wij de overwegingen van de wethouder volgen. Het is al jaren zo dat de openbare ruimte met incidenteel geld wordt bekostigd. Dat is natuurlijk niet ideaal, maar ik denk dat op een later tijdstip tijdens de begrotingsbehandeling daar nader op kan worden ingegaan en nu niet. Dus ik ondersteun het verhaal van het college.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ondersteun de hint van de Stadspartij, maar niet door middel van een eenmalige motie op zo-even een namiddag. Dus vandaar dat wij deze motie niet zullen steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie ingediend op nummer 1? Dat is de Stadspartij. Anderen niet, de motie is verworpen.
Dan neem ik aan, omdat het een conformstuk was, dat u voor het overige kunt instemmen met hetgeen u onder I en II is voorgelegd? Dat is het geval? De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Met een stemverklaring dat wij niet blij zijn, u raadt het al, met incidentele financiering hiervan en volgend jaar een structurele financiering verwachten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kunt u voor het overige wel instemmen met hetgeen is voorgelegd. Dan is aldus besloten.

8. Discussiestukken

8.a: Grondexploitatie Meerstad 2012 **(**raadsvoorstel 23 januari 2013, GR13.3476105)

De VOORZITTER: De heer Baldew, PvdA-fractie.

De heer BALDEW (PvdA): Dank u, voorzitter. De economische recessie heeft zich verdiept, ondanks de forse ingrepen van vorig jaar. In Meerstad moeten we nu helaas een verlies incasseren. Door een tegenvallende verkoop van woningen moeten we nu van een lagere ingroei en temporisering uitgaan. Er is dus sprake van vertraging van het aantal te realiseren woningen in Meerstad en vertraging kost geld. Dat moeten we nu helaas pijnlijk onder ogen zien en dragen. Maar liever vertraging dan een faillissement van Meerstad, voorzitter. Meerstad heeft bestaansrecht. De stad groeit en uit de Primos-verwachtingen blijkt dat de stad een verwachte behoefte heeft aan nieuwe woningen van 12.000. De stad is even groot als de gemeente Ameland. Je kunt niet alle 12.000 woningen realiseren in de stad. In Meerstad is er ruimte, groen, water en natuur en we kunnen dus de behoefte aan groen, stedelijk wonen in Meerstad realiseren. Meerstad biedt ook unieke kansen zoals waterwoningen. Door de economische recessie kan de behoefte aan groen, stedelijk wonen nog niet leiden tot een grotere vraag naar woningen in Meerstad. Daarom moeten wij nu een verlies nemen van 25 miljoen euro. Goed dat het college dit verlies niet doorschuift naar de toekomst, maar juist nu neemt. Het aanleggen van de vaarverbinding en de groenvoorziening, de verbinding met de stad en onder andere de begrazing en het educatief project Galloway-runderen zijn investeringen die de leefbaarheid in Meerstad bevorderen. Ondanks de economisch moeilijke omstandigheden en de financiële opgaven waarmee de stad Groningen geconfronteerd wordt, blijft het college investeren in Meerstad. Dit getuigt van bestuurlijk vertrouwen in Meerstad en dat is hard nodig in deze onzekere tijden als signaal richting potentiële kopers in Meerstad.
Voorzitter, Meerstad heeft een goed verhaal en het is zaak dat dit verhaal goed wordt verteld. Daarom ben ik blij dat het college volop aandacht besteedt aan marketing en branding om het verhaal over Meerstad goed voor het voetlicht te brengen van de potentiële kopers. Dit verhaal kan niet verteld worden zonder politiek bestuurlijk vertrouwen in Meerstad en gelukkig heeft dit college dat.
Voorzitter, de wethouder heeft toegezegd en set aan maatregelen die de woningmarkt kan inzetten te onderzoeken. Wij zien het onderzoek met belangstelling tegemoet. Ook roept het college op om de gesprekken met de provincie indringender te gaan voeren als het gaat om de volgende onderwerpen: de mogelijkheid tot een energielandschap in Meerstad-Noord, de mogelijkheid voor gunstige financieringsvoorwaarden voor Meerstad en last but not least, voorzitter, subsidiemogelijkheden voor groene en blauwe ontwikkeling in Meerstad. Voorzitter, graag willen wij geïnformeerd worden over de voortgang van deze gesprekken. Graag hierover een toezegging van het college.
Maar, voorzitter, we weten toch allemaal dat de woningmarkt verslechtert, de recessie zich verdiept en op grondexploitaties forse verliezen worden geleden? Als we dit weten, hoe kan het dan zo zijn dat het college bij de vaststelling van de begroting in november, dit tekort van 25 miljoen euro niet heeft zien aankomen? De externe waakhond, de accountant, wees het college op de problemen. Hoe zit het met de interne checks and balances in de gemeentelijke organisatie en in de Meerstad-organisatie? Hoe beoordeelt het college dit? Heeft het college nu de indruk dat het zelf het financiële roer stevig in handen heeft? Zo ja, waar blijkt dat uit? Zo nee, wat gaat u eraan doen?
Voorzitter, het jaar begint net en we worden wederom geconfronteerd met miljoenentekorten.

De VOORZITTER: De heer Dijk, SP.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik heb de heer Baldew tijdens de commissie ook dit soort vragen horen stellen en ik begrijp inderdaad dat het vervelend is dat er weer tegenvallers zijn uit Meerstad. Maar u kunt toch niet ontkennen dat deze economische crisis een stuk dieper is en een stuk zwaarder dan dat we eigenlijk van tevoren hadden kunnen voorspellen? Daarom vraag ik mij af op welke manier, ook via financiële controle, we dit hadden kunnen voorkomen. Wat is daar uw mening over?

De heer BALDEW (PvdA): Ik ga de heer Dijk een antwoord geven op zijn vraag met de continuering van mijn betoog, voorzitter.
Voorzitter, het jaar is net begonnen en de miljoenentekorten vliegen ons wederom om de oren. Dit was vorig jaar ook het geval. Daarom hebben we vorig jaar een motie ingediend om het financiële roer stevig in handen te krijgen. Ik laat deze motie op het scherm verschijnen, daartoe een verzoek aan de griffie.

Deze motie heb ik vorig jaar ingediend, voorzitter, en ik zou graag willen dat het college deze motie even ter harte neemt. Ik ben niet van plan om deze motie opnieuw in te dienen, maar ik moet de sterke neiging daartoe onderdrukken. Voorzitter, deze motie heeft geleid tot een recessierapportage en in de recessierapportage horen wij op de beleidsgevoelige terreinen goed geïnformeerd te worden. Dat was de strekking van deze motie, mijnheer Dijk.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik snap dat heel goed, maar dan nog kun je niet alles in steen houwen en kun je niet alles voorspellen zoals we dat graag zouden willen. Dat is mijn vraag aan u: denkt u echt dat het mogelijk is om een economische crisis zo erg te onderzoeken en te voorspellen, zoals u dat graag wilt? Ik denk van niet, namelijk.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik heb het niet over een economische crisis voorspellen. Ik heb het over de effecten daarvan op de beleidsterreinen voorspellen. Een bedrag van 25 miljoen euro out of the blue, dat is veel. Ik kan mij voorstellen dat u dit bedrag eerder had kunnen zien aankomen, zij het niet in de volledige omvang, maar in mindere omvang. We zijn overvallen door dit bedrag en dat voelt niet prettig. Het is niet de eerste keer dat we overvallen worden door zo’n fors bedrag. We zijn wel vaker overvallen, vandaar deze motie ook. Jammer ook, dat we ondanks deze motie nog steeds geconfronteerd worden met tekorten die wij bij de begroting niet zien aankomen, waardoor de begroting vervolgens weer wankelt. Ja, jammer dat de begroting 2013 die zo robuust leek, nu al begint te wankelen. We dachten in 2012 een bedrag van 7,5 miljoen euro over te houden en we hebben dit bedrag ook ingezet in de begroting 2013. We hebben het nu wederom niet zien aankomen, dus in plaats van een overschot hebben we juist een fors tekort in 2012.
Voorzitter, deze opgesomde constatering, samen met de eerdere tegenvallers zoals DaFinci, O2G2 en het parkeerbedrijf, stemmen mijn fractie ongerust. In de commissie heb ik daarom ook aangegeven dat mijn fractie een Rekenkameronderzoek overweegt naar de wijze waarop het managementcontrolesysteem binnen de gemeente Groningen functioneert. Als zo’n onderzoek kan helpen het proces te verbeteren moeten we het niet uitsluiten. Een onderzoek is uiteraard geen doel op zich. Graag horen we daarom van het college hoe het college tegen zo’n onderzoek aankijkt, hoe het college zelf aankijkt tegen de interne management- en controle-organisatie en welke verbeteringen het college voor zichzelf ziet en hoe wij als raad hierin betrokken worden. Voorzitter, dit was het.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mevrouw Kuik, CDA-fractie.

Mevrouw KUIK (CDA): Bedankt, voorzitter. Bij het nemen van het verlies van 25 miljoen euro wil ik stilstaan bij drie punten. Allereerst onze algemene zorg over de financiële positie van de gemeente. Ten tweede de risicobeheersing en ten derde de sturingsmogelijkheden en het beperken van verliezen in de toekomst.
Er ligt een raadsvoorstel om het risicoprofiel van Meerstad te verlagen door een verlies te nemen van 25 miljoen euro. Het is een voorstel dat wij als raad moeten goedkeuren, maar de vraag is in hoeverre wij eigenlijk een keus hebben. Volgens het voorzichtigheidsbeginsel dienen we kosten, als ze in het vooruitzicht zijn, te nemen, dus het verlies van 25 miljoen euro moeten we nemen. Waar bij het CDA de

zorg zit, is dat de miljoenenbedragen zoals hier nu wordt besproken op ons afkomen, waarmee we te dealen hebben. Het zijn vrijwel voldongen feiten. Maar op bedragen van tonnen en minder blijken we het als raad heel lastig te vinden om te bezuinigen. Dit is een constaterende opmerking. Het is van belang dat de raad zich bewust is van de urgentie om keuzes te maken om als gemeente een goede en gezonde financiële positie te houden.
Dan de risicobeheersing. Vorig jaar hebben we een forse afboeking gedaan op Meerstad. Het beeld was dat dit voldoende zou zijn. Dan kom ik weer bij de vraag die ik al eerder heb gesteld: hoe is ons voorspellend vermogen? Nu is er weer een fors bedrag dat wij moeten afboeken. En zeker weten of het nu genoeg is, dat doen we niet. Het is van belang de grip die we kunnen hebben op risicobeheersing volledig te pakken. Daarom is het voorstel van de heer Baldew om een onderzoek te doen naar het functioneren van de eigen waakhond in de vorm van concern control en informatiestromen ook goed en ondersteunen we dit ook om te kijken in hoeverre we dit nog kunnen aanscherpen.
Dan de toekomstige maatregelen. We weten dat de woningmarkt in een dip zit, maar gas terug op de uitvoering van dit gebied lijkt ons onverstandig. Juist nu is het goed om zekerheid te geven aan toekomstige kopers, door een belangrijk onderdeel van het succes van dit gebied, de vaarverbinding, te realiseren en het gebied aan te kleden door het planten van bomen.
We hebben in de vorige raadsvergadering al ingestemd met het inzetten van startersleningen om de verkoop van woningen in Meerstad te stimuleren. Ook zijn we blij met de inzet op productontwikkeling en marketing, waarbij mogelijkheden als transformatiewoningen worden aangeboden. We horen graag of hierbij nu een overzicht is van alle mogelijke sturingsmogelijkheden of dat het college nog met aanvullende, dan wel andere instrumenten kan komen, waarmee we zouden kunnen sturen.
Kortom: wij zullen instemmen met het voorstel om het risicoprofiel van Meerstad te verlagen. We moeten ons bewust zijn van de onzekere financiële positie in de toekomst en daarom is het van belang om als gemeente grip op de zaak te houden door jaarlijks de grondexploitaties te herzien en door het onderzoeken en aanscherpen van de risicobeheersing. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik zat na te denken over dit onderwerp en toen bedacht ik dat er ten minste één partij is die blij is met wat er nu gaat gebeuren, en dat is de gemeente Slochteren, die, als die vorig jaar niet uit de grondexploitatie was gegaan, nu nog een groter probleem zou hebben. Maar dat is dan ook de enige partij waar enige positieve gedachten over deze grondexploitatie zullen bestaan. De provincie ook, wordt hier wel genoemd, maar dat is toch een andere situatie, lijkt me. In een tijd waarin iedere euro twee keer omgedraaid moet worden, is het een bittere pil dat er 25 miljoen euro in de grondexploitatie van Meerstad gestoken moet worden. Niet alleen omdat we ervan uitgingen dat we een aantal jaren niet naar Meerstad zouden moeten kijken, maar ook omdat we op het allerlaatste moment, voor het gevoel, voor dit voldongen feit werden gesteld. Die 25 miljoen euro kwam wel heel erg te elfder ure.
In de commissie heb ik het automatisme ter discussie gesteld om meteen dat het totale bedrag van 25 miljoen euro in de grex te stoppen en ervoor gepleit of het mogelijk is een voorziening voor een deel van dat bedrag te treffen, zodat als het misschien een klein beetje beter gaat de komende jaren, dat geld niet in de grex is gestopt maar in de gemeentelijke begroting is gelaten en dat het daarmee beschikbaar is gebleven. Dat er een probleem is, is duidelijk. In de afgelopen jaren heeft de crisis zich verdiept en het gebrek aan echte maatregelen op het gebied van de woningmarkt, en dat ligt vooral op het gebied van het landelijk beleid, heeft de onzekerheid ook voor Meerstad doen toenemen. Dat is natuurlijk ook waarom de accountant met zijn conclusie kwam. Dat was ook iets wat we een jaar geleden niet hadden kunnen voorzien. Ook het laatste loonakkoord van een paar weken geleden zal naar alle waarschijnlijkheid, en dat ondersteunt ook de opmerking van een aantal economen en belangenorganisaties, niet op korte termijn op de woningmarkt gaan helpen. Dan sta je voor de vraag of dit, die 25 miljoen euro, die afboeking op Meerstad, reëel is. Als je dat bekijkt, de plannen dat er een langere nuloptie moet zijn, dat er een geleidelijke ingroei moet zijn van het bereiken van het aantal woningen, dan moeten we helaas constateren dat die voorstellen realistisch zijn.
Voor de ontwikkeling van Meerstad zelf, zou ik eigenlijk wel complimenten willen uitdelen. Het is toch best knap hoe in korte tijd de keuze is gevallen op meer kleinschalige projecten deels te ontwikkelen, verschillende doelgroepen te zoeken en daar ook producten voor aan te bieden. Het 1000-bomenplan, de vaarverbinding, dat vind ik erg positief dat die nog steeds voortvarend ter hand worden genomen. Ook mooi dat daar de provincie in samenwerkt. Erg mooi nieuws vind ik ook dat er gekozen is om nog meer te

richten op echte starterswoningen, op woningen onder de 200.00 euro, niet alleen omdat daar markt voor is, maar het is, denk ik, ook terecht dat die groep wordt bediend in Meerstad.
Tot slot een opmerking over het gebruik van de grond waarop niet meteen gebouwd wordt. Ook hier weer tijdelijke invulling. Daar wordt naar gekeken, er wordt over gesproken, maar ik heb altijd wel een beetje het gevoel dat het wat meer urgentie mag krijgen. Voorstellen rond het energielandschap of in het plandeel Noord: het wordt aangekondigd, er wordt over gepraat, maar wanneer komt het? Dus op het gebied van creatieve invulling van tijdelijk gebruik van grond in Meerstad zou ik het college nog wel wat meer willen horen zeggen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk, SP-fractie.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. De plannen voor Meerstad zijn ontwikkeld in een economisch gunstige tijd en ooit, in 2005, pleitte de SP voor minder Meerstad, maar dan wel met een gevarieerder aanbod van woningen, dat bereikbaar zou zijn voor meer Groningers. In deze plannen komt naar voren dat er inderdaad meer beschikbare woningen komen voor, de heer Leemhuis zei het al, onder de 250.000 euro en ook onder de 200.000 euro. Daar zijn wij in ieder geval blij mee. In de commissie heb ik gezegd dat ik behoorlijk zuur klonk, maar we kunnen er ook niet echt een mooier verhaal van maken dan dat het eigenlijk is. We zullen 25 miljoen euro meer moeten afboeken op Meerstad. Toch zijn we ooit aan Meerstad begonnen en we zullen het beste ervan moeten maken. Zo kunnen we goed begrijpen dat het wel helpt om het gebied aantrekkelijker te maken door middel van het versneld aanleggen van de vaarverbinding en de aanleg van groen, zoals het 1000-bomenplan. Daarnaast blijven wij hopen dat het college zich wel blijft inzetten om de afgesproken 10% sociale woningbouw te realiseren in Meerstad. Ik weet dat het niet gemakkelijk zal zijn, maar dat geldt eigenlijk voor alle ontwikkelingen in heel Meerstad. Daarom vraag ik toch wel om een reactie van het college hierop.
Tot slot wil ik nog even ingaan op de inbreng van de PvdA, hier en tijdens de commissievergadering. De PvdA pleit voor een Rekenkameronderzoek en dan vooral als het gaat om concern control. Maandag bespreken we met alle andere fracties en ook met de Rekenkamercommissie waarnaar wij vinden dat onderzoek moet worden gedaan. De SP pleit al een aantal jaren voor een onderzoek naar Meerstad, maar dan wel in een iets bredere vorm. Bijvoorbeeld naar hoe de raad meer greep kan krijgen op Meerstad en op dit omvangrijke project en hoe de raad ook op de juiste manier en op het juiste moment geïnformeerd kan worden. Over de precieze invulling daarvan heb ik het graag met u aanstaande maandag en ik vind het jammer dat het Rekenkameronderzoek er inderdaad nog niet is gekomen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Voor alle duidelijkheid, de Partij van de Arbeid heeft niet gepleit in de commissie voor een onderzoek naar Meerstad, maar wij overwegen een Rekenkameronderzoek te doen naar het hele planning- en controlgebeuren.

De heer DIJK (SP): U heeft het heel eenzijdig over planning en control en het risicomanagement, maar mij gaat het meer over het volledige project zelf en hoe we daar goed over geïnformeerd kunnen worden. Ik wil het daar wat breder over hebben. Ik wil het er ook graag maandag met u over hebben. Ik vind dat u hier iets te nauw naar kijkt.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, dat is een ander onderzoek. Daar kunt u het altijd met mij over hebben.

De heer DIJK (SP): Dat klopt inderdaad, dat is een ander onderzoek.

De VOORZITTER: De heer Blom, VVD.

De heer BLOM (VVD): Voorzitter, dank u wel. Om te beginnen constateert de VVD dat het doodzonde is dat we wederom zoveel geld moeten afschrijven op Meerstad. Grote investeringen en verdampende waarden, ik zei het al eerder in de commissie. Zeker in deze tijd, waarin we al zoveel moeten bezuinigen, is dat een treurig verhaal. En de Stadjers moeten het gelag betalen. Het is daarbij wrang dat de provincie Groningen en de gemeente Slochteren er zo makkelijk vanaf zijn gekomen. Kleine verliezen en weinig schade, zeker in vergelijking met de stad. Dat vinden wij nog steeds treurig. Bewoners hebben meer weidse uitzichten dan in de mooiste folders is geschetst, maar ze zijn ook verliezers, doordat de

voorzieningen achterblijven. Wat kan het college doen? Verantwoord en degelijk blijven afschrijven en de schade beperken. Dit zal waarschijnlijk niet de laatste keer zijn.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): U heeft het over verantwoord geleidelijk afschrijven. Ik meen me te herinneren dat in ieder geval de VVD een van de partijen was die vorig jaar al meer dan 200 miljoen euro wilde afschrijven. Hoe ziet u dat in dit verband?

De heer BLOM (VVD): Wij hebben inderdaad vorig jaar tegen de grex gestemd. Op dit moment is de situatie voor ons anders, omdat we dat station gepasseerd zijn. We hebben het nu over deze afschrijving.
Bureau Meerstad timmert aan de weg. Bureau Meerstad probeert de markt, hoe klein ook, te bedienen. Het denkt verder met metamorfosewoningen, starterswoningen en waterwoningen. Je kunt ze allemaal gaan bekijken aan het Eemskanaal, daar liggen er inmiddels twee. De versnelde aanleg van de vaarverbinding is prima. De aanleg van de Sontbrug gaat aanstonds van start en wij denken dat het een goed idee is om daar zo snel mogelijk mee aan de gang te gaan, zoals wij besloten hebben in deze raad. Betere marketing is echter zeer noodzakelijk. In gesprek met Bureau Meerstad gaf men aan dat men dat met ons eens is. Kortgeleden legden we een bezoek af aan Meerstad en zagen wij als raadsleden een promotiefilm. Die film gaf een mooi overzicht van het gebied en kan helpen om het gebied meer in de stad te laten leven. Publieke beschikbaarheid van deze film zou een goed idee zijn.
Ondertussen moeten we ook doorgaan met het ontwikkelen op andere plekken in de stad. Ik noem het Reitdiep, De Held en wellicht ook de Suiker Unie. De uitstroom naar bijvoorbeeld Zuidhorn moeten we tegengaan en gezinnen moeten behouden blijven voor de stad. De VVD vindt dat daar moet worden ingezet waar vraag is en helaas ligt de grootste vraag op dit moment niet in Meerstad. Dat betreuren wij, denken wij, met deze raad.
Onze vraag aan deze wethouder: hoeveel garantie hebben we dat deze afschrijving genoeg is en tot wanneer is dat dan? Waarom begint u niet eerder met de pilot Welstandsvrij bouwen? In het stuk staat ‘tweede helft 2013’. De VVD dringt hier al veel langer op aan en zo gaat er weer kostbare tijd verloren. Kan dat niet sneller en hoe gaat u dat vormgeven? Wat ziet de wethouder verder voor mogelijkheden om de verkoop te stimuleren? Wat kan de gemeente nog vergemakkelijken en verruimen, bijvoorbeeld in de regelgeving? Waarom zou een prijsverlaging in Blauwe Stad wel werken en in Meerstad niet? Zijn prijsverlagingen overwogen en waarom is daar niet voor gekozen? Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, hartelijk dank. Het eerste wat bij mij opkomt bij deze grondexploitatie, is een gevoel van ongeloof. Vorig jaar nog hebben we een enorm bedrag afgeboekt en nu, slechts een jaar later, is het alweer raak. Wat zegt dat over het project Meerstad en wat zegt dat over de inschattingen die zijn gemaakt en die nu weer worden gemaakt? We namen ons verlies, we nemen nu ons verlies en dan denk ik: wat staat ons nog te wachten? Dat is natuurlijk een heel erg negatief begin. Er gebeurt ook heel veel en die positieve noot wil ik ook wel maken. Onlangs nog, ik geloof dat de heer Blom dat ook aanhaalde, werd dat nog zichtbaar bij een werkbezoek dat werd gebracht aan Meerstad. De realisatie van de basisschool was daar een erg mooi voorbeeld van, maar ook de voorbereidingen voor het aanleggen van een vaarverbinding en het raadsbesluit om de Sontbrug aan te leggen zijn voorbeelden van hoe we Meerstad toch, zeker gevoelsmatig, dichter bij de stad kunnen laten liggen.
Deze grondexploitatie blijft, net als de vorige, uitgaan van een woningproductie en een aantal woningverkopen van 250 per jaar, maar wel met een trager ingroeitempo. Ik kwam hier in de commissie ook op terug: dat is natuurlijk wel een beetje op de lange baan schuiven van de resultatenverwachting. Eigenlijk is het ook bouwen op hoop voor de toekomst. Maar ik zie ook dat het niet anders kan. Dat is een sombere vaststelling. Het hoeft ook niet irreëel te zijn, maar je gaat wel nadenken over wat nu daadwerkelijk je aanknopingspunten zijn.
Voorzitter, moeten we dan maar stoppen met Meerstad? Ik denk niet dat we dat moeten doen. Er is nog wel degelijk een behoefte aan het wonen op grondgebonden woningen tussen het groen en het blauw. Die behoefte is niet afgenomen, de vraag is afgenomen. En ondanks de omstandigheden moeten we dus blijven investeren in het goed marketen van Meerstad en het aantrekkelijk maken van Meerstad. Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Het is gewoon heel erg vervelend, als ik mensen in de stad spreek, om nu opnieuw bij te plussen. De bedragen vliegen de mensen om de oren en dit komt er ook nog bij. We moeten dus opnieuw bijplussen, of beter gezegd bijminnen, in dit geval. Wij balen hier erg van. Ik hoor ook de andere collega's precies hetzelfde zeggen en die gevoelens kunnen wij zeker delen. De vraag is in dit dossier: Wat is wijs? Is het te vroeg om nu al te zeggen: we moeten een verlies nemen? Is het beter om het later te nemen? Die discussie hebben we in de commissie ook gehad. We hebben een aantal dingen opnieuw overwogen, naar aanleiding van de commissievergadering. Wat een feit is, is dat de stad blijvend in trek is, maar we zitten ook met een woningmarkt die op slot zit en niet heel erg meewerkt op dit moment, wat heel erg jammer is. Het heeft direct effect op de hele verhuisbeweging van mensen die misschien op dit moment een verhuizing overwegen, maar denken: ik krijg de hypotheek niet rond. Het is gewoon heel erg jammer dat dat nu ook nog eens meespeelt. De vraag die ook bij ons opkwam is: we hebben vorig jaar gezegd dat 200 miljoen euro wel erg veel geld is. Het was toen een klein stukje en de vraag is of we nu elk jaar in stukjes verdergaan, of dat dit nu het tweede verlies is dat we nemen en of we volgend jaar op volle kracht vooruit kunnen. Maar ook dat is weer heel moeilijk. Wat wijs is of zal zijn is niet te voorspellen. De rapporten, vorig jaar, gaven aan dat we dit nu zouden doen en er dan klaar mee zouden zijn, maar we staan nu weer met rapporten en we zijn er nog niet klaar mee. De vraag is dus: staan we hier volgend jaar weer? Ik zou wel degenen willen bijvallen die zeggen: "We willen niet opnieuw overvallen worden op dit moment, januari, februari, met opnieuw een tekort." Volgens mij moet het mogelijk zijn om daar eerder op aan te sturen en te zien dat er iets aankomt, dat het nog steeds niet goed loopt en we nu wellicht verlies moeten nemen. Een vraag aan het college, in navolging van andere, om daarop te reageren.
Wat ons betreft is het alle hens aan dek om Meerstad aantrekkelijk te maken. Er gebeuren veel dingen. We zijn in het gebied geweest, wij hebben het ook gezien. Er is nog steeds een aantal mensen, ook in Stad, dat denkt dat Meerstad Blauwe Stad is. Volgens mij moet je de mensen gewoon vanaf de Grote Markt meeslepen richting Meerstad om te laten zien dat het eigenlijk best dichtbij is, dat het best meevalt, dat mensen zien dat het niet zo ver is en misschien best een leuk gebied om te ontdekken. Dat aan de ene kant: het aantrekkelijk maken met allerlei marketinginstrumenten, die ik niet kan bedenken maar waar de experts voor zijn. Ten tweede uiteraard, het financieel onder controle houden van het project Meerstad. En als derde punt tijdelijke invulling. Daar kan men volgens mij ook nog veel creatiever over nadenken. Ja, we kunnen niet anders dan instemmen. Ik vind het vervelend en lastig, maar ik hoor nog graag de reactie van het college op de vraag of we hier volgend jaar weer staan. Liever niet dus, wat ons betreft.

De VOORZITTER: De heer De Rook, D66.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, dank u wel. Vorige maand stond ik ook achter het katheder toen we spraken over de herziening van de grondexploitaties in wat bredere zin. Ik hield toen een verhaal dat opriep tot een andere manier van gebiedsontwikkeling, die gebruikersgericht en vraaggestuurd is en dat we ondertussen op een wat meer pragmatische manier moeten zorgen dat we de verliezen die voor de deur staan, zoveel mogelijk beperken. Ik zal vandaag niet hetzelfde verhaal houden, maar hetzelfde verhaal geldt natuurlijk wel voor Meerstad. Het is natuurlijk ontzettend wrang om zoveel miljoenen te spenderen aan afboekingen, terwijl er eigenlijk ook heel veel miljoenen nodig zijn om de komende jaren de crisis het hoofd te bieden. De reden echter dat de keuze voor het afboeken van deze 25 miljoen euro acceptabel is voor mijn fractie is dat de alternatieven eigenlijk nog veel slechter zijn. Dat is enerzijds nog veel meer geld kwijt zijn nu, of anderzijds de verliezen die we nu zien aankomen doorschuiven naar de toekomst. Dat zijn eigenlijk allebei opties waar mijn fractie voor past. Daarom kunnen wij instemmen met wat voorligt, ondanks dat niemand hier gelukkig zal zijn met het afboeken van een bedrag van 25 miljoen euro, zeker niet nu geld bij de gemeente zo krap is.
Dat wij het raadsvoorstel steunen is voor mijn fractie niet alleen een financiële afweging. De D66-fractie in Groningen gelooft nog steeds in het project Meerstad. We geloven en vertrouwen er ook op dat het op termijn een succes zal worden. Het is namelijk de kwaliteit van het project die de kritische succesfactor is en ook in de toekomst zal blijken te zijn. Wat ons betreft zou het zeer onverstandig zijn om de kwaliteit, samen met het naar beneden gaan van de kwantiteit, naar beneden bij te schroeven. We zijn het daarom eens met de keuzes om te blijven investeren en de ambities ten opzichte van het groen en het water overeind te houden. Ingrijpen in het wezenskenmerk van het project zou namelijk het begin van het einde van het project inluiden en dat lijkt ons bijzonder onverstandig.
Daarnaast hopen we ook dat het college de in de afgelopen raad aangenomen motie over startersleningen ter hand zal nemen, niet alleen ten aanzien van wat er bouwkundig allemaal mogelijk is, maar ook wat er

in financiële arrangementen geboden kan worden, omdat het rondkrijgen van de financiering voor potentiële huizenkopers een ontzettend grote belemmering is. We hopen dat het college die startersleningen maar ook allerlei andere constructies actief ter hand neemt om ervoor te zorgen dat starters die een woning willen kopen er ook beter in slagen om dat te doen.
Voorzitter, dat het anders moet op de woningmarkt, dat is ons denk ik wel duidelijk. We moeten daar in nieuwe projecten het beste van maken. We zullen dat ook in de bestaande projecten moeten doen, al hebben die een heel andere context omdat daar vaak de kosten al gemaakt zijn, stoppen vaak geen optie is en het daar vooral geen kwestie van óf je verliezen neemt, maar hoe hoog die zijn. Want hoe lastig de omstandigheden en de gevolgen ook zijn, we moeten het er maar mee doen. Zo lastig, maar zo eerlijk is het wel. We denken dat we daar nu bij Meerstad een juiste strategie voor hebben, maar we zullen de voortgang kritisch blijven volgen. Als je het dan hebt over kritisch blijven volgen, dan vraag ik mij af of je dan de weg moet kiezen die de heer Baldew heeft geschetst. Ondanks dat ik het chagrijn wel deel van: staan we hier dan nu weer? Vorig jaar dachten we dat we het project een beetje rust gegeven hadden, maar we staan hier nu een jaar later weer. Ik kan mij ook de vraag heel goed voorstellen, die leeft bij mij ook: “Staan we hier dan volgend jaar weer?” Maar ik vraag me af of controle op controle geen schijnzekerheid garandeert bij zo’n project. Als wij het wat eerder hadden geweten, had het ons ook 25 miljoen euro gekost. Dan hadden we het misschien iets eerder geweten, ik kan me wel voorstellen dat we in de timing iets anders moeten doen, maar mijn veronderstelling is dat de reden dat wij vandaag 25 miljoen euro moeten afboeken, onderdeel is van een ontwikkelingsstrategie die we ooit gekozen hebben, waarvan we nu zeggen dat die onverstandig is geweest. Dat is de reden dat we hier staan en volgens mij niet omdat onze financiële controle niet deugt. Maar ik zie dat de heer Baldew mij daarover wat willen vragen.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, voor alle duidelijkheid: ik heb geen chagrijn. Laat dat helder zijn. Waar ik mij over verbaas en aan stoor is dat we elk jaar geconfronteerd worden met een tekort. En wat mijn vraag is: waar hapert het in het controlesysteem? Ik ben niet op zoek naar controle op controle, allesbehalve dat. Maar wel naar een deugdelijk controlesysteem en volgens mij hapert het daar.

De heer DE ROOK (D66): Als u dat vermoeden heeft, dan moet u daar inderdaad vooral naar gaan kijken. Ik vraag mij hier dus hardop af of er inderdaad sprake is van een hapering in het systeem of dat dit nou eenmaal een consequentie is van een ontwikkelingsmethode die wij ooit gekozen hebben, die ons ooit heel veel geld opleverde en ons nu helaas heel veel geld kost. Ik trek uw intentie niet in twijfel, ik vraag mij alleen af waar de oorzaak zit van de problemen die wij allemaal zien. Het is volgens mij op dit moment wel zo, ten aanzien van dit soort projecten die zover in de toekomst staan, dat wij er in het verleden voor gekozen hebben om veel kosten voor de baten uit te laten gaan, dat het toch op dit moment, zeker in deze tijd pijn lijden is en proberen om er het beste van te maken. Die instelling zie ik in dit voorstel terug en daarom zullen wij dit steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, in Nederland heeft de overheid een belangrijke rol bij het realiseren van grote infrastructurele projecten en het bouwen van woonwijken. Wij laten dat niet alleen aan de markt over, wij zorgen ervoor dat er ook strategisch wordt ingegrepen, dat met een hoge kwaliteit kan worden gebouwd. De gemeenteraad van Groningen heeft ervoor gekozen om dat in het gebied van Meerstad te doen en gelukkig hebben wij als overheid ook de lange adem om een dergelijk project te realiseren. Wij moeten ons niet van koers laten brengen, moeten de ambities waarmaken die wij geformuleerd hebben en het mooie is dat wij dat ook kunnen. Anders dan het bedrijfsleven zijn wij wat dat betreft dan toch de ruggengraat van het economische en planologische proces. Ten aanzien van de ambities wil ik D66 bijvallen. Ja, laten we er iets moois van maken. Ter zaken van de herwaardering wacht de Stadspartij vol spanning af wanneer er een wethouder zal komen die zal kunnen zeggen: “We moeten Meerstad weer herwaarderen, het is meer waard geworden.”

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u, voorzitter. 25 miljoen euro, dat is enorm vervelend, zeker in deze tijd, laat dat duidelijk zijn. Moeten we stoppen met Meerstad? Is dat een beter alternatief? Daar is het nu veel

te laat voor. Het kan zo'n mooi project worden, wat ons betreft. De Partij voor de Dieren vindt het daarom ook een goede zaak dat er ingezet gaat worden op het aantrekkelijker maken van Meerstad door bijvoorbeeld bomen te planten, starterswoningen en vaarverbindingen te realiseren. Er is al het nodige gezegd over Meerstad, ook in de commissie en dat wil ik niet te veel herhalen. Ik wilde wat inzoomen op natuur en groen, want daar valt volgens ons nog wel wat winst te behalen. Met betrekking tot het bomen planten bijvoorbeeld, hechten wij aan bomen die een hoge ecologische waarde hebben. Daarnaast is het van belang dat er veel verschillende soorten bomen staan. Diversiteit dus. Diversiteit en het in stand houden van goede ecosystemen zijn het beste wapen tegen zaken als de eikenprocessierups en diversiteit maakt van Meerstad juist een fijne woonomgeving, evenals natuur. Daarom heeft het college onlangs in de collegebrief naar aanleiding van vragen van de Partij voor de Dieren tijdens de commissie Ruimte en Wonen geantwoord dat tijdelijke natuur op lege plekken in de stad lastig is, omdat het oppervlak daarvoor te klein is. Daarvoor moet je eigenlijk iets als Meerstad hebben. "Doen", zeggen wij. Goed voor flora en fauna en de huizenverkoop. Hoe staat het college hierin? Meerstad moet het hebben van een bijzonder woningaanbod. Een interessante variant in dit thema zouden bijvoorbeeld de earth ships zijn, huizen die vaak in een woongroepachtige setting zijn opgetrokken uit oude autobanden die bijzonder duurzaam zijn. Is zoiets te overwegen in Meerstad?
Voorzitter, afrondend kan ik stellen dat wij zullen instemmen met het voorstel en dat onze zorg ten aanzien van de financiële situatie onze aandacht houdt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Verder nog? Dan gaan we naar de beantwoording door het college en is het woord aan wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wou even starten met een compliment te geven aan de heer Prummel van de Stadspartij, want hij hoopt dat er ooit een wethouder zal komen die zal zeggen: "Ik moet Meerstad herwaarderen want Meerstad is meer waard geworden." Wat mij daarin aanspreekt, los van het feit dat dat nog wel even zou kunnen gaan duren, is dat er hoop uit spreekt en vertrouwen. Ik denk dat wij dat ook wel een beetje nodig hebben bij dit zware besluit. Vorige maand stond ik hier ook al op deze plek. Toen hadden we het over een aantal andere grondexploitaties en ook toen hadden we een aantal zware afboekingen te doen. U kunt zich voorstellen dat ik toen ik hier vier maanden geleden begon, misschien een wat andere voorstelling had over wat voor voorstellen we hier zouden doen. Het zijn pijnlijke besluiten. Ze zijn noodzakelijk wat ons betreft, daar zal ik zo ook nog op terugkomen, maar we zullen ondanks dat, ondanks de kosten die ermee gemoeid zijn, ook keihard moeten blijven werken en hoop en vertrouwen houden om te zorgen dat wij de woningen die wij nodig hebben in deze stad uiteindelijk zullen realiseren en dat we het op zo'n manier zullen doen dat de financiële gevolgen voor de gemeente zo gunstig mogelijk zullen zijn. Het is inderdaad, de heer Blom zei het, van de VVD, eigenlijk wel een heel treurig verhaal dat we hier weer staan voor 25 miljoen euro. Vorig jaar hebben we bij Meerstad ook al een fikse slag moeten maken. Als je het hebt over het financiële aspect van het verhaal zijn er eigenlijk vier vragen die tussen al uw woordvoeringen door zitten. Dat is: "Waarom zo veel, waarom 25 miljoen euro", daar hebben we het met name in de commissie veel over gehad, maar ik kan er zo nog wel iets over zeggen. "Waarom hebben we dat vorig jaar niet al gedaan, waarom hebben we het zo laat dit jaar, of eigenlijk dit jaar pas gehoord en de brandende vraag: is dit het nu?"
Ik kan kort zijn over het punt "Waarom zoveel?" We hebben het er in de commissie inderdaad uitgebreid over gehad. Het is altijd een inschatting. Laten we vooropstellen: we hebben dit in dialoog met de accountant gedaan, maar het is niet zo dat wat de accountant zegt, wet is. Het is ook geen exacte wetenschap, dat heb ik de vorige keer ook al aangegeven. Het is uiteindelijk een keuze van het college op basis van inschattingen die wij nu maken, uiteraard in dialoog met de accountant, met mensen die verstand hebben van de markt. Wij maken een inschatting op de korte en lange termijn van hoe de woningenverkoop zal zijn, maar ook hoe de bedrijventerreinen eruitzien en op basis daarvan maken wij een keuze op basis waarvan in dit geval een afboeking van deze omvang noodzakelijk is. En hoe we er ook naar kijken, we komen inderdaad uit op dat bedrag van 25 miljoen euro. Een fors bedrag, het is al gezegd, zeker in deze tijd van pijnlijke bezuinigingen.

De VOORZITTER: De heer Koops.

De heer KOOPS (CDA): Voorzitter, ik verbaas me een beetje over uw uitspraak dat de opstelling van de accountant geen wet van Meden en Perzen is. Die laatste woorden zijn trouwens van mijn kant, maar u noemde wel: "Het is geen wet." Ik wil u er toch wel op wijzen dat volgens de internationale

accountantsregels volgens het voorzichtigheidprincipe voorzienbare verliezen onmiddellijk genomen moeten worden. Hoe had de accountant hier anders mee moeten omgaan? En hoe hadden dan ook onze controle-instituten daarna op deze balans van de overheid gereageerd?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u. Ik kan daar kort over zijn. Ik ga helemaal niet zitten aan de regels die accountants zelf toepassen, het gaat er alleen om dat het uiteindelijk onze keuze is geweest op basis van een advies van de accountant dit voorstel voor te leggen. Het is inderdaad zo dat wanneer wij een andere keuze hadden gemaakt om meer af te boeken of minder af te boeken binnen een bepaalde marge, de accountant daar uiteraard iets van had gevonden. Dus het is niet zo dat ik daar aan wil komen, ik zeg u alleen wel dat het uiteindelijk onze keus is en ook onze verantwoordelijkheid, ook van u als raad, om uiteindelijk dit besluit te nemen. Dat betekent ook dat je over dat bedrag met elkaar een goed debat kunt voeren en dat hebben we volgens mij ook in de commissie gedaan.
Even verder. Ja, waarom vorig jaar niet? Daar heb ik in de commissie ook al iets over gezegd. Met de kennis van toen, daar ben ik nog steeds van overtuigd, hebben we op dat moment een verantwoord besluit genomen als het gaat om de omvang van het af te boeken bedrag. Wat toen misschien in de beeldvorming is ontstaan, ik weet niet of het college dat letterlijk zo heeft gezegd, maar ik denk dat in het debat een sfeer is ontstaan van: met dit af te boeken bedrag zijn we voorlopig een paar jaar klaar. Ik denk dat wij die fout, mocht dat een fout zijn, niet weer moeten maken. We moeten ons realiseren dat we met de kennis die we nu hebben, op dit moment een reële inschatting maken. Dan kom ik op de vraag: “Is dit het nu?” We weten het gewoon niet. We weten dat we met dit bedrag voor de komende tijd, met de inzichten die we nu hebben vooruit kunnen. Maar, daar zullen we het komend jaar ook over hebben. Wanneer de inzichten veranderen, wanneer de woningmarkt nog verder verslechtert bijvoorbeeld, of het perspectief op de woningmarkt verder verslechtert, wanneer de meerjarenprognoses fundamenteel veranderen, zullen we opnieuw met elkaar de discussie over de grondexploitatie in moeten gaan. Dus ik kan u absoluut niet de zekerheid geven dat we hier volgend jaar niet weer staan. Ik zou het graag willen, maar dat is niet reëel. Het zou nog mooier zijn als ik hier volgend jaar sta met wat de heer Prummel in gedachten heeft. Maar ook dat is niet zeker. We doen het met wat we nu weten, we hebben het volgens mij gedegen gedaan en daar moeten we het dan nu ook maar even mee doen.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik wou een vraag stellen over het slechtweerscenario dat het college voor zichzelf heeft opgesteld. Eigenlijk hebben we dat al bereikt. Wordt er nu ook een nieuw worst case scenario gemaakt door het college?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Als uw vraag specifiek over Meerstad gaat, is dat natuurlijk een permanent proces. Niet alleen een worst case scenario, maar we kijken permanent, elk jaar weer opnieuw naar de grondexploitaties. Dat doen we niet alleen voor Meerstad, dat doen we ook voor alle grote projecten. Dat doen we eigenlijk voor alle grondexploitaties. Ik ga zo meteen ook even iets zeggen over hoe we daar in het geval van Meerstad u nadrukkelijker in mee willen nemen.
Dan kom ik even op de derde vraag die u had: “Waarom zo laat dit jaar?” Ja, wat is laat? We hebben op het moment dat wij in dialoog met de accountants tot de conclusie kwamen dat dit voorstel noodzakelijk was, u geïnformeerd. Ik kan mij heel goed voorstellen, wat door een aantal fracties is gezegd, onder andere de PvdA-fractie, maar ook de ChristenUnie: “Was het niet beter geweest als we dit bij de begroting al hadden voorzien?” Ja, dat was beter geweest, maar op het moment dat wij de begroting hebben aangeboden aan uw raad, hadden wij dit tekort in deze omvang niet voorzien. Neemt niet weg, en daarin ben ik het wel eens met de heer Baldew, dat het, zeker in deze tijd met die onzekere markt, absoluut niet verkeerd is om ontzettend goed de vinger aan de pols te houden, zodat je op een tijdig moment manier eventuele nieuwe tekorten aan ziet komen, die signaleert en dat je als college daar ook met de raad over in gesprek gaat. Daar komt nog wat anders bij als het om Meerstad gaat. Vorig jaar hebben wij natuurlijk een enorme operatie gehad, omdat Meerstad van een pps-constructie uiteindelijk geworden is tot iets alleen van de gemeente Groningen. Het heeft ook organisatorisch zijn gevolgen gehad. Daar zijn wij druk mee bezig om dat verder te vervolmaken. Het heeft ook gewoon zijn consequenties voor de manier waarop wij als college sturing hebben op Meerstad. Omdat wij u als raad, lerende van wat wij nu hebben meegemaakt, heel graag ook het komende jaar in de actualisatie van de nieuwe grondexploitatie, dat doen we namelijk jaarlijks, heel nadrukkelijk willen meenemen, zullen we u ook meenemen in die momenten waarop we die gesprekken gaan voeren of besluiten gaan nemen. Ik beloof u dat we daar in mei met een notitie over komen, waarin we een soort route laten zien van wat we

de rest van het jaar met Meerstad gaan doen. De route kunnen wij bij wijze van spreken ieder jaar herhalen, de route waarin we ingaan op de manier waarop we de meerjarenprognoses duiden, waarin we ingaan op welke momenten we eventuele tekorten zouden kunnen signaleren en we zullen u dan ook op uw wens daarin informeren en zoveel mogelijk bedienen. Die toezegging kan ik u wat dat betreft doen. Zo meteen aan het einde van mijn verhaal zal wethouder Schroor nog iets toevoegen over het meer algemene punt van management control van de gemeente.
Dan heeft de heer Baldew ook iets gezegd over de provincie. Dat neem ik maar even in een beweging mee. U heeft gevraagd, wat ook vorig jaar al in een motie is aangevoerd, om het gesprek met de provincie te blijven voeren over een aantal onderdelen van samenwerking. Ik kan u zeggen dat dit gesprek op dit moment gevoerd wordt. Bijvoorbeeld op het punt van subsidies heeft het al geleid tot een bijdrage in de vaarverbinding. Ik ben het helemaal met u eens. Niet alleen op dit dossier zal dit college ontzettend zijn best doen en doet al zijn best om de samenwerking met de provincie te intensiveren. U vraagt specifiek naar de voortgang daarin. We zullen u de komende tijd steeds regelmatig over Meerstad informeren en dan nemen wij dit punt ook specifiek mee.
Namens het college kan ik zeggen dat ik blij ben met het feit, voorzitter, dat er vanuit de raad een aantal complimenten is gemaakt over de manier, los nog even van het financiële deel, waarop we op dit moment met de ontwikkelstrategie bezig zijn met Meerstad. Anders dan in het verleden, een aantal complimenten voor de manier waarop de marketing en communicatie is gezet. Daar ben ik blij om. Ook de steun voor het aanleggen van een vaarverbinding is, denk ik, heel belangrijk. Dat sluit ook weer aan bij de opmerking van de heer Prummel over hoop en vertrouwen. Heel belangrijk is dat deze raad ondanks de financiële tegenvallers het vertrouwen blijft uitspreken in Meerstad. Het is van groot belang, juist om te zorgen dat ook in de toekomst de mensen die willen investeren, dat met vertrouwen kunnen doen in Meerstad, dat we vanuit de gemeente in de breedste zin van het woord de belofte, die we met het ontwikkelen van Meerstad, toen we ermee begonnen zijn gedaan hebben, blijven waarmaken. Daar zullen we in de komende jaren een aantal momenten van meemaken, zoals het aanleggen van die vaarverbinding. Wij geloven in Meerstad en ik ben er blij om dat ik in ieder geval bij het grootste deel, of eigenlijk bij de hele raad op dit moment gehoord heb, dat het geloof, ondanks de financiële tegenvallers, er nog steeds is.
Dan nog even een aantal meer specifieke punten die door een aantal fracties naar voren zijn gebracht. De SP heeft het gehad over de sociale woningbouw. Ik heb in de commissie ook aangegeven, en dat geldt niet alleen voor Meerstad maar in zijn algemeenheid, dat dit college initiatieven op het gebied van de sociale woningbouw van harte ondersteunt. De 10% in Meerstad: die ambitie is neergelegd, die staat overeind. Ik zou er zelfs geen bezwaar tegen hebben als door extra belangstelling vanuit corporaties dat percentage omhooggaat. Helaas denk ik dat dat op dit moment niet reëel is, maar wij zullen er alles aan doen en ook initiatieven vanuit een corporatie zullen wij aanjagen en ook van harte ondersteunen.
Dan nog even over de opmerking zowel vanuit de ChristenUnie als vanuit GroenLinks over tijdelijk gebruik. Dat is natuurlijk een breed onderwerp waar we op meerdere plekken in de stad iets mee willen doen. Ik denk dat de boodschap heel helder is. De heer Leemhuis zei het al: eigenlijk verwacht u van het college een nog wat actievere houding, nog meer initiatieven om dat te doen. Ik kan u zeggen, het is ook in de discussie over de grexen vorige maand al gezegd, dat wij daar een projectgroep op hebben. Ik beloof u dat wij daar te zijner tijd met een notitie over komen met een aantal voorbeelden en voortgangsverhalen. Als het specifiek gaat om Meerstad-Noord, het energielandschap, dat heeft wat ons betreft op dit moment absoluut prioriteit. Niet alleen omdat daar geweldige kansen liggen, ook omdat er gewoon een financiële noodzaak is om daar een succes van te maken, omdat we zeker weten dat er in Meerstad-Noord geen woningen gebouwd zullen worden de komende jaren en ook zeker weten dat daar een behoorlijke rentelast op rust. Dus we hebben er ook vanuit financiële optiek belang bij om van Meerstad-Noord een succes te maken en ook dat is een van de zaken die we zeker de komende tijd met de provincie zullen moeten gaan delen.
Dan was er vanuit de VVD-fractie een aantal vragen over welstandsvrij bouwen. Wij hebben gezegd dat we in de tweede helft van 2013, dat is over een paar maanden voor alle duidelijkheid, willen starten om te kijken of we die pilot welstandsvrij bouwen willen doen. Ik zeg u toe dat wij van alles zullen doen om het sneller te doen. Het heeft nog wel wat haken en ogen. Het is niet voor niets een pilot. We willen het ook goed doen. Ik neem aan dat u ook hoopt dat het een succes wordt, maar ik zeg u toe dat wij alles zullen doen om het sneller te doen. Die pilot stond in ons coalitieprogramma, die staat nu ook in de grondexploitatie Meerstad en we zullen daar zeker werk van maken.
Dan nog even een belangrijk punt dat de heer Blom ook aansneed over grondprijsverlaging, wat in Blauwe Stad wel aan de orde is. Of het in de Blauwe Stad werkt is nog maar de vraag, dat moeten we nog maar zien. Wij hebben er heel bewust voor gekozen om dat in Meerstad niet te doen, en dat geldt niet

alleen voor Meerstad. Onze overtuiging is dat de hoogte van de grondprijs geen bottleneck vormt in de problemen die er op dit moment in de woningmarkt zijn. De bottleneck zit hem met name aan de andere kant, in de financiering. Het is net al gezegd; ik vond dat de heer Van Rooij dat heel mooi zei: er zit een discrepantie tussen de effectieve marktvraag die op dit moment zichtbaar is en de langetermijnbehoefte. Kijken we naar de langetermijnbehoefte, dan is er absoluut behoefte aan het type woningen dat wij in Meerstad ontwikkelen. Op dit moment zien we dat helaas niet terug in die effectieve marktvraag. Dat komt omdat mensen er niet in slagen om de financiering rond te krijgen. Dat is naar onze overtuiging de grootste bottleneck op de woningmarkt. Op het moment dat je de grondprijs verlaagt, hebben wij niet het idee dat dit leidt tot een versnelling van de woningbouwproductie, terwijl het wel leidt, voor alle duidelijkheid, tot een enorm negatief effect op de grondexploitatie. Op het moment dat wij nu al de grondprijs in Meerstad zouden verlagen, zouden we nog een veel hoger afboekingsvoorstel aan u moeten voorleggen. Dat doen wij liever niet.
Tot slot. Ik zou willen afsluiten met waardering voor de steun die gegeven is en dat ik met u deel dat het een buitengewoon pijnlijk besluit is, dat het ons pijn in het hart doet dat dit nodig is, maar dat dit wel een onvermijdelijk besluit is. Dat we ervoor kiezen om de problemen niet naar de toekomst vooruit te schuiven, is een bewuste keuze van dit college geweest. De economische crisis die op de woningmarkt nog veel harder toeslaat, dwingt ons om die keuze nu te maken en dat is eigenlijk ongeacht de opvatting over de keuzes die we in het verleden hebben gemaakt. Dat zeg ik ook tot de heer Dijk: je hebt desalniettemin die keuze nu te maken. Desalniettemin geloven wij in de toekomst van Meerstad en zullen wij er alles aan doen om ondanks dit verlies Meerstad verder tot een succes te maken.

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat ook wethouder Schroor nog kort het woord zou voeren. Wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, bedankt. Voorspelbaarheid van cijfers is altijd een heel ingewikkelde kwestie. In hoeverre kun je goed voorspellen? Als je kijkt naar de begroting voor 2013 en je kijkt naar de situatie nu, dan zitten we al behoorlijk in de min. Meerstad is er een van, maar we hebben onlangs ook met uw raad gedeeld, de effecten van bijvoorbeeld het rijksbeleid en de effecten op de meerjarenbegroting. En ook het meerjarenbeeld van de begroting 2013 is op dit moment alweer drastisch anders, het is ook drastisch lager dan de begroting toen. De vraag is altijd of je dit nog beter kunt voorspellen. Kun je toch beter controleren en kun je nog beter de vinger aan de pols houden? Ik denk dat collega Van der Schaaf daar al een paar heel goede opmerkingen over heeft gemaakt als het gaat over de raad meenemen in bijvoorbeeld het project Meerstad, wat natuurlijk wel ongeveer eenderde in volume is van onze totale risicoportefeuille. Ik denk dat het heel goed is dat de raad intensief wordt meegenomen in dit project, in de financiële situatie, in de marktanalyses, in de thermometer in het land stoppen om te kijken hoe zich die woningmarkt ontwikkelt. Ik denk dat wij op die manier de toezegging van collega Van der Schaaf goed kunnen gebruiken om u als raad in staat te stellen om dat op tijd te zien. Maar dat geldt natuurlijk ook voor ons. Wij geloven nog steeds in Meerstad, dat is ook al herhaald. Dat is ook zo. Wij denken dat het een mooi en goed project is, waar we in moeten blijven geloven, maar ook in moeten blijven investeren. Dat is ook de reden van deze heel vervelende afboeking.
Hoe kun je dat nou nog beter doen? Hoe kun je je management en control nog beter op orde brengen? We hebben daar natuurlijk in het audit committee ook regelmatig over gesproken. We hebben ook onze planning and controlcyclus ondertussen aangepast, althans het voorstel ligt er om het aan te passen, om te kijken of we meer en eerder in staat zijn om voorspellingen te doen, ook met uw raad erover in discussie te gaan. Wij gaan natuurlijk het risicomanagement aanscherpen. Daar hebben we u ook een brief over gestuurd. We gaan meedoen aan een landelijke benchmark. Toevallig krijgen wij morgen als college de VU op bezoek, namelijk het Zijlstra Centre, dat is een postdoctoraal financieel management, dat met ons mee gaat denken of we de dingen scherp en goed doen en of we er iets van kunnen leren. Indien dat iets oplevert, zou ik ook willen voorstellen om bijvoorbeeld het Zijlstra Center een keer met het audit committee te laten praten om die kruisbestuiving niet alleen bij het college te laten plaatsvinden, maar ook met uw onderdeel van de raad.

De VOORZITTER: U moet gaan afronden, als u wilt.

Wethouder SCHROOR: Ik rond af, voorzitter. Ik wil het auditcomité graag meenemen en intensief meenemen en we hebben uw raad ook onlangs toegezegd dat wij in de recessierapportage ook de financiële tussenstand mee zullen nemen en we gaan ook een aparte inhoudelijke sessie met uw raad beleggen, ongeveer tussen maart en april over de actuele financiële situatie en de mogelijke opgaven die

we met elkaar hebben te slechten. Dat ziet er ook zeer indrukwekkend uit en dat is niet in positieve zin gezegd.
Voorzitter, tot slot. Het beste risicomanagement op Meerstad is huizen verkopen. Daar ligt op dit moment natuurlijk de crux, want daar hebben we kopers voor nodig. Daar heeft collega Van der Schaaf al de nodige opmerkingen over gemaakt. Ik kan u één ding verzekeren vanuit control. Als financiële waakhond van het college zit ik niet alleen letterlijk mijn collega's in de nek, ik had het liefst gehad dat wethouder Seton en Istha ook een bankje naar voren waren gegaan, maar ik kan u verzekeren dat ik dat namens uw raad ook financieel en figuurlijk zal doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kunnen wij richting de besluitvorming gaan? Dat is wat u betreft het geval, zie ik. De heer Baldew?

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, mag ik een korte schorsing?

De VOORZITTER: U wilt kort schorsen. Twee minuten?

De heer BALDEW (PvdA): Ja, twee minuten is voldoende.

De VOORZITTER: De vergadering is voor twee minuten geschorst.

(Schorsing 17.44 uur-17.48 uur)

De VOORZITTER: Wilt u weer gaan zitten alstublieft? De vergadering is heropend. Ik dacht dat wij richting de besluitvorming konden gaan, tot de heer Baldew om een schorsing vroeg. Het woord is aan hem.

De heer BALDEW (PvdA): Ja, voorzitter, dank u wel. Dank aan het college voor de beantwoording van de vragen. Goed dat het college werkt aan verbeterslagen van control. Het college dat net begonnen is hiermee, is goed op weg. Het betrekken van het Zijlstra Center vinden wij een uitstekende zaak, maar ook het nauw betrekken van het audit committee bij het hele traject van planning en control juich ik van harte toe. Dat geeft ons vertrouwen. In die zoektocht naar die verbetering willen wij het college niet met een Rekenkameronderzoek voor de voeten lopen. Voorzitter, derhalve wensen wij het college succes in zijn verbeterslagen op het gebied van management control en zullen wij nu geen verzoek doen aan de Rekenkamercommissie om met een onderzoek te komen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we, denk ik, als u het goed vindt, richting de besluitvorming. Dan is aan de orde hetgeen aan u onder I tot en met IV is voorgelegd. Wie kan instemmen met hetgeen is voorgelegd? Dat is de volledige raad. Aldus besloten.

8.b: Meerjarenprogramma structuurvisie wonen 2013 (raadsvoorstel 17 januari 2013, GR13.3462347)

De VOORZITTER: De heer Van der Veen heeft inmiddels de vergadering verlaten. Wie wenst het woord? De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Ik moet helaas vaststellen dat we met een zeer groot probleem kampen. Steeds meer studenten komen wonen in Groningen, maar de beschikbare woningvoorraad voor studenten groeit in veel te traag tempo mee. Er liggen mooie plannen, maar deze staan veelal op de lange baan, omdat de investeringsruimte bij corporaties nihil is. Dat zorgt voor een steeds groter wordende krapte op de kamerverhuurmarkt. Ondertussen lijken de symptomen van de krapte de grootste nieuwswaarde te hebben in plaats van de krapte zelf. Splitsingen die eigenlijk gewoon een noodschreeuw zijn van een te krappe markt, zijn tegen het zere been van buurtbewoners. De 15%-norm die spreiding in de hand moet werken, zorgt ervoor dat studenten uitwaaieren over delen van de stad waar voorheen minder studentenbewoning plaatsvond. Ook dit stuit de mensen tegen de borst, los van of studentenbewoning daadwerkelijk gepaard gaat met overlast, want vaak is het simpele gegeven dat het aantal studenten in de wijken toeneemt de reden van onvrede, los van de overlast die dit al dan niet met zich meebrengt. In mijn ogen moet overlast altijd worden aangepakt, of het nou om studenten gaat of niet.
Voorzitter, voor Student en Stad staat het echte probleem voorop en niet de symptomen ervan, zoals splitsingen. Het echte probleem is dat wij onze studenten niet meer kunnen huisvesten. We willen wel,

maar het lukt ons niet om gelijke tred te houden met het aantal studenten in de stad. Prognoses wijzen uit dat tot 2020 het aantal studenten dat naar de stad zal komen met vierduizend zal toenemen. Als deze mensen geen kamer vinden zullen, zullen velen genoodzaakt zijn om weg te blijven. Dit kan grote gevolgen hebben voor de ambities van onderwijsinstellingen en voor de ambities van de stad. Huisvesting is natuurlijk een absolute randvoorwaarde om studenten naar Groningen te trekken.

De VOORZITTER: De heer Dijk, SP.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik vind dat de heer Van Rooij het probleem best aardig schetst. Wij hebben goede plannen als het gaat om BouwJong bijvoorbeeld. Alleen, net als in de commissie, praat hij wel een beetje over het probleem van de wijken heen. U doet net alsof er bijvoorbeeld geen druk bestaat van jongerenhuisvesting in de wijken. Ik vraag mij af hoe u dit probleem zou willen oplossen. Of ziet u het helemaal niet als een probleem? Dan is het heel moeilijk om met u een discussie te voeren.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik zie overlast als een probleem. Ik zie niet het gegeven dat er veel studenten in een wijk wonen als een probleem. Zoals ik al zei, vind ik dat overlast per definitie moet worden aangepakt, maar in mijn ogen is het gegeven dat er meer studenten in een wijk komen wonen niet hetzelfde als overlast.

De heer DIJK (SP): Daar heeft de heer Van Rooij helemaal gelijk in, er is ook niet per se sprake van overlast die expres bedoeld is, maar wanneer je meerdere mensen in een huis laat wonen dat daar eigenlijk niet echt geschikt voor is, krijg je eigenlijk mensen met een verschillend levenspatroon. Dan is er inderdaad sprake van overlast, omdat die woningen niet bedoeld zijn om zo intensief te bewonen. En daarom is het zo goed dat wij de plannen van BouwJong bedacht hebben. Alleen krijg ik nog steeds geen antwoord op de vraag.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Als je aan een boek begint, begin je ook niet ergens middenin dat boek. Ik begin met een inleiding en dan kom ik zo meteen bij oplossingen, al zal ik natuurlijk wel erkennen dat er niet een oplossing is waarmee we morgen een oplossing voor alle problemen hebben. Dat zult u ook begrijpen.
Ik ga verder. Het zou een grote knauw zijn voor de lokale economie, voor de werkgelegenheid, wanneer wij die toename van studenten niet kunnen opvangen. De Groningse economie is direct en indirect heel erg afhankelijk van studenten. Als we moeten constateren dat op dit moment de grenzen van de groei bereikt zijn, dan is dat een serieus probleem. We kunnen ons potentieel in de toekomst dan niet optimaal benutten.
Voorzitter, we hebben laatst van de corporaties kunnen horen dat zij gebaat zijn bij een meer flexibele opstelling bij de realisatie van projecten voor jongerenhuisvesting. In de structuurvisie zie ik dat terug in het aanvalsplan woningmarkt en voor ons zijn hierbij geen heilige huisjes. Het kan gaan om parkeernormen, het kan gaan om duurzaamheidsnormen of om architectonische kwaliteit, per project moet bekeken worden waar de schoen het meest wringt. Ook Student en Stad gaat niet graag akkoord met studentenhuisvesting die minder groot, minder mooi, minder duurzaam is, maar zodra dit het grotere belang dient, en in mijn ogen is dat grotere belang dat we een dak boven het hoofd kunnen bieden aan die duizenden studenten die er in Groningen de komende jaren bijkomen, als dat grotere belang ermee gediend wordt, dan gaan wij ermee akkoord.
Daarnaast liggen er mogelijkheden in tijdelijk huisvesting en in het zoeken naar bronnen van externe financiering, zoals in de vorm van institutionele beleggers. Hier wordt in de structuurvisie ook op teruggekomen. Voorzitter, een meerderheid van de gemeenteraad wil niet dat de markt de ruimte krijgt om een grotere bijdrage te kunnen leveren aan het oplossen van de krapte. Student en Stad, zoals u weet, verzet zich tegen de 15%-norm, omdat het in onze ogen een discriminerende norm is die eigenlijk geen enkel probleem oplost. We kunnen de rol van de markt beperken en de krapte aanpakken, maar het echte probleem wordt daar niet mee opgelost. We hopen van ganser harte dat BouwJong in een stroomversnelling komt, maar we houden ons hart vast voor de komende jaren, want BouwJong gaat pas over een aantal jaren echt een oplossing bieden. In de tussenliggende tijd kampen we wel met een groot probleem.
Voorzitter, nog een punt. De motie Toetsen slaagkans, die wij onlangs hebben ingediend, ik geloof bij de begroting: daar wordt kort op teruggekomen in de structuurvisie. In onze ogen is dat echter een aanzet en

zeker nog geen uitwerking van de motie. Ik ben benieuwd hoe de wethouder daar zelf naar kijkt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Het is wel plezierig om na Student en Stad te spreken want dan kan ik beginnen om te zeggen dat de Stadspartij het geheel eens is met de analyses van Student en Stad. We moeten heel veel studenten in deze stad huisvesten en voor de Stadspartij is daarvoor een grote ingreep nodig. BouwJong is onvoldoende. BouwJong was te weinig, is te laat en het is in veel gevallen ook te lastig om te bouwen en dat is de reden waarom wij BouwJong dan wel gesteund hebben, maar altijd hebben gezegd: het zal niet voldoende zijn. Jammer genoeg heeft de Stadspartij daar gelijk in gekregen. In nota's, voorzitter, kun je niet wonen. Wij moeten naast BouwJong, bovenop BouwJong nog veel meer gaan doen. De Stadspartij is geschrokken van bepaalde gegevens over studentenhuizen en overlast. Daarin had de vorige spreker ook volledig gelijk, het gaat niet om huizen waar een stel jonge mensen opvallend gedrag vertonen. Het blijkt dat er niet bepaalde huizen aangewezen kunnen worden als zijnde overlastgevers, want dan zou het probleem snel zijn opgelost. Nee, het probleem is dat de dagindeling van de studenten en andere inwoners van de stad niet synchroon loopt. Wie weleens een groep studenten midden in de nacht heeft horen thuiskomen die heel erg hun best deden om stil te zijn, die weet dat dat ze vaak om de een of andere reden niet lukt. Het is vaak komisch om te horen, behalve dan wanneer je de volgende ochtend weer heel vroeg aan het werk moet en dat is nogal eens het geval. Voorzitter, grootscheepse huisvesting, al dan niet tijdelijk, liefst met enige luxe op het Suiker Unieterrein, dat is voor de Stadspartij de oplossing voor de problemen van studentenhuisvesting in de stad Groningen. En wij noemen dat, voorzitter, een campus. Er gaat hier een misverstand rond, namelijk dat de binnenstad de campus zou zijn. Ja, dat is ooit zo eens opgeschreven. Wat bedoelde die gemeenteraad daar indertijd mee? Dat wij niet net zoals Utrecht de universiteit helemaal buiten het centrum zullen plaatsen. Wij willen een bruisende binnenstad waar studenten wonen, en die doen dat ook in grote hoeveelheden, maar waar ook de colleges worden gegeven. Ook dat beleid, voorzitter, daar staat de Stadspartij achter.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, voorzitter, dank u. Ik interrumpeerde niet meteen omdat ik dacht: misschien komt er nog wat. Maar u bent in de commissie door meerdere fracties uitgedaagd om nou eens een keer duidelijk te maken hoe die campus haalbaar zou zijn. Technisch gezien blijkt dat noch de corporaties noch investeerders die campus zien zitten. U bent toen uitgedaagd om te laten zien hoe het moet. Ik had eigenlijk wel verwacht van u, als bevlogen volksvertegenwoordiger, dat wij nu een papiertje zouden krijgen met daarop een plan voor een campus, of althans de beginschetsen. Maar niets daarvan.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nu nog niet, voorzitter, maar ik moet zeggen dat ik van die opdracht al wel een paar slapeloze nachten heb gehad, want het is niet eenvoudig.
Voorzitter, laat de markt participeren bij de bouw van grootschalige tijdelijke studentenhuisvesting, of al dan niet tijdelijke huisvesting, op het Suiker Unieterrein. Want merkwaardig genoeg, in de Julensstraat, in het zuiden van Groningen, wilden marktpartijen wel degelijk een grote fabriek slopen, een oud fabrieksterrein slopen om daar grote hoeveelheden studentenwoningen te bouwen. Waarom dan niet op het Suiker Unieterrein, waar de eigenaar, gemeente immers, dat mogelijk kan maken? En dan zullen wij ook de toegang tot dat terrein aantrekkelijk moeten maken. Maar dat zullen we ook moeten doen wanneer we het gebied van de Suiker Unie in de toekomst gaan ontwikkelen. Dus dat is heus geen vreemd uitgegeven geld. Voorzitter, wat Groningen nodig heeft is een grote ingreep en wat de Stadspartij betreft is die ingreep een campus. Ik weet zeker dat die partijen die de Stadspartij daarin zullen volgen de kiezers een groot plezier zullen doen.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, ik twijfelde of ik iets zou zeggen. Ik wilde bijna aan de wethouder Cultuur vragen, misschien is het opmerkelijk, maar we hebben onlangs de cultuurnota vastgesteld: misschien is er nog ruimte voor iemand die karikaturen van zichzelf maakt, door maar te blijven hameren op een campus, terwijl u steevast wordt uitgedaagd om het dan inzichtelijk te maken, maar u doet het niet. U blijft voor de bühne spreken. Wij proberen hier serieus bij te dragen aan een

fatsoenlijk debat en u blijft netjes, daar gaat het niet om, maar u draagt niet bij. U blijft voor de bühne spreken, niet tegen ons. Ik vind dat zo jammer.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik heb over karikaturen in de krant nooit te klagen gehad. Die staan er gelukkig geregeld in. Als er nog eentje bijkomt, dan lijst ik ook die in en dan komt hij ernaast te hangen.

De VOORZITTER: De heer Dijk, SP. En dan daarna de heer Sipma.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik ben wel benieuwd naar die karikatuur trouwens. Voorzitter, de huurders in Groningen en de rest van het land zullen het de komende jaren niet makkelijk krijgen. Gisteren hoorden we weer in het nieuws van de Groninger corporaties dat de huren voor lage inkomens zullen gaan stijgen tot 4% en voor de middeninkomens tot 6%. Dit is niet omdat de corporaties dit heel erg leuk vinden, maar doordat ze lastenverzwaring van het kabinet krijgen in de vorm van een verhuurdersheffing. Door deze maatregel wordt het ook nog eens extra moeilijk voor corporaties om te blijven investeren in nieuwbouw, renovatie en onderhoud van woningen. Ik heb dat tijdens commissievergaderingen ook al benadrukt en een aantal keren in de media laten weten dat wij die plannen geen goede plannen vinden.
In de commissievergadering heb ik een aantal vragen gesteld, maar ik heb op een daarvan nog geen antwoord gekregen dat naar mijn wens was. Die vraag ging over het doorschuiven van ouderen naar meer geschikte benedenwoningen. Dit zou moeten gebeuren in goed overleg met corporaties en huurders. Het is daarbij vooral van belang dat een oudere hiertoe niet gedwongen wordt, maar dat er in overleg met de oudere wordt gekeken naar of dat mogelijk is en of dat ook in het voordeel is van die oudere. Hier zou tegenover kunnen staan dat de verhuiskosten vergoed worden en op deze manier zouden er ook meer eengezinswoningen vrij kunnen komen. Hierover is een tijd geleden een motie van ons aangenomen en ik vraag mij af hoe het met de uitvoering daarvan gaat.
Dan wil ik het toch even hebben over de jongerenhuisvesting, omdat daar in de commissievergadering geen tijd meer voor was. Uit de brief van het college komt naar voren dat door het bouwbesluit er flexibele regels zijn ontstaan voor zelfstandige woonruimten. In eerste instantie zouden we moeten zorgen voor jongerenhuisvesting en dat het makkelijker wordt om jongerenhuisvesting mogelijk te maken in kantoren en panden. De vraag is dan ook wat het bouwbesluit heeft opgeleverd, naast het ontduiken van de 15%-norm. Ik zie niet per se meer bewoning van leegstaande kantoorpanden. Ik hoor graag een reactie hierop als dat wel zo is.
Voorzitter, op sommige plekken in de stad worden nu al veel woningen gesplitst en daar kan het college op korte termijn weinig aan doen. Ik heb hier schriftelijke vragen over gesteld en ik ben de afgelopen dagen met de heer Martens en nog een aantal van mijn collega’s op zoek gegaan naar mogelijkheden om toch op de korte termijn, in ieder geval totdat het voorstel van het college er komt, daar een oplossing voor te vinden. Dit lijkt toch wel de enige oplossing. Dus we wachten dat daarom af. We kunnen ons aansluiten bij het voorstel waar het college mee wil gaan komen in de zomer, alleen komen wij wel samen met het CDA en nog een aantal andere partijen tot een motie om prioriteit te geven aan de problemenstraten die er nu al bestaan in verschillende buurten in Groningen. Maar ik heb ook het idee dat wij meer kunnen doen. Ik heb al eerder gevraagd naar de mogelijkheden van leegstaande kantoorpanden. Ik heb het gevoel dat er hier in Groningen nog wel een aantal leegstaan, dus ik vraag mij af hoe het daarmee gaat en of het ook een optie is om voor meer jongerenhuisvesting in Groningen te zorgen, naast het idee van een campus, waar eigenlijk niemand aan wil en waar ook geen mensen voor zijn die het willen bouwen. Dit lijkt ons een betere manier om ervoor te zorgen dat er ook meer ruimte komt in de buurten en straten van Groningen en ik vraag mij af of het dan ook mogelijk is om meer straten te handhaven waar de 15%-norm wordt behaald en waar de woningen worden gesplitst. Ik maak even mijn zin af, dan wil ik graag een interruptie van de heer Prummel beantwoorden. De druk op sommige straten en wijken wordt als erg groot gezien en is volgens de SP ook een probleem dat steeds groter begint te worden. Ik wil het college vragen hiernaar te gaan kijken en ik vraag ook de mening van het college naar het op slot zetten van straten waar de balans nu al zoekraakt.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik heb een tweeledige vraag voor de heer Dijk. Een: is er wel hard genoeg gewerkt aan de mogelijkheid om een campus te bouwen? En twee: hoe komt u erbij dat niemand daar zou willen wonen?

De heer DIJK (SP): Uit onderzoek dat ook voorafgaand aan BouwJong is gedaan. Er is inderdaad onderzoek gedaan of er ook behoefte was aan een campus. De meeste jongeren zijn op zoek naar kwalitatief goede huisvesting en niet in de vorm van een campus, maar in de vorm van in de stad, in buurten en wijken, onder andere mensen en de corporaties zijn in ieder geval niet van plan om een campus te gaan bouwen.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, maar een campus voor een deel van die toch langzamerhand wel erg grote studentenpopulatie van Groningen zou toch ook al een uitkomst zijn?

De heer DIJK (SP): Nee, wij zien meer in de plannen voor BouwJong en in het ombouwen van leegstaande kantoorpanden die nu al bestaan.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mag ik nog een keer?

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dat is typisch een socialistische gedachtegang, namelijk werken en hopen op iets wat niet gerealiseerd kan worden. We hebben dat in heel wat landen al heel erg vaak gezien en nu gaan de SP en Groningen dezelfde koers volgen; een mislukkend project steeds maar doordrukken en geen oplossing zoeken.

De VOORZITTER: Oké, de heer Dijk nog een keer.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, een campus bouwen waar eigenlijk niemand op zit te wachten lijkt mij geen heel erg goed idee. Dan kun je beter kijken naar dingen die leegstaan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de heer Sipma, VVD-fractie.

De heer SIPMA (VVD): Dank u, voorzitter. De analyses zijn er al geweest. In de commissie was er enige onduidelijkheid bij mijn collega's: een nieuwe spreker voor de VVD, zijn dat nieuwe inzichten?
Wij willen bouwen, wij gaan bouwen en wij gaan daarmee ook de problemen oplossen. Ik ben het ook wel met Student en Stad eens dat het niet in één keer kan. De problemen in de wijken zijn er, daar ontkomen we op dit moment ook niet aan.
Ik ga op een moderne manier proberen mijn woordvoering te doen. Dat ben ik niet gewend. Sorry dat het even wat langer duurt. Nee, dit gaat ook niet werken. Sorry.
BouwJong is natuurlijk een heel goede stap in de juiste richting. Daar zijn we het allemaal wel over eens. De heer Prummel heeft daar nog weleens wat bedenkingen bij, maar eigenlijk zijn we het gewoon eens als raad: wij moeten gaan bouwen. De corporaties hebben dit ons aangegeven, want wij hebben eigenlijk geen investeerdersgeld meer om die huizen te bouwen, dat is gewoon een heel groot probleem voor de populatie studenten in onze stad. Laatst was op het nieuws dat het bouwen van de grote woonblokken eigenlijk qua kostprijs 20% was gedaald. Als je kijkt naar de investeringen die je kunt doen in Nederland als je geld hebt, dus als private investeerders of investeerdersmaatschappijen, zie je dat die op dit moment een klein en laag rendement halen in Nederland. Dus dan zou je eigenlijk beter in Azië of op andere plekken kunnen gaan investeren.
Wij hebben een motie. Die motie is mede namens de ChristenUnie en D66, of D69 of D50, het is maar net wat de mensen er op zetten, PvdA en Student en Stad. We willen niet alleen gaan onderzoeken, we willen ook een akkoord. Wij willen het liefst een akkoord aan ons voorgelegd door de wethouder aan het einde van het jaar ongeveer, waarin de gemeente, private investeerders, investeerdersmaatschappijen en wellicht de corporaties de handen ineen hebben geslagen, zodat de een rendement krijgt op zijn geld, de ander gaat bouwen, waar hij eigenlijk voor is uitgenodigd om te bestaan, en de gemeente op termijn een oplossing ziet voor het nijpend aantal woningen voor studenten. En dat Stadjers daarmee voor een deel de oplossing hebben voor de overlast die een kleine groep van de studenten veroorzaakt. Daartoe ga ik een motie indienen.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik heb de motie nog niet gezien, dus misschien stel ik een vraag die ik straks in de tekst tegenkom. Mijn vraag is eigenlijk: welk probleem lost u op met een motie die vraagt om, denk ik, private investeerders meer mogelijkheden te geven? Ik geloof dat het bestaand beleid is en dat het ook feitelijk al gebeurt. Kunt u mij daar iets over zeggen?

De VOORZITTER: De heer Sipma.

De heer SIPMA (VVD): Het probleem dat we proberen op te lossen is het financieringsprobleem van de corporaties. Dat er nu wordt gesproken, daar heeft u helemaal gelijk in. Hoe lang wordt er gesproken? Hoe los je de problemen op? Je kunt nog heel veel zaken onderzoeken. Wat wij beogen met deze motie is dat we gewoon spijkers met koppen slaan en afspraken maken met de marktpartijen, de corporaties en de gemeente.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, het is toch zo dat ook de marktpartijen deels al wel in BouwJong participeren en deels ervoor kiezen om het nog niet te doen, omdat ze hun business case niet rond krijgen? En dat heeft er toch meer mee te maken dan dat de gemeente niet voldoende faciliteert?

De heer SIPMA (VVD): De motie, als u die leest zult u dat zien, komt daarin tegemoet. Wij vragen ook om de voor- en nadelen van het bestaande beleid naast elkaar te zetten. We hebben ook met de corporaties gesproken en ook met particulieren en dan kom je erachter dat de wensen die wij als gemeente soms boven het bouwbesluit hebben, tegen kunnen gaan dat zij gaan investeren. Eigenlijk willen wij een totaalpakket dat met de voor- en nadelen van het huidige beleid en wellicht een aantal oplossingen erbij in een akkoord richting de gemeenteraad komt.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Motie (2): Investeren (ChristenUnie, CDA, VVD, PvdA, D66)
“De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 27 februari 2013 besprekende het Meerjarenprogramma Structuurvisie Wonen 2013,

constaterende dat:
- er nog steeds veel vraag is naar kwalitatief goede jongerenhuisvesting en die vraag dringender wordt naarmate er weer meer jongeren in huizen wonen die hier niet geschikt voor zijn;
- meer dan 80% van de jongeren in een kamer woont die door een private partij is gerealiseerd;
- de Stadjers nog steeds een grote druk op de wijken ervaren;
- kwalitatief goede jongerenhuisvesting bij kan dragen aan een goed leefklimaat voor alle Stadjers;

overwegende dat:
- BouwJong een grote stag in de juiste richting is, maar dat die vooral door corporaties wordt gedragen;
- de corporaties in de nabije toekomst helaas (door omstandigheden gedwongen) terughoudend zullen zijn met nieuwe bouwprojecten;
- het daardoor noodzakelijk is dat er projecten in het kader van BouwJong worden gerealiseerd, waarbij de financiering wordt gevonden buiten de corporaties en buiten de gemeente;
- private investeerders en investeringsmaatschappijen de mogelijkheden om in Gronings vastgoed te investeren – in het bijzonder in jongerenhuisvesting – als goede businesscase moeten kennen;
- het wenselijk zou zijn als private partijen actiever betrokken worden bij onze bouwopgave;
- in de zoektocht naar meer kwalitatief goede jongerenhuisvesting geen locaties op voorhand worden uitgesloten;

spreekt uit:
- dat de gemeenteraad bereid is te luisteren naar wensen van investeerders om een goed investeringsklimaat te bieden voor partijen die kamereenheden willen realiseren;

verzoekt het college
- om, samen met de woningbouwcorporaties, actief in gesprek te gaan met investeerders om hen op de hoogte te brengen van de mogelijkheden om zelfstandig of in samenwerking met corporaties woningbouw in het kader van het project BouwJong te realiseren in Groningen;

- met een voorstel te komen waarbij in ieder geval ingegaan wordt op:
    1. welke opties er zijn voor investeerders en/of investeringsmaatschappijen om woningbouw in Groningen te realiseren;
    2. welke voor- en nadelen er voor de gemeente, de corporaties en voor investeerders zijn in het realiseren van vastgoed op hierboven beschreven wijze;
    3. de uitkomsten (het akkoord) en het vervolg van het gesprek tussen de gemeente Groningen, (particuliere) investeerders en mogelijk de corporaties;

en gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Wie wenst het woord? De heer Leemhuis en dan de heer Martens.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, we bespreken hier het meerjarenprogramma Structuurvisie Wonen en alles wat we hier bespreken staat eigenlijk in het licht van de landelijke discussie rondom het regeerakkoord en het recente woonakkoord, de stagnatie op de woningmarkt en de verdieping van de crisis. We hebben gisteren op het nieuws gehoord dat als gevolg van het uitblijven van echte maatregelen de huren in Groningen zullen stijgen en nieuwbouwprojecten zullen worden geschrapt. In deze omstandigheden bespreken we dus dit programma. Het is eigenlijk het programma waarin we als stad de keuzes maken over de wijze waarop we het aanbod van soorten woningen en woonomgevingen aan laten sluiten bij de vraag en de behoefte van de huidige en toekomstige bewoners van Groningen.
In de ogen van GroenLinks zijn daar de twee belangrijke knelpunten. Dat gaat om goede en betaalbare huisvesting voor jongeren en voor de gezinnen in de sociale huursector. Als we het eerst hebben over dat laatste, is mijn vraag of eigenlijk oproep aan het college: wat zijn de manieren waarop het college ook voor die groep meer kan doen? Hoe kan het college zorgen dat de wachtlijsten voor sociale huur voor gezinnen worden verkort? Als het gaat over jongerenhuisvesting gaat de discussie vaak over vervelende incidenten. In de ogen van GroenLinks gaat het om een principiële keuze, namelijk: jongeren die hier komen studeren of werken, moeten goede en betaalbare huisvesting kunnen vinden. Dat is simpelweg een recht, huisvesting. De stad wil dat bereiken via het project BouwJong en dat is inderdaad, dat werd eerder gememoreerd, een breed gedragen plan, om te zorgen dat hier goede en betaalbare huisvesting is. Maar als je ziet wat er op dit moment op de huurmarkt gebeurt, de verhuurdersheffing die ervoor zorgt dat de corporaties eigenlijk slecht kunnen bouwen, het lijkt me iets beter voor BouwJong maar het is nog steeds geen geweldige situatie, moeten we er eigenlijk pessimistisch over zijn in het vermogen om via bouw die huisvesting voor jongeren te bereiken. Niet dat het nu al ter discussie zou moeten worden gesteld, maar als BouwJong niet komt, wat is dan uiteindelijk het alternatief? Het alternatief zal dan toch zijn, mensen moeten huisvesting krijgen, dat ook de 15%-norm ter discussie gesteld zal moeten worden, waardoor de benodigde huisvesting gerealiseerd wordt.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, zou het dan niet aantrekkelijker zijn om te kiezen voor de bouw van een campus in plaats van de 15%-norm? Ja, ik houd er niet over op hoor. Zou het niet aantrekkelijker zijn om een campus te bouwen in plaats van tot schrik van de hele stad de 15%-norm los te laten?

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik constateer dat u net al, in antwoord op de heer Van Rooij, zelf hebt gezegd dat u slapeloze nachten heeft, omdat u niet met een gedragen plan kunt komen waarmee corporaties of particuliere investeerders die campus kunnen bouwen. U vraagt eigenlijk mij iets waar u het antwoord zelf al op heeft gegeven. Dat is dus iets wat niet zal gebeuren.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Maar, voorzitter, is zo'n geval kan de gemeente toch de helpende hand gaan bieden, als het zover komt? We zouden het eigenlijk nu ook kunnen doen. Bij het rampscenario dat GroenLinks schetst, kan de gemeente toch gaan ingrijpen?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): GroenLinks kiest inderdaad voor een scenario waarbij het uitgangspunt is dat huisvesting voor iedereen die dat in deze stad nodig heeft, moet worden gerealiseerd. Ik kan mij voorstellen dat het goed is dat meer mensen dat zouden doen.

De VOORZITTER: De heer Sipma.

De heer SIPMA (VVD): Mijnheer Leemhuis, als u van de 15%-norm af gaat, vindt u het dan acceptabel dat de druk op de wijken gaat toenemen?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik heb daarnet geloof ik letterlijk gezegd: GroenLinks kiest principieel voor huisvesting voor iedereen die hier in de stad wil wonen. Dus dat geldt ook voor jongeren. Dat zou beteken, als BouwJong niet goed gerealiseerd kan worden, dat de discussie over de 15%-norm zal moeten worden begonnen, inderdaad. Ik wil graag verdergaan, voorzitter.
In het meerjarenprogramma staan meer zaken dan alleen jongerenhuisvesting en sociale huur. Het gaat bijvoorbeeld ook over duurzaamheid en energiebesparing en ook op dat punt, ik heb het geloof ik al vaker gezegd, missen wij een beetje elan en een beetje doorwerken als het gaat om energiebesparing. Met name energiebesparing in de bestaande particuliere woningbouw gaat in onze ogen te langzaam. We wachten. Er wordt geopperd dat er mogelijkheden zijn, blok voor blok, maar ook hierin: het gaat wel heel langzaam. Dus ook hierover vragen we het college: wat gaat u eraan doen om ervoor te zorgen dat het wel gaat gebeuren? Het is essentieel. Energiebesparing is geen kostenpost maar is juist de noodzaak en kan zelfs geld opleveren. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Martens, PvdA-fractie.

De heer MARTENS (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Het is een beetje een warrige discussie tot nu toe. Volgens mij is de centrale vraag hierin hoe we ervoor zorgen dat er weer gebouwd kan worden in deze stad, want anders komt er ook niets terecht van welke visie dan ook, die je hebt op de woningmarkt. En deze visie die voorligt gaat in op de ontwikkelingen, maar de ontwikkelingen zijn tegenwoordig ook haast niet bij te houden, als het gaat om de verslechtering van de markt en wat iedere keer uit Den Haag komt. Ik weet dat mijn eigen partij daar ook bij betrokken is, maar het is moeilijk, laten we het zo zeggen. Ik vind het daarom goed dat ondanks de crisis en ondanks het steeds wijzigende kabinetsbeleid dit college de ingezette lijn steeds probeert vast te houden met de focus op doelgroepen, op ouderen, op jongeren en het vasthouden van gezinnen in de stad. Het is daarbij goed dat het college zegt de samenwerking te zoeken en de organisatie flexibel in te richten. Dat is volgens mij heel erg nodig als je kijkt naar de steeds sneller veranderende omstandigheden. Misschien kan het college of de wethouder een reactie geven op de laatste ontwikkelingen uit Den Haag over het woonakkoord. Als dat mogelijk is in elk geval? In dat nieuwe akkoord staat ook dat ouderen langer zelfstandig moeten blijven wonen. Misschien valt er vanuit het college een reactie te geven op wat dit betekent voor eventuele leegstand in verzorgingstehuizen en voor de doelgroep ouderen. Jongerenhuisvesting is even een apart onderwerp denk ik. Wij zien het voor het laatste jaar van het college als een zeer belangrijke taak om de leefbaarheid meer te bewaken. Daar is veel over gezegd. We denken dat daar verleden jaar misschien te weinig aan is gedaan en we hopen dat de wethouder hier dichter bovenop blijft zitten, omdat daar misschien wat te laks mee is omgesprongen. Als je kijkt naar wat er bijvoorbeeld in Vinkhuizen-Noord is gebeurd de afgelopen jaren! Wat dat betreft willen we het college ook aanmoedigen om in de toekomst iets sneller aan de noodrem te trekken. De heer Dijk van de SP zei het ook al, als er ergens explosief veel onttrekkingsvergunningen worden ingediend en daarmee de leefbaarheid in gevaar komt, ook al is de 15%-norm nog niet bereikt, moet daar misschien een soort time-out ingesteld worden zoals het in Selwerd ook is gebeurd, wat daar ook veel rust heeft gegeven. Wat dat betreft zijn wij ook erg blij dat het college optreedt tegen woningsplitsingen. Die ondermijnen de 15%-norm en dat zorgde voor veel onrust, onder andere in Vinkhuizen-Noord.
Tot slot valt er natuurlijk ook nog wel iets positiefs te melden. Dit heeft te maken met de motie die wij samen met de VVD indienen. Er valt namelijk nog wel geld te verdienen in deze stad, want er is natuurlijk nog gewoon vraag naar kamerbewoning. Dat ligt in de rest van de woningmarkt wel anders. Met die motie hopen wij het college een stevige steun in de rug te geven om in gesprek te gaan met particulieren, private investeerders en ook die private investeerders het vertrouwen te geven dat de gemeenteraad hopelijk daar in brede meerderheid achter staat en dat we dat als een zeer wenselijke ontwikkeling zien.
Ik krijg nog een briefje van mijn collega over Selwerd. Dat was ik inderdaad even vergeten.

De VOORZITTER: De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb een vraag aan de heer Martens. Twee dingen die hij zegt lijken wel in tegenspraak met elkaar. Hij begint zijn verhaal door te zeggen dat het een opgave is om te kijken hoe we meer kunnen bouwen, de ontwikkelingen weer in gang kunnen zetten. Maar hij noemt dan in zijn voorstellen om dat te bereiken twee dingen om dat juist tegen te werken, namelijk om straten een time-out te geven en om allerlei splitsingen generiek onmogelijk te maken. Hoe rijmt hij dan die ambitie en die maatregelen met elkaar?

De heer MARTENS (PvdA): Ja, ik vind dat, niet onvriendelijk bedoeld, vaak een denkfout. Er zijn zat locaties in deze stad om te bouwen, dus dat is de bottleneck niet. Dan moet je voorkomen dat je in bepaalde wijken te veel wilt realiseren, terwijl er veel betere locaties zijn in de rest van de stad.

De VOORZITTER: De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Als we het dan hebben over een denkfout, is het volgens mij een denkfout te zeggen dat op het moment dat je het daar verbiedt, het dan ergens anders wel weer loskomt. We zien het nu ook met BouwJong: het is gewoon ontzettend lastig om ontwikkelingen die we wel graag willen los te krijgen. Het gaat wel om kleinschalige ontwikkelingen in de wijken. Het gaat er niet over wat je graag wil, maar als je praktisch ziet wat er gebeurt, en u bent net als ik geïnteresseerd in het vergroten van het woningaanbod voor jongeren, dan zul je op een gegeven moment ook een keer blij moeten zijn met wat je wel kunt krijgen.

De heer MARTENS (PvdA): Natuurlijk, maar aan de andere kant hebben we ook de taak om de leefbaarheid in bepaalde wijken te beschermen en ook voor de mensen die daar woningen hebben gekocht hun bezit te beschermen tegen disbalans in de wijken.
Tot slot nog een opmerking over Selwerd, dat was ik inderdaad vergeten. Binnenkort verschijnt de wijkvisie Selwerd, waarbij de bewoners worden betrokken. Wij hopen dat er snel voortgang mee wordt gemaakt, want wij vinden de wijkvernieuwing in Selwerd nog steeds erg belangrijk. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik heb het verhaal van de heer Martens aangehoord en de vraag die bij mij opkomt is: als BouwJong niet van de grond komt, als de door u straks in te dienen motie onvoldoende effect heeft en dat we dus niet voldoende extra woonruimte hebben voor jongeren, waar kiest u dan voor? Kiest u dan ervoor dat jongeren in de stad kunnen wonen of kiest u er dan voor om meer straten op slot te houden?

De VOORZITTER: De heer Martens.

De heer MARTENS (PvdA): Daar kan ik hetzelfde antwoord op geven. De stad is groot genoeg en er zijn voldoende straten niet op slot om dat te realiseren. Dus dat bijt elkaar niet op die manier zoals u dat voorstelt.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, die straten die niet op slot zitten zijn vaak niet geschikt voor studentenbewoning, bijvoorbeeld omdat de huizen daar te duur zijn. Waar wil de PvdA dan de winst vandaan halen? Wil ze in de villabuurt, waar inderdaad de 15%-norm niet is gehaald, dan studenten gaan huisvesten? Hoe moeten ze dat betalen?

De VOORZITTER: De heer Martens.

De heer MARTENS (PvdA): Ik snap niet helemaal wat de heer Prummel wil. Wij hebben natuurlijk gewoon een verantwoordelijkheid om de leefbaarheid in de straten en wijken te bewaken en de 15%-norm is daar het enige adequate instrument voor.

De VOORZITTER: Oké, dan is het woord aan de heer De Rook, D66.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, dank u wel. Eigenlijk is het thema van mijn woordvoering hetzelfde als het vorige. Ik ga niet heel specifiek in op de verschillende thema's, meer op het algemene verhaal achter de MUST, het meerjaren uitvoeringsprogramma, namelijk dat we ook daar merken dat de crisis heel diepe sporen trekt. Dat leidt ook tot het bijstellen van ambities aan ontwikkelingen van deze tijd en dat geldt niet alleen voor particulieren, voor ondernemers, voor individuen met hun huishoudboekje thuis, maar dat betekent het ook voor de overheid. We moeten inmiddels wel constateren dat de wereld er gewoon structureel anders uitziet. Het wordt niet meer wat het vijf jaar geleden was, we moeten ons instellen op een andere wereld; eentje waar we ook uit moeten gaan van minder middelen. En een substantiële verandering in de middelen betekent op een gegeven moment ook wat voor de haalbaarheid van de doelen die je jezelf gesteld hebt. We zijn wat mijn fractie betreft wel aangeland op een kritiek punt, waarbij wij moeten erkennen dat niet alleen bestuurlijk, het Prinsenhofakkoord zegt daar een aantal dingen over, maar ook financieel, wij als overheid het niet meer alleen kunnen. De ambities die wij als stad hebben als city of talent, de compacte stad, maar ook de ambitie van leefbare wijken en alle maatregelen die daar deel van uitmaken, staan met elkaar onder spanning. Die spanning leidt tot hoog oplopende emoties en we weten allemaal dat hoog opgelopen emoties over het algemeen niet leiden tot goed beleid. Daarom zullen we de komende tijd kritisch moeten kijken naar onze ambities en op zoek moeten gaan naar de partners die ons kunnen helpen om onze doelen te realiseren. Dat zijn bijvoorbeeld particuliere investeerders, lokale werkgevers, ondernemers, maar ook bijvoorbeeld kleine initiatieven van mensen onderling in de maatschappij, die bijdragen aan de stad zoals wij die graag zien. Wij hebben al deze partners nodig om de stad in ontwikkeling te houden, maar ook om te behouden wat we willen houden in deze stad. Ik gaf eerder al aan van mening te zijn dat de houdbaarheid van onze structuurvisie in zicht is. Het college heeft al toegezegd bezig te zijn om die structuurvisie te herzien en het is wat ons betreft de opdracht om daarbij alle stakeholders die belang hebben bij een mooie en aantrekkelijke, bloeiende en leefbare sociale stad te mobiliseren en tot een gezamenlijke agenda te komen.
Ik hoor graag van het college hoe het daartegen aankijkt en hoe het van belang is om die stakeholders te mobiliseren en die gemeenschappelijke agenda vorm te geven. Als we dat niet doen, als we daar niet in slagen, dan komen we wel aan de grens van de houdbaarheid van wat we willen met onze stad. Als we erin willen blijven slagen om een stad te zijn die openstaat voor iedereen die zich daar wil vestigen, student of Stadjer, zullen wij daar ook de ruimte voor moeten bieden. Dat betekent ook dat we moeten blijven ontwikkelen, en niet ontwikkelen in de zin van dat we alles maar moeten veranderen. Ik ben lid van een studentenvereniging en die heeft als motto: mutando conservamus, wat zoveel betekent als 'veranderen om te behouden'. Ik denk dat dat ook een motto voor de stad is, dat ontwikkeling nodig is om onze stad te behouden, maar ook in beweging te laten zijn en dat kunnen wij als overheid niet langer alleen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mevrouw Kuik en daarna de heer Kelder.

Mevrouw KUIK (CDA): Yes, voorzitter. Helaas hebben de aanhoudende crisis en maatregelen van het regeerakkoord gevolgen voor het behalen van onze doelstellingen op de woningmarkt. Het is van belang om stil te staan bij de concrete maatregelen die we in Groningen kunnen nemen om in te spelen op actuele ontwikkelingen op de woningmarkt. Het CDA vindt dat de focus moet liggen op de leefbaarheid en balans in wijken, zodat wij een aangename stad kunnen zijn, waar iedereen wil en kan wonen.
Met de landelijke maatregelen staan de plannen voor de bouw van studentenhuisvesting onder druk. De bouwprojecten worden on hold gezet. Vorige maand is raadsbreed een motie aangenomen waarin wij onze zorgen uiten over deze maatregelen. We kunnen echter niet wachten tot het kabinet bij zinnen komt en dus zullen wij zelf als gemeente in actie moeten komen. De gemeente moet alle mogelijke instrumenten aangrijpen om onze doelstellingen te behalen. Het is nodig om samen met corporaties en private partijen te kijken hoe we de samenwerking kunnen verbreden. Hierover hebben wij dan ook samen met de VVD en de PvdA een motie ingediend. Met het achterblijven van de bouw van studentenhuisvesting zien wij ook dat in verschillende wijken de leefbaarheid en de balans van straten onder druk komen te staan. De 15%-norm blijkt te worden omzeild door het splitsen van woningen, waardoor er nog meer druk op straten komt. Er moet voldoende studentenhuisvesting zijn om bewoning van kamers en gezinswoningen, die daarvoor minder geschikt zijn, terug te dringen en de druk van wijken af te halen. We hebben gezien, in straten zoals de Briljantstraat in Vinkhuizen, dat de balans uit de straat is en een snelle oplossing van belang is. We dienen daarom ook een motie in om deze straten de komende tijd prioriteit te geven bij het onderzoek om splitsing van woningen tegen te gaan. Het CDA vindt dat de

stad haar verantwoordelijkheid moet nemen om de geplande projecten zo snel mogelijk weer te hervatten, zodat Groningen een aantrekkelijke stad kan blijven voor zowel student als Stadjer.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik ben het met u eens dat de stad verantwoordelijkheid moet nemen. Moet de stad dat in financiële zin doen? Hoe kan de stad dat losmaken?

Mevrouw KUIK (CDA): Wij hebben dus net een motie ingediend, samen met de PvdA en VVD om vooral de samenwerking op te zoeken met corporaties en private partijen. We zien dat de landelijke maatregelen toch wel invloed hebben op hoe de corporaties kunnen investeren. We willen ook graag kijken welke mogelijkheden de gemeente daarmee heeft om investeringen voor corporaties mogelijk te maken.

Motie (3): Prioriteit voor probleemstraten (CDA, SP, PvdA, VVD, Stadspartij)
"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 27 februari 2013, besprekende het Meerjarenprogramma Structuurvisie Wonen 2013,

constaterende dat:
- het sinds de wijziging in het Bouwbesluit 2012 eenvoudiger is geworden om woningen op te splitsen;
- door bestaande woningen te splitsen en om te zetten in zelfstandige eenheden er geen onttrekkingsvergunning nodig is;
- er een aantal straten is waar, door het splitsen van woningen, ernstige problemen zijn ontstaan in de balans en dus de leefbaarheid van de straat, onder andere in de Briljantstraat;

overwegende dat:
- in straten waar de 15%-norm voor kamerverhuur is bereikt, deze door middel van het splitsen van woningen wordt omzeild;
- de situatie omtrent woningsplitsingen momenteel in kaart wordt gebracht en het college voor de zomer van 2013 met een uitgewerkt voorstel komt over mogelijkheden om het splitsen van woningen te voorkomen;
- de huidige problemen in bepaalde straten een snelle en doelgerichte aanpak vereisen;

verzoekt het college:
- bij het onderzoek naar de maatregelen om woonsplitsingen te voorkomen, prioriteit te geven aan straten waar de 15%-norm voor kamerverhuur is bereikt en de urgentie groot blijkt;

en gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik kom zo nog terug op de studenten. Ik wil even een uitstapje maken naar duurzaamheid. Het verduurzamen van huizen door woningcorporaties kost hen veel geld, maar levert niet gelijk wat op. Sommige corporaties zien zich gedwongen om te bezuinigen op het gebied van duurzaamheid. Wat denkt het college hier aan te kunnen doen? De maatregelen die hier genoemd worden op het gebied van duurzaamheid doen ons nog niet zo heel erg veel. Een website, een particuliere organisatie, een afspraak met het Rijk over het faciliteren van zonnepanelen van particulieren, het valt ons nog niet genoeg mee. Ook over het duurzaamheidfonds kan weinig meer gezegd worden dan dat dit in een regionale woonvisie past. Het wordt uitgewerkt. Er is ook een andere invalshoek mogelijk voor het tegengaan van broeikasgas en dat is meer absorberen van CO_2. En dat kan met groen. En juist daarover, wij zeiden het ook al in de commissie, staat zo goed als niets in deze visie, terwijl groen zo ontzettend belangrijk is voor het welzijn van mensen en het algehele woonklimaat. We zijn blij dat de corporaties toch gaan investeren in jongerenhuisvesting, maar we vragen ons af of het wel genoeg is. Zoals de heer Van Rooij al noemde, komt er een groot probleem ten aanzien van nieuwe studenten die woonruimte zoeken en wij moeten die groep hartelijk verwelkomen met faciliteiten, waardoor ze zich hier willen blijven vestigen. Je kunt niet aan de ene kant vol trots praten over de jongste stad van Nederland en aan de andere kant er niet voor zorgen dat die jongeren ergens kunnen gaan wonen. Onze visie ten aanzien van bouwen voor jongeren is al eens ter sprake gekomen en die komt er in het kort op neer dat

wij vinden dat je eerst duurzamer moet gaan kijken naar het geschikt maken van bestaande bouw. Als daar op korte termijn geen oplossing of niet voldoende oplossing voor geboden worden, overgaan tot nieuwbouw. Hier laat ik het bij. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Wonen is een eerste levensbehoefte, net als voedsel. Daarom is het ook goed dat er een meerjarenprogramma is op dit gebied. Wij zij blij met het behoud van de aandacht voor gezinnen, zoals ook in de tabellen staat, maar er is ook aandacht voor ouderen. Dat is, gezien de ontwikkelingen in de toekomst ook blijvend erg nodig. En de jongeren, dat was toch eigenlijk wel het hoofddiscussiepunt in de commissie, tenminste, wat ik mij daarvan herinner. Vooral het debat over splitsing. Er zijn heel wat mensen die hebben ingesproken, die wonen in straten die last hebben van de disbalans die daar is ontstaan. Ik weet dat het college komt met een reactie op de gevolgen van splitsingen in bepaalde straten.
Ik hoor net dat er een motie is ingediend die het probleem iets anders aanvliegt, maar ik heb begrepen dat er meerdere wegen zijn die tot dat doel kunnen leiden. Ik had in eerste instantie gedacht om toch maar een soort voorbereidingsbesluit te nemen voor een paar straten, maar dat is wat al te snel doordraven, omdat je meerdere opties hebt om dat te doen. Ik zou het college willen vragen: kunt u met spoed die nota die wij daarover verwachten voorleggen? Zodat we ook uit het keuzemenu, dat u ons waarschijnlijk voorlegt, of al door een definitieve keuze, tegen de mensen in de straten die het betreft kunnen zeggen dat we iets gaan doen tegen die splitsingen die gaande zijn. Voor het overige wil ik concluderen dat wij met volle kracht vooruit moeten, in ieder geval wat betreft de handhaving van de illegale kamerverhuur, geluidsreducering en fietsenklemmen, want onze fractie ziet de stad her en der ervan opknappen dat het anders is ingericht. Ook met volle kracht vooruit wat betreft BouwJong in vele creatieve en denkbare vormen. Ik laat het hierbij. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Heb ik iedereen gehad? Dan kijk ik naar de wethouder, of hij meteen kan antwoorden.
Dan is het woord aan wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u, voorzitter. Ik wou even beginnen met te constateren, daar ben ik op zich wel blij om, dat ik de discussie over dit onderwerp, die langdurig heel regelmatig in deze raad terugkomt en dan met name over het onderdeel jongerenhuisvesting, wat prettiger vond dan hoe hij de laatste tijd in de commissie verliep. Ik denk dat we, ondanks dat de meningen in deze raad en ik denk ook in deze stad over dit onderwerp behoorlijk verdeeld zijn, er toch bij gebaat zijn om de discussie wel op een goede manier te blijven voeren. Dit college is van mening dat het hoort bij een onderwijsstad als Groningen, dat alle studenten die hier wonen gewoon het recht hebben om Stadjer te zijn. We hebben het niet over studenten en Stadjers, nee, we hebben het over Stadjers, en een heel groot aantal daarvan studeert. Studenten hebben daar gewoon recht op en er is geen andere groep met andere rechten of andere belangen. Aan de andere kant vinden wij, daar moeten we ook oog voor hebben, dat het voor kan komen dat door intensieve bewoning in bepaalde delen van wijken, in bepaalde straten, en door andere mensen overlast kan worden ervaren. Dat is niet per se overlast die te maken heeft met het feit dat mensen student zijn. Dat heeft ermee te maken dat intensieve bewoning, een ander levensritme, ook verandering in sfeer waar mensen soms moeite mee hebben, gewoon kunnen leiden tot ergernis. Dat betekent dat je daar het precaire evenwicht in moet zien te vinden. Onze overtuiging is dat die discussie zowel in het belang van de stad als in het belang van de mensen die het betreft niet zozeer gebaat is bij heel grote woorden en gebaren, maar vooral bij redelijkheid en oplossingsgerichtheid. Ik moet constateren dat het debat, zeker vandaag, die kant opgaat.
In het algemeen, want het is een meerjarenvisie op het hele wonen, is het door een aantal partijen ook al gezegd: we zitten, omdat de hele woningmarkt stagneert, op allerlei terreinen met problemen. Ik begin maar even bij de senioren. Misschien nog wel, als het om aantallen gaat, het minst, maar ook kwalitatief zit daar een behoorlijk vraagstuk. De heer Martens had het al over de risico's die er zijn op leegstand bij verzorgingstehuizen. Er is inderdaad ook een ontwikkeling die wij in de stad al langer zien, dat verzorgingshuizen sluiten. Het is daarom dat wij als college op dit moment bezig zijn met het maken van een nieuwe nota ouderenhuisvesting, waarbij collega Visscher en ik nauw samenwerken om te kijken hoe wij die kwaliteitsslag die daarvoor nodig is bij de ouderenhuisvesting een nieuwe impuls kunnen geven en wat daarvoor nodig is. Dus ik zeg u daarbij toe dat daar op dit moment aan gewerkt wordt en dan zullen we ook een strategie hebben om op die vragen antwoord te geven. En dat zeg ik ook tot de heer Dijk als

het gaat over het al dan niet verleiden van senioren om een andere woning te nemen. Ik denk dat wij dat integraal in zo'n nota zouden moeten bekijken.
Dan even de stap naar een andere prioritaire doelgroep van ons beleid, de gezinnen. Nou, we hebben het net al zeer uitgebreid over Meerstad gehad. Ook een belangrijk project om met name mensen met kinderen te huisvesten. Ik wou een ding met u delen: wat wel bijzonder is, is dat ook bij deze doelgroep, gezinnen met kinderen, op dit moment de problemen op de woningmarkt groeiende zijn. Dat leidt tot bijzondere effecten. Ik was laatst bij bewonersavond in de Rivierenbuurt en daar constateerde men dat voor het eerst sinds jaren het aantal gezinnen met kinderen weer fors aan het toenemen was. Toen dacht ik dat dat te maken zou kunnen hebben met heel specifieke nieuwbouwprojecten, maar daar had het allemaal weinig mee te maken. Het had ermee te maken dat het een type wijk was met relatief kleine woningen, waar mensen traditioneel gingen wonen, kinderen gingen krijgen en dan weer naar elders gingen vertrekken. Die mensen blijven gewoon zitten, simpelweg omdat ze hun woning niet kwijt kunnen. Dat geeft wel aan dat de woningmarkt hartstikke vast zit, dat mensen allerlei bewegingen wel willen maken, maar niet kunnen maken. Dat betekent dat we er alles aan moeten doen, voor al die doelgroepen die wij belangrijk vinden, we alle zeilen bij moeten zetten om die bewegingen mogelijk te maken. De heer Prummel had het er ook nog even over dat de overheid af ten toe de helpende hand moet bieden. Ja, wij moeten er inderdaad voor kiezen om daar waar het kan, maar onze middelen zijn beperkt, de helpende hand te bieden om een aantal zaken vlot te trekken. We zullen daarom ook nog voor de zomer komen met een aanvalsplan woningbouw. Een hele reeks aan creatieve maatregelen, samen met corporaties, samen met marktpartijen, om zaken vlot te trekken. We werken op dit moment samen met corporaties, en dat zullen we op korte termijn presenteren, aan een Gronings bod om te laten zien dat je door op een andere manier te investeren in deze stad ook een heleboel geld kunt verdienen, niet alleen door middel van heffingen. Dat is ook een toezegging die in het gesprek dat we gedaan hebben met de corporaties is gezegd: daar waar regelgeving op dit moment ontwikkelingen in de weg staat, moet je ook de discussie aan durven gaan of je de regelgeving misschien iets anders moet inrichten. We zullen die discussie ook zeker met u gaan voeren.

De VOORZITTER: De heer Martens.

De heer MARTENS (PvdA): Mag ik daar een aanvullende vraag bij stellen? Een ander aspect dat er soms voor zorgt dat de woningmarkt in de stad vast zit, is dat mensen hun huis alleen kwijt kunnen aan hun kamerverhuurder die dat huis wil kopen, terwijl de straat al op slot zit. Misschien kunt u dat daarbij betrekken om eens te kijken of u iets voor die mensen kunt doen. Dat is natuurlijk voor die mensen een erg vervelende situatie.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Op dat punt, u heeft het net ook al aangegeven, ik zou het maar even willen aanduiden als maatwerk, daar kom ik zo meteen nog even op terug.
Dat even over wat we er in het algemeen aan gaan doen. Dan even toch specifiek over het hoofdonderwerp, tenminste, als het aan u ligt, in uw woordvoering, dat is de jongerenhuisvesting. Ik heb net al gezegd dat ik blij ben met de toon van de discussie, maar dat neemt niet weg dat de problemen natuurlijk groot zijn. Ik vind dat de heer Van Rooij volledig gelijk heeft, als hij zegt dat wanneer de prognoses waar worden en de groei van het aantal jongeren dat in de stad wil wonen is zoals wij verwachten en dat de productieprognoses die wij nu hebben achterblijven, we dan een heel groot probleem hebben. Dat betekent dat heel veel jongeren die in deze stad willen wonen inderdaad geen kamer kunnen vinden. Dat is overigens geen probleem dat alleen bij de groep jongeren speelt, maar het is wel een realiteit. Dat is een probleem. Dat is niet alleen een probleem voor de jongeren, het is een probleem voor deze stad. Wij willen graag een goede onderwijsstad zijn en kwalitatief goede huisvesting hoort daarbij. Daar heeft hij volledig gelijk in en dat betekent hoe belangrijk onze opgave is om daar voor zover het in onze mogelijkheden ligt, iets aan te doen.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik ben het geheel met de wethouder eens dat hij daar dan iets aan moet doen, maar waarom doet hij dan zo weinig wanneer hij ziet dat het project BouwJong zo langzaam vlot?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ik heb net aangegeven met een aantal voorbeelden hoe wij als college zullen proberen om aan een project als BouwJong, maar ook andere woningbouwprojecten, meer tempo

te geven. Maar ik weet waarop u doelt. Uw pleidooi voor een campus, of een heel kleine campus, het gaat maar over een paar duizend woningen, dat zou ik bijna geen campus willen noemen, op het Suiker Unieterrein. De realiteit is op dit moment dat het gebrek aan locaties het probleem niet is. We hebben genoeg locaties. Daar hebben we de afgelopen jaren keihard aan gewerkt in het kader van BouwJong, maar ook in het kader van, het werd daarnet al genoemd, kantoorruimtes die leegstaan en mogelijk ingevuld zouden kunnen worden met jongerenhuisvesting. We hebben genoeg locaties in de stad. Dat is het probleem helemaal niet. Op het moment dat we er een extra locatie bij doen, bovendien nog een locatie die naar ons inzicht op dit moment niet zo geschikt is, het Suiker Unieterrein, lossen we het probleem helemaal niet op. Het probleem is dat de investeringen achterblijven. Als we geen locaties zouden hebben in deze stad voor grootschalige jongerenhuisvesting, dan zou wellicht uw optie op termijn een oplossing kunnen zijn, maar we hebben op dit moment simpelweg genoeg locaties. Het ontbreekt niet aan plekken, het ontbreekt gewoon aan investeringen. En daar moeten we ons best voor doen. Wat we verder ook kwalitatief van die campus vinden, op het moment dat die campus er zou komen lost het probleem niet op. Het blijkt ook al uit het feit, dat is net ook al door een aantal anderen gezegd, dat er op dit moment geen enkele investeerder in de rij staat om zo'n campus op dat terrein te willen beginnen.
Dan iets over de 15%-norm. Ik wil daarbij wel zeggen, ook in reactie op een aantal moties, dat we goed moeten beseffen dat de 15%-norm geen studentennorm is. Het is niet zo dat wij zeggen dat er niet meer dan 15% studenten in een straat mogen wonen. Het is echt een norm die bedacht is om met name de wat grotere woningen, waar je dan eventueel een kamerverhuurvergunning voor zou nodig hebben, om daar per straat een maximum aan te stellen. Anders zou die 15% ook veel te laag zijn, want we hebben gewoon veel meer studenten in deze stad wonen dan 15%. Dat betekent ook dat we de mogelijkheden om met die 15% te schuiven en de hoop dat dat bijvoorbeeld een positief of negatief effect zou hebben op de leefbaarheid, niet moeten overschatten. Het is niet zo dat op het moment dat wij die 15%-norm voor bepaalde wijken of bepaalde straten omlaag zouden brengen, dit een enorm effect zou hebben op de leefbaarheid. Ook andersom niet. Op het moment dat we de norm enorm zouden verruimen, zou dat niet direct leiden tot een enorme hoeveelheid kamers, zeg ik ook tot de heer Van Rooij. Het is slechts een deel van de woningvoorraad dat door die 15%-norm wordt beïnvloed. Een heel groot deel van de studenten woont in corporatiewoningen, woont in kleinere huizen waar geen kamerverhuur voor nodig is, of woont gewoon zelfstandig.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, ik begrijp heus wel wat de wethouder bedoelt, maar om wel de feiten een beetje goed op een rijtje hebben. U zegt: "Heel veel studenten wonen in corporatiewoningen, duizenden studenten." Als je dat heel veel vindt, klopt dat, maar nog steeds woont een heel grote meerderheid van de studenten in een woning die door de markt wordt opgebracht. Ik vind dat we die feiten ook goed op een rijtje moeten hebben.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, daar heeft u helemaal gelijk in, maar dat wil niet zeggen dat al die studenten die buiten een corporatie in een marktwoning wonen, wonen met een kamerhuurvergunning. Er zijn een heleboel andere woningen in de markt, waarvoor helemaal geen vergunning nodig is.
Dan even over de oproep om naast corporaties ook veel meer ruimte te geven aan marktpartijen, institutionele beleggers die zouden willen investeren. Laat ik inderdaad de heer Leemhuis bijvallen: er is op dit moment geen enkele belemmering wat ons betreft, voor marktpartijen om te investeren in deze stad. We doen er op dit moment echt alles aan en wat mij betreft kunnen we er nog veel meer aan doen. Ik zie de motie wat dat betreft ook als een heel goede aanmoediging om nog meer, naast corporaties ook met beleggers samen te werken. Het probleem is wel dat die beleggers de afgelopen tijd tegen eenzelfde probleem aan liepen als de corporaties: onzekerheid over de woningmarkt en daardoor ook onzekerheid over de investeringen. Wat we ook zien is dat er op dit moment al een aantal particuliere partijen is dat investeert in de stad in studentenhuisvesting. U weet, er is ook al wat nieuws over geweest, van het initiatief aan de Julensstraat. We hebben laatst in de raadscommissie een discussie gehad over het plan aan de Oosterhamrikkade. Dat was een voorbeeld van een particulier marktinitiatief. Dus die initiatieven zijn er. Het lijkt overigens, net zo goed als andere projecten tot discussie met de omgeving, dat is denk ik onvermijdelijk in deze stad. Maar dat neemt niet weg dat die initiatieven er wel zijn en dat wij als overheid, waar dat binnen de ruimtelijke kaders ook kan, daar ook alle mogelijkheden voor bieden. Ik zie de motie zoals ze genoemd is als een aanmoediging.
Dan nog iets. Over de 15%-norm, daar vroeg een aantal partijen, onder andere de heer Leemhuis, maar ook de heer De Rook een klein beetje: "Moeten we die discussie aangaan of die verruimd moet worden?"

Ja, ik zou dat eigenlijk liever niet doen. Als je naar de geschiedenis kijkt van dit onderwerp, dan moet je tien, vijftien jaar teruggaan, moet je constateren dat we heel veel verschillende normen hebben gehad, dat de meningen in deze raad behoorlijk uiteenlopen en hoe lelijk het compromis misschien ook oogt, die 15%, het is wel compromis. Het is misschien niet de gulden middenweg maar dan toch een koperen middenweg in het debat dat we voeren. Ik denk niet dat we er veel bij winnen om daar nu mee te gaan schuiven. Ik denk ook dat de effecten daarvan worden overschat. Ik denk dat het goed is om die norm als middenweg te hanteren en dat zeg ik ook tegen de heer Martens, die pleit voor: “Zou u als college niet her en der naar maatwerkoplossingen kunnen kijken?“ U noemde daar ook een specifiek voorbeeld van. Ik ben daar niet zo heel optimistisch over, laat ik het maar zo zeggen, omdat die norm een moeizaam compromis is. Op het moment dat je daar met maatwerk wat omheen gaat bewegen, loop je ook het risico dat je opnieuw discussies opwerpt. Maar ik zeg u in ieder geval toe dat op het moment dat wij met een voorstel komen over hoe we met splitsing omgaan, dat is in juli, misschien wel eerder, daar kom ik zo nog op terug, we in ieder geval even onze gedachten over de mogelijkheden zullen laten gaan.

De VOORZITTER: De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik voel wel mee met de pragmatiek die de wethouder hier aan de dag legt. Hij heeft het over een moeizaam compromis waar het gaat over de 15%-norm. Dat was daar onderdeel van, dat heb ik ook gezien. Een onderdeel van dit moeizame compromis was ook dat naast de 15%-norm, waar dus een aantal dingen op slot gingen, ergens anders ruimte ontstond, namelijk in het programma van BouwJong. Dus hoe ziet de wethouder dan het voortbestaan van die 15%-norm in de context van afnemende ruimte op de woningmarkt, met name waar het gaat over studentenhuisvesting? Dat heeft toch met elkaar te maken?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, de discussie over de normen gaat voor mijn gevoel nog wel iets verder terug dan het project BouwJong. Die ontstond er eigenlijk ook al in de tijd dat er veel minder krapte was. Die relatie ligt wat ons betreft niet helemaal een op een. Dat neemt niet weg dat die 15%-norm wel effect heeft op de totale beschikbaarheid van kamers voor jongeren. Ik vind wel dat je dat effect niet moet overschatten omdat een heleboel woningen in de stad helemaal geen betrekking hebben op die 15%-norm. Maar ik ben het met u eens: we zullen keihard moeten inzetten op BouwJong, op het nieuw bouwen van woningen. Dat is de enige manier om te voorkomen dat de druk in de wijken niet onnodig toeneemt.

De VOORZITTER: U bent door uw spreektijd heen, dus u moet echt gaan afronden.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, dan heb ik misschien niet alle onderwerpen behandeld die ik zou willen doen. In ieder geval wil ik iets zeggen over de splitsingen.

De VOORZITTER: Dat kan dus echt nog maar kort.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Oké. Kort over splitsing. Ik ben blij met de steun voor het voornemen dat we hebben. Ik zeg u toe dat wij er alles aan zullen doen om het eerder dan de toegezegde juni aan u aan te bieden.

De VOORZITTER: Misschien nog wel een uiteindelijk oordeel over de moties? Met de woorden die we daar meestal voor gebruiken.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Het zijn er twee? De motie investeren, daar heb ik al van gezegd dat ik die zie als een aanmoediging van de inspanningen die wij al verrichten. Wel even een winstwaarschuwing als het gaat over de uitkomsten. Een akkoord, daar hebben we natuurlijk altijd andere partijen voor nodig.

De VOORZITTER: Dus het oordeel is dan uiteindelijk?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Het oordeel aan de raad. De volgende motie over prioriteit voor probleemstraten. Ik ben ook hier geneigd om te zeggen: oordeel aan de raad. Ik vind daarbij wel dat prioriteit geven bijna logisch is. De reden dat we dit voorstel doen, het tegengaan van splitsing, is dat wij inderdaad zien dat er straten zijn waar de 15%-norm op die manier wordt omzeild. Dus het ligt voor de hand om daar prioriteit aan te verlenen. Dus het oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan ga ik kijken of wij richting de besluitvorming kunnen gaan. Volgens mij is dat het geval. Dan gaan we zo dadelijk eerst stemmen over de moties. Dan zou u daarna kunnen besluiten om het meerjarenprogramma vast te stellen.
Dan gaan we eerst stemmen over de motie op stuk 2 zo meteen, en daarna over de motie op stuk 3. De heer Dijk, hoor ik nog het woord vragen.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. In eerste instantie, toen ik hoorde dat deze motie ingediend zou worden, motie 2, dacht ik dat ze ietwat overbodig zou zijn. Ik heb vanmiddag een rondje gebeld langs de woningbouwcorporaties om te vragen wat zij ervan vonden. Zij zien het inderdaad als een steun in de rug, vooral om bij institutionele beleggers duidelijk te maken dat Groningen veel jongerenwoningbouw nodig heeft. Vandaar dat wij de motie zullen steunen.

De VOORZITTER: Andere stemverklaringen nog? De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, u heeft eerder in mijn interruptie gemerkt dat ik geen twijfels had over deze motie. Ze lijkt ook wat overbodig, omdat het al bestaand beleid is. Het is wel zo dat iedere steun voor BouwJong in Groningen welkom is als dit zou helpen. Zoals de wethouder ook zegt, het is een steun in de rug van het beleid. Dus wij zullen voorstemmen.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de Stadspartij zal de motie steunen, met dien verstande dat punt 3, een mogelijk akkoord, wat dat betreft voor de raad ook nog wel beïnvloedbaar zou moeten zijn. Wij kunnen ons niet voorstellen dat het college een fait accompli voor ons neerlegt. Met die verstanden kunnen wij voorstemmen.

De VOORZITTER: Dat was nou precies het punt, dat we dat niet meer zouden doen, dit soort van kanttekeningen, aantekeningen. Dat moeten we toch even goed in ons achterhoofd blijven houden. Wie verder nog? Niemand meer? Dan gaan we nu inderdaad stemmen over die motie op stuk 2. Wie steunt motie 2? Dat is de volledige raad, waarmee de motie is aanvaard.
Dan gaan we naar de motie op stuk 3. Kunnen we daarover gaan stemmen? Dat is het geval. Wie steunt de motie op stuk 3? Dat is de raad min D66, GroenLinks, Student en Stad, waarmee de motie toch is aanvaard.
Dan gaan we naar het meerjarenprogramma.

De VOORZITTER: Een stemverklaring achteraf over de motie op stuk 3? De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Ja, voorzitter, D66 is geen voorstander van een generieke maatregel waar het gaat over woningsplitsingen. Daarom ligt het ook niet in de reden om deze motie te steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu stemmen over het voorstel om het meerjarenprogramma vast te stellen. Kunnen we daar over gaan stemmen? Dat is het geval. Wie steunt dat voorstel? Dat is de volledig raad, waarmee aldus is besloten.
Dan gaan we nu de vergadering schorsen tot 20.10 uur.

(Schorsing 19.55-20.10)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Wij zijn toegekomen aan agendapunt 8c.

8.c: Levensmiddelenwinkels elke zondag open (raadsvoorstel 13 januari 2013, GR13.3524370)

De VOORZITTER: Als eerste is het woord aan de heer Verhoef van de ChristenUnie.

De heer VERHOEF (CU): Dank u wel, voorzitter. Het zal u vast niet verbazen dat de ChristenUnie tegen deze nieuwe uitbreiding van de koopzondagen is, ditmaal voor de levensmiddelenwinkels. Hoewel we al zes dagen in de week twaalf uur per dag onze boodschappen kunnen doen, wordt toch de noodzaak gevoeld er nog vijf uur aan toe te voegen. In de diverse debatten in het afgelopen jaar over dit onderwerp,

hebben wij als ChristenUnie een principieel pleidooi gehouden voor het behoud van de zondag als een rustdag en als collectieve vrije dag. Een vrije dag in een hectische weken en in een samenleving waarin steeds meer van mensen wordt gevraagd. Ook uit het draagvlakonderzoek van Goudappel Coffeng werd duidelijk dat een deel van de bevolking hecht aan de zondagsrust.
Daarnaast zijn we in de debatten opgekomen voor de kleine zelfstandige ondernemers, die meer uren moeten werken voor hetzelfde inkomen. We hebben ons gekeerd tegen de 24-uurseconomie en we hebben onze zorgen geuit over de bescherming van de werknemers die niet willen werken op zondag. Met deze uitbreiding naar de levensmiddelenwinkels krijgen mensen die wonen boven of nabij een supermarkt nu elke dag van de week te maken met drukte in de buurt met rammelende winkelwagentjes. Reden voor onze fractie in de commissie te vragen hier ook rekening mee te houden en een goede balans te zoeken tussen de zondagsrust aan de ene kant en de doordeweekse winkeldrukte, door bijvoorbeeld de openingstijden een uur te verschuiven, naar bijvoorbeeld een uur ‘s middags.

De VOORZITTER: De heer Koops.

De heer KOOPS (VVD): Ja, mijn vraag is of die overlast ook heel erg gevoeld wordt op de huidige koopzondagen.

De heer VERHOEF (CU): Nou, het gaat mij inderdaad vooral om de supermarkten in de wijken waar mensen boven wonen en in de buurt wonen. Die zijn nu nog niet open op zondag en de verwachting is dat door die drukte rond die supermarkt mensen daar ook meer last van gaan krijgen.

De heer KOOPS (VVD): Is het niet zo dat die mensen daar door de week ook al heel veel last van hebben?

De heer VERHOEF (CU): Precies, daarom zouden we zeggen: dan zou het een dag in de week goed zijn dat ze er dan geen last van hebben. Waarom elke dag van de week?
Voorzitter, met de voorgestelde verschuiving die ik net noemde van de openingstijden, hopen we het zondagse karakter voor een deel van die dag te behouden en sluiten we ook aan bij de begintijd van de festiviteiten zoals genoemd in de nota Feesten in balans. De vraag aan het college is vervolgens of het mogelijk is om in de evaluatie van de koopzondagen die voor de zomer gaat plaatsvinden, te onderzoeken of er draagvlak zou zijn onder de winkeliers om de openingstijden ook van de maandelijkse zondagen te verplaatsen naar 13.00 uur. Een rondje bellen langs verschillende bedrijven laat al zien dat daar wel draagvlak voor is, dat winkeliers daar wel voor openstaan en dat het zelfs nu al praktijk is, omdat met name in de binnenstad heel veel consumenten niet eerder dan 13.00 uur of zelfs later komen.
Het college constateert terecht in de brief dat de verruiming van de koopzondagen meer zwerfvuil zal veroorzaken en meer inzet van schoonmaakploegen vraagt. Toch worden de winkeliers zelf verantwoordelijk voor het opruimen van zwerfvuil in de directe omgeving van de winkel. Het klinkt voor ons als wel de lusten, maar niet de lasten. Ten eerste is het niet de ondernemer die het zwerfvuil veroorzaakt, maar de consument. Een appel doen op de verantwoordelijkheid van de ondernemer is prima, maar hij kan niet gedwongen worden om een oplossing te vinden.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de heer Verhoef heeft het over zwerfvuil rondom de supermarkten. U heeft zeker het voorstel zelf ook wel gelezen, waarin wordt gesteld door het college dat niet verwacht wordt dat het heel veel extra zwerfvuil zal gaan opleveren. We hebben niet te maken met de snoeproutes, enzovoorts.

De heer VERHOEF (CU): Dat klopt, maar ik kan me niet voorstellen dat juist met de opening van extra winkels er geen zwerfvuil zal komen. Nu ook wordt gezegd dat de winkeliers verantwoordelijk zijn voor de directe omgeving, maar wat bijvoorbeeld met het colablikje dat op de Grote Markt is terechtgekomen? Welke ondernemer, welke supermarktondernemer is dan verantwoordelijk? Diegene in de Ebbingestraat of bijvoorbeeld die op de Vismarkt? Dus het is de verantwoordelijkheid verschuiven naar de ondernemers, terwijl wij denken dat dit een verantwoordelijkheid is van de gemeente.

De VOORZITTER: De heer Luhoff nog een keer.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, ik vind het een beetje een overdreven voorstelling van zaken. Je kan toch wel aan een ondernemer vragen om zijn eigen stoep een beetje te vegen? Ik zie heel vaak ondernemers die dat graag en met veel plezier doen, om het leefbaar te houden. Dat is helemaal niet zo'n ontzettend groot probleem. U maakt er wel een heel groot punt van, terwijl ik denk dat het niet zoveel voorstelt.

De heer VERHOEF (CU): Ben ik helemaal met u eens, we mogen ook best een beroep doen op die verantwoordelijkheid van ondernemers, maar wij vinden het als fractie een beetje te gemakkelijk om als gemeente te zeggen: die verantwoordelijkheid geven we aan de ondernemers. Er zit natuurlijk gewoon een financieel plaatje aan vast.
Voorzitter, wij hebben met elkaar afgesproken om de binnenstad als huiskamer van de stad schoon te houden en daarin moet de gemeente wat ons betreft haar verantwoordelijkheid nemen en zorgen dat de openbare ruimte schoon blijft. We zijn dan ook benieuwd hoe andere fracties hier tegenaan kijken en ik hoor ook graag van het college of het hieraan vasthoudt.
Voorzitter, tot slot: het mag duidelijk zijn dat de ChristenUnie tegen verruiming van de koopzondagen is. Wat ons betreft begeven we ons daarmee op een hellend vlak. Met het amendement dat ik nu ga indienen hopen we dat hellende vlak iets te keren. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koops.

De heer KOOPS (VVD): Voorzitter, daar heb ik nog een vraag over. Als het amendement zou worden overgenomen, stemt u voor?

De heer VERHOEF (CU): Nee, dan stemmen wij niet voor. Dan stemmen wij nog tegen. Dan is het een keuze uit twee slechten. Dan is het iets minder slecht.

De VOORZITTER: De heer Koops nog een keer.

De heer KOOPS (VVD): Mag ik nog een vraag stellen over het amendement? U zegt dat als we het doorschuiven naar 13.00 uur, de kerkgangers minder last hebben van winkelend publiek of rammelende winkelkarren etc., maar het is toch zo dat er ook in de middag kerkdiensten zijn? Hoe moet ik dat zien? En de meeste kerkdiensten zijn toch ook al om 11.00 uur afgelopen?

De heer VERHOEF (CU): Ik heb het in mijn woordvoering niet over kerkdiensten gehad, maar het is inderdaad zo dat er zowel 's ochtends als 's middags kerkdiensten zijn. Ik heb ook gezegd dat het goed is om een balans te vinden tussen een stukje zondagsrust en 's middags koopzondag.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Amendement (1) Openingstijden levensmiddelenwinkels op zondagen (ChristenUnie)
"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 27 februari 2013, besprekende het raadsvoorstel 'levensmiddelenwinkels open op zondagen' RO13.3489763,

constaterende dat:
- in het genoemde raadsvoorstel gekozen wordt voor openingstijden voor levensmiddelenwinkels op zondagen van 12.00 tot 17.00 uur

besluit:
- in artikel 4 punt 1a van de Verordening tot wijziging van de Verordening winkeltijden Groningen 2009 de passage 'voor levensmiddelenwinkels 12.00 tot 17.00 uur' te wijzigen in: 'voor levensmiddelenwinkels tussen 13.00 en 18.00 uur';

en gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Luhoff van D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, 'leven op zondag', dat was de titel van de motie van D66 die wij samen met de PvdA, de VVD en Student en Stad vorig jaar hebben ingediend,

tijdens het voorjaarsdebat. Met deze motie hebben wij gevraagd te onderzoeken of het zogenaamde Deventer model, waarbij alleen de supermarkten op zondag open zouden zijn, ook in Groningen zou kunnen worden ingevoerd. Daarbij hebben we ook gevraagd om te kijken naar het draagvlak daarvoor. De uitkomst is helder, voorzitter. Er zijn veel ondernemers die graag gebruikmaken van de mogelijkheid van een ontheffing van de Winkeltijdenwet op zondag en het blijkt ook mogelijk om het zogenaamde Deventer model in Groningen in te voeren.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter!

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Kuik?

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Luhoff. De heer Luhoff zegt dat een groot percentage ondernemers gebruik zou willen maken van de koopzondag. Na zijn er zestien reguliere koopzondagen en daar maakt 77% geen gebruik van. Hoe legt u dat uit?

De heer LUHOFF (D66): Ik ga gewoon uit van de cijfers die wij van het college hebben gekregen en 70% van de supermarkten wil graag open, ongeveer 50% van de supermarkten en andere levensmiddelenwinkels wil graag open. Ik vind dat er genoeg ondernemers zijn, blijkbaar, in deze stad die zeggen: “Nou, graag, dan kan ik mijn winkel opengooien op zondag.”

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, mag ik een vervolgvraag stellen? Het kan wel zijn dat supermarkten open willen, maar ze hebben nu al de mogelijkheid om gebruik te maken van de zestien koopzondagen die er zijn en 77% maakt daar dus nu geen gebruik van.

De heer LUHOFF (D66): En dat vindt u een probleem? Ik niet. Dat mogen de ondernemers zelf weten.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, de heer Luhoff zegt dat er noodzaak is om de koopzondagen dan verder uit te breiden en open te stellen. Maar als er nu al geen gebruik wordt gemaakt door een grote deel van de supermarkten van die zestien koopzondagen die er zijn, zie ik de noodzaak niet.

De heer LUHOFF (D66): Ik heb het niet over een noodzaak. Ik zie gewoon dat er animo is bij een heel grote groep ondernemers, die zeggen dat ze hun klanten willen bedienen ook op zondag. En die mogelijkheid kunnen wij nu geven. U moet zich niet vergissen: het draagvlakonderzoek is geen referendum. Het was gewoon een vraag: “Is er een aantal winkels dat het de moeite waard vindt om dat te doen”, en het blijkt het geval te zijn. Sterker nog, 70% van de supermarkten vindt dat een heel goed idee.
Voorzitter, het zal u dan ook niet verbazen dat D66 erg enthousiast is over het voorstel van het college om Stadjers en bewoners meer mogelijkheden te geven om hun eigen, vaak heel schaarse tijd zelf in te delen en ondernemers meer ruimte te geven om in te kunnen spelen op de wensen van hun klant. Daarnaast wordt er met dit voorstel een oplossing geboden voor de rechtsongelijkheid tussen gewone supermarkten en supermarkten met een zondagsontheffing.

De VOORZITTER: De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (CU): Ja, u noemt inderdaad dat burgers schaarse tijd hebben om te winkelen. Ik noemde net in mijn woordvoering al dat er zes dagen in de week zijn waarop twaalf uur per dag gewinkeld kan worden. Noemt u dat dan een schaarse tijd?

De heer LUHOFF (D66): Voor veel mensen geldt dat. Voor veel gezinnen ook met mensen die beiden werken. Het is gewoon passen en meten. Die willen ook andere dingen doen in het weekend. Met het verruimen van de openingstijden geven we gewoon meer mogelijkheden en daar kunnen mensen gebruik van maken. Daar kunnen mensen uiteraard ook van zeggen: “Nee, dat doe ik niet.”
Voorzitter, door het instellen van begin- en eindtijden van deze ontheffing aan supermarkten wordt in het voorstel tegemoetgekomen aan de verschillende belangen die met dit onderwerp te maken hebben. We kunnen dat ook wel begrijpen, hoewel we uiteraard zelf meer belang hechten aan de keuzevrijheid voor Stadjers en bezoekers en meer ruimte voor ondernemers om te ondernemen. Wat ons betreft had dit voorstel dan ook wel wat verder mogen gaan.
Voorzitter, in dit voorstel wordt uitgegaan van een ontheffing tussen 12.00 uur en 17.00 uur. In de commissie is de suggestie gedaan om deze ontheffing tussen 13.00 uur en 18.00 uur te verlenen en daarbij

aan te sluiten bij de begintijd van ons evenementenbeleid. Nu kun je een hele discussie voeren of je de ondernemers de mogelijkheid wilt bieden om in te spelen op de behoefte aan een lunch op zondag rond 12.00 uur of op de behoefte aan het doen van last-minuteboodschappen voor het avondeten. Wij kiezen er echter voor om aan te sluiten bij de gangbare openingstijden op reguliere koopzondagen in de binnenstad. Dat geeft volgens ons meer duidelijkheid dan aansluiting bij de begintijden van evenementen.

De VOORZITTER: De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (CU): Uit een rondje bellen blijkt dat heel veel ondernemers, met name in de binnenstad, ervoor openstaan om het te verschuiven naar 13.00 uur tot 18.00 uur en dat datzelfde ook al gebeurt. Dus waarom zouden we daar niet in mee kunnen gaan?

De heer LUHOFF (D66): Maar ik kan me ook heel goed voorstellen wat voor diezelfde winkeliers geldt dat als ze tot 18.00 uur open mogen zijn, het tussen 17.00 uur en 18.00 uur ook wat rustiger is. Ik kan ook wel begrijpen dat het voor supermarkten juist weer wat drukker zal zijn tussen 12.00 uur en 13.00 uur. Er wordt over een tijdje geëvalueerd. Ik zou zeggen: laten we die tijden daar ook eens bij betrekken. Maar om nu al op voorhand te zeggen dat alles tussen 13.00 uur en 18.00 uur moet, nee, dat hoeft niet. Daar kun je een hele discussie over hebben, maar laten we gewoon aansluiten bij de tijden die we op dit moment kennen en bij de reguliere koopzondagen die we al kennen.
Voorzitter, wij steunen dan ook uiteraard het voorstel zoals het college dit heeft gedaan. Kortom, mijn fractie steunt de uitwerking die het college heeft gegeven aan het voorstel van de D66-fractie, met meer vrijheid voor consumenten en meer ruimte voor ondernemers draagt dit voorstel bij aan meer leven op zondag. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik wil de heer Luhoff toch iets vragen. Het is een vrij korte vraag. Wanneer stopt het? We gaan nu zo meteen 7 dagen in de week open, 365 dagen per jaar. Wanneer stopt het? Koopnachten? Wanneer houdt het voor u op? Wanneer bent u klaar?

De heer LUHOFF (D66): Wanneer ik klaar ben is denk ik wanneer het algemeen belang zo ernstig wordt geschaad, doordat er vrijheid wordt gegeven aan groepen mensen, dat je dan een probleem hebt. Dat zie ik niet bij koopzondagen. Dat zie ik ook niet direct bij koopzonnachten of bij koopavonden. Ik zie wel, en dat zie je heel veel gebeuren, dat ondernemers heel goed in staat zijn om daar gezamenlijk afspraken over te maken, door bijvoorbeeld te zeggen: “Wij gaan donderdag allemaal een paar uurtjes langer door en andere avonden niet”, en ik zie ook heel veel individuele ondernemers dat ook doen door te zeggen: “We gaan niet om zes uur ‘s ochtends open maar we doen dat pas om acht, negen of tien uur.”

De VOORZITTER: Oké, u bent door uw spreektijd heen, maar u was zover klaar zie ik. Dan is het woord aan mevrouw Kuik. En ik moet melden dat de heer Martens de vergadering heeft verlaten. Het woord is aan mevrouw Kuik, CDA fractie.

Mevrouw KUIK (CDA): Bedankt, voorzitter. We hebben het nu over een voorstel om altijd, zeven dagen per week boodschappen te kunnen doen. Ik constateer dat 68%, een ruime meerderheid van de kleine speciaalzaken tegen de openstelling op elke zondag is. Tegenover de kleine ondernemer staat de grote supermarkt, waarvan 70% zegt voor te zijn. Het CDA vindt dat we juist zuinig moeten zijn op de kleine zelfstandige, om de diversiteit en daarmee de aantrekkelijkheid van onze stad te behouden. De zogenaamde keuzevrijheid is schijn. Kleine ondernemers zullen veel minder makkelijk dan hun grote collega’s personeel vrij kunnen maken voor de zondag, dat per saldo de grote ondernemers in de kaart speelt.
Een ander opmerkelijk punt is overigens dat 77% van de aanbieders de huidige zestien koopzondagen niet open is. Als 77% nu al geen gebruikmaakt van de reguliere koopzondagen, waarom zou de gemeente dan de vrijheid moeten geven om op elke zondag open te gaan? Met de mogelijkheid tot openstelling van supermarkten op elke zondag, begeeft de gemeente zich op een hellend vlak, dat eindigt in een 24-uurseconomie.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Mevrouw Kuik stelt de vraag: “Waarom zouden wij die vrijheid meegeven aan al die supermarkten?” Nou ja, omdat de consument dat wil, toch?

Mevrouw KUIK (CDA): Kijk, daar zit het verschil tussen u en mij. Wij redeneren niet alleen vanuit het consumentenbelang. Er zijn ook andere belangen in het spel, waar wij wel rekening mee houden. Dat zijn de kleine ondernemers, de werknemers, want er moeten ook mensen werken en de maatschappelijke belangen.

De VOORZITTER: Maakt u uw zin af.

Mevrouw KUIK (CDA): (…)

De VOORZITTER: Oké. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): U zegt dat wij geen rekening houden met andere belangen, maar ik hoor u ook alleen maar over andere belangen, niet over het belang van de ondernemer en niet over het belang van de consumenten.

Mevrouw KUIK (CDA): Nou begrijp ik u even niet. Ik ben juist aan het opkomen voor het belang van de kleine ondernemer, die wij heel erg belangrijk vinden voor deze stad. De grote supermarkten, daar hecht u meer belang aan, die belangen. Wij komen op voor de kleine ondernemers en wij wegen wel degelijk verschillende belangen af. Ik eindigde de zin met: dit is een hellend vlak dat eindigt in een 24-uurseconomie. Als nu een supermarkt open mag, hoe zit het dan met een Kruitvat, die ook shampoo verkoopt? Hoe zit het met een kiosk, die ook tijdschriften verkoopt? Kortom, een hellend vlak.

De VOORZITTER: De heer Koops.

De heer KOOPS (VVD): Ja, nog even over dat hellende vlak. Vindt u het dan wel een level playing field of een gelijk speelveld dat je nu wel om vier uur naar de Jumbo kan, of dat je voor boodschappen die je vergeten bent naar de pomp gaat? Hoe ziet u dat dan?

Mevrouw KUIK (CDA): We hebben daar eerder een discussie over gehad en toen is de Jumbo zo slim geweest om gebruik te maken van een vergunning die toen vrij was. Daar zaten wij toen niet op te wachten, dat hebben wij toen ook gezegd. U geeft het belang aan van: “Wat nou als je op een zondag zonder een pak melk zit?” Nou, wij zien dat niet als grotewereldproblemen. Wij vinden het van belang dat er ook collectieve rust is. Want dat is een ander punt: juist die collectieve rustdag biedt gemeenschappelijke vrije tijd. En dat maakt die zondag zo bijzonder. En een collectieve rustdag, dat betekent ook welvaart.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, ik word altijd heel erg onrustig als ik verplicht moet rusten.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, dan ziet de heer Luhoff toch een aantal belangrijke belangen over het hoofd. Wij zullen tegen dit voorstel stemmen omdat wij hechten aan de belangen van de kleine ondernemers en de werknemers en het maatschappelijke belang van een collectieve rustdag. Met de openstelling van de supermarkten nu op elke zondag, eindigt het in een hellend vlak, dat eindigt in een 24-uurseconomie waar wij tegen zijn. En tot slot: er wordt nu al geen gebruikgemaakt van die reguliere koopzondagen, die zestien, dus zien wij ook absoluut geen noodzaak om die te verruimen.

De VOORZITTER: De heer Koops.

De heer KOOPS (VVD): Voorzitter, nog een vraag, ook weer over dat hellende vlak en de vergelijkbaarheid van dingen. Als ik kijk naar de horeca, dan werkt men gewoon op zondag. Ook de kleine ondernemers. Hoe ziet u dat dan in het licht van uw betoog?

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, dat klopt. Daar hebben we ook al eerder een discussie over gehad. Dat zijn andere sectoren die juist op een zondag werken en op een andere dag wel een rustdag hebben. Maar wat het mooie is van die zondag is eigenlijk dat een heel grote groep mensen een collectieve rustdag heeft, wat dus collectieve vrije tijd geeft. Als wij steeds verder doorgaan eindigt het dus in een 24-uurseconomie en ik zit er zelf niet op te wachten dat wij onze raadsvergaderingen ook op een zondag hebben. Ik heb zelf ook behoefte aan een dag van weekend en rust.

De VOORZITTER: Oké, dat was de bijdrage. Nog wel een vraag? Als er nog tijd is. Ik kijk even of er nog tijd is. De heer Kelder nog met een interruptie.

De heer KELDER (PvdD): Wat vindt u eigenlijk van de scheiding van kerk en staat? Daar heeft u niets over gezegd.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, dat speelt hier helemaal niet. De Partij voor de Dieren verwart dat nog weleens. Dat moraliteit, normen en waarden niet betekenen dat wij daarom geen vrije dag zouden moeten hebben, dat is een andere discussie, die hier niet speelt en ik moet ook denken aan mijn collega, die zo nog een woordvoering heeft.

De VOORZITTER: De heer Kelder, nog een vraag.

De heer KELDER (PvdD): Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat dit toch speelt. Want wat heeft u ertegen om af te spreken dat wij het bijvoorbeeld op maandag doen? Op zondag zijn toch de meeste mensen vrij, dan kunnen ze zelf kiezen, maar maandag zijn de meeste mensen aan het werk. Laten we dan gewoon zeggen dat de andere winkels dicht zijn. Wat zou u daarvan vinden?

Mevrouw KUIK (CDA): Nou ja, goed, dat is een onrealistisch voorstel natuurlijk, want dat zou betekenen dat heel Nederland dan maar op maandag vrij zou moeten hebben. Als u dat voor elkaar krijgt, succes daarmee, dan zien wij dat voorstel graag tegemoet.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. In juni 2012 was Student en Stad een van de partijen die in de raadscommissie Werk en Inkomen pleitte voor zondagsopenstelling van supermarkten en andere levensmiddelenzaken. Er bestaat een breed gedragen wens onder de bevolking om de vrijheid te hebben om ook op zondag boodschappen te doen. Het doet deugd dat de motie, die toen gezamenlijk met drie andere partijen werd ingediend, nu heeft geleid tot dit voorstel tot zondagsopenstelling. De maatschappij is in de afgelopen decennia veranderd. Dat is een gegeven waar we het allemaal over eens zullen zijn. Mensen hebben andere behoeften gekregen, andere ritmes en andere mogelijkheden. De opkomst van het internetwinkelen en het tweeverdienersmodel zijn slechts twee van die autonome veranderingen. Mensen willen in toenemende mate zelf kunnen beslissen over de manier waarop zij omgaan met hun tijd. Een rustdag kan op woensdag zijn, een rustdag kan lekker winkelen zijn, en werken op zondag kan lekker bijverdienen zijn als je doordeweeks naar school gaat. Allemaal keuzes. Je hoeft ze niet te maken, maar ze worden gemaakt en in toenemende mate. Je kan deze ontwikkelingen afkeuren en je eigen leven op een andere manier inrichten. Dat is keuzevrijheid. Net zoals het keuzevrijheid van ondernemers om niet open te gaan op zondag.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Mag ik de heer Van Rooij er toch wel even aan herinneren dat ooit de Winkeltijdenwet en het gesloten zijn van winkels op zondagen ingevoerd is door liberalen, om ervoor te zorgen dat er een gelijk speelveld was voor verschillende soorten ondernemers en winkeliers? Ik begrijp niet zo heel erg goed waarom u nu dan denkt: “Dat is allemaal goed een leuk voor de keuzevrijheid.” Het was juist om de keuze en de diversiteit te behouden.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dat mag u mij zeker vragen. Ik heb zojuist geschetst dat tijden veranderen, dus als er in 19-zoveel ooit iets is vastgesteld, biedt dat mij weinig restricties. Ik zie dat behoeftes veranderen. U hebt het over een liberale stroming die daar toen voor stond. Nou, ik sta hier

namens Student en Stad en ik sta hier voor behoeftes van veel mensen die ik zie en waar wat mij betreft iets mee gedaan mag worden.
Worden kleine ondernemers, daar was ik gebleven, hierdoor met de rug tegen de muur gezet? Sommige kleine ondernemers juichen zondagsopenstelling toe, anderen niet. Feit blijft dat er zondagsopenstelling niet de oorzaak zal zijn van moeilijkheden voor kleine ondernemers. Dat is de veranderende maatschappij, waar wij allemaal debet aan zijn. Zondagsopenstelling is een heikel thema, maar dat brood bij Albert Heijn en niet bij de bakker wordt gekocht, vinden we heel gewoon. Het is een symptoom van een veranderend consumentengedrag en dat gedrag moet je niet goedkeuren of afkeuren, maar onderkennen. Het is er. Voorzitter, we kunnen deze discussie erg ingewikkeld maken, zojuist gebeurde dat al even, we kunnen gaan goochelen met cijfers, want uit onderzoeken kan iedereen wel wat cijfers halen die zijn mening kunnen onderbouwen. Ook kunnen we gaan speculeren. De een zal zeggen dat kleine levensmiddelenwinkels het moeilijk krijgen als ze op zondag niet opengaan, de ander zal zeggen dat ze juist op een zondag geneigd zijn om een speciaalzaak te bezoeken in plaats van een supermarkt. De een zal speculeren op afnemende werkgelegenheid door winkels die failliet zouden gaan, de ander juist op toenemende werkgelegenheid, door een extra dag waarop gewerkt wordt. We kunnen er allemaal een eigen draai aan geven, maar aan het eind van de dag is het gewoon een principekwestie. Geef je mensen keuzevrijheid of leg je mensen een bepaald stramien op? Student en Stad kiest voor keuzevrijheid, omdat wij vinden dat je in de behoefte van mensen moet voorzien en niet halsstarrig moet vasthouden aan vroeger. Student en Stad had nog liever een algemene zondagsopenstelling gezien, dus een die verder gaat dan levensmiddelenzaken, maar voorzitter, wij zijn zeer tevreden met dit voorstel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Koops, VVD.

De heer KOOPS (VVD): Dank u wel, voorzitter. Na de droevige berichten over Meerstad is het toch fijn dat wij nu een positief, vrolijk voorstel op de agenda hebben. Een klein feestje waard, zou ik bijna willen zeggen. Wij van de VVD zijn er erg blij mee dat er meer mogelijkheden komen voor de ondernemers en voor de consumenten. Daar hebben wij twee hoofdredenen voor. De eerste is: wat wij willen zijn als stad. Wij noemen onszelf ‘city of talent’, wij noemen onszelf internationaal, de stad van jeugd en dynamiek, we bruisen en we hebben festivals waarbij je 24 uur naar pop kan luisteren, maar we kunnen niet op zondag boodschappen doen. Wij van de VVD vinden dat het bij onze stad past en ook bij onze regiofunctie dat we ook een boodschap kunnen gaan doen op de zondag. Tweede hoofdreden, ik noemde het al, is dat gelijke speelveld. We creëren een keuzevrijheid voor ondernemers en die kunnen zij zelf benutten. Ze kunnen niches opzoeken, ze kunnen daarover spreken met collega’s en je haalt een stuk ongelijkheid, die we nu feitelijk hebben, weg. Dat zijn de redenen waarom wij dit voorstel toejuichen. Wat ons betreft zouden we nog een stap verder mogen gaan, maar we zijn blij met dit voorstel en we willen het graag steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, ik ben wel benieuwd wat de VVD doet met die kleine ondernemer, waarvan 68% zegt dat zij niet willen dat deze zondag elke keer de mogelijkheid geeft om open te gaan, ook voor grote supermarkt. Heeft de VVD daar geen boodschap aan?

De heer KOOPS (VVD): Voor ons staat voorop dat die ondernemers zelf kunnen kiezen. Dat is het belangrijkste. Ze hebben ook te maken met de concurrentie van internetshops, concurrentie van andere retailachtige zaken, de benzinepompstations, de supermarkten die ‘s avonds open zijn. In ieder geval heeft men nu zelf de mogelijkheid om daar een keuze in te maken en dat staat voor ons voorop.

De VOORZITTER: De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (CU): Dank u wel, voorzitter. Ja, u noemde al even dat we als stad ook een regiofunctie hebben. Bent u zich ook bewust wat het effect is, als wij hier in de stad alle supermarkten opendoen, op de kleine ondernemers in de omliggende dorpen en de supermarkten die met moeite hun hoofd boven water kunnen houden?

De heer KOOPS (VVD): Ik voel erg mee met uw betrokkenheid bij de kleine middenstand, maar het blijft ondernemen en risico lopen en inspelen op markten en inspelen op de veranderende samenleving, zoals

de heer Van Rooij ook zeer terecht aangaf. We kunnen dat ook niet vanuit de politiek stoppen, we kunnen beter ondernemers mogelijkheden geven om daarop in te spelen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik nog een keer.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, dan concludeer ik toch dat de VVD geen boodschap heeft aan die kleine ondernemer die nu zegt niet open te willen gaan en ook die openstelling niet te willen. De VVD heeft daar geen boodschap aan.

De heer KOOPS (VVD): Dat is geheel voor uw rekening, daar ga ik niet eens op in. Sorry. Ik wil afsluiten. Het slotpunt voor ons is dat we moeten kiezen voor die uniformiteit en een helder en herkenbaar beeld naar de consument toe en vandaar ook dat wij zeggen: “laat in ieder geval vooralsnog aanhaken bij de tijden van de koopzondagen”, en vervolgens in de evaluatie kijken wat een optimale invulling voor de toekomst is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Postma, GroenLinks.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zijn vorig jaar akkoord gegaan met de beperkte uitbreiding van de koopzondagen. Dat was een evenwichtig voorstel, wat ons betreft, met oog voor verschillende belangen. We hebben toen al aangegeven dat een onderzoek naar de mogelijkheden van openstelling van supermarkten elke zondag wat ons betreft niet nodig was. Het voorstel dat wij in januari kregen van het college bevatte eigenlijk ook geen elementen die ons van standpunt hebben doen veranderen. Integendeel, mijn fractie vond bijvoorbeeld het draagvlak onder de ondernemers eigenlijk nogal tegenvallen. Wij zien geen reden om voor supermarkten een andere afweging te maken dan we vorig jaar hebben gemaakt voor de koopzondagen in het algemeen en alle argumenten komen nu ook weer terug en zijn ook al genoemd: de belangen van het personeel, van kleine werkgevers, het belang van een collectieve rustdag of vrije dag, vraagtekens bij de 24-uurseconomie en waar we bij de koopzondagen nog wel het toeristische element zagen, we maken tenslotte gebruik van de toeristenbepaling, zien we dat bij de openstelling van een supermarkt of een kaaswinkel in een winkelcentrum in een buitenwijk alweer een stuk minder.
In tegenstelling tot de situatie bij de uitbreiding van de reguliere koopzondagen, die vier koopzondagen vorig jaar, kiest het college er nu voor om geen uitbreiding van de handhaving en de schoonmaak enerzijds te doen. Dat lijkt ons in ieder geval een punt voor de evaluatie. Dat is ook al genoemd, dacht ik.
Dan het amendement van de ChristenUnie. Wij zullen het amendement steunen. Ik geloof dat ik zelf in de commissie ook gezegd heb: “Kijk even hoe het met het evenementenbeleid zit. Kunnen we daarbij aansluiten?” Het is wat ongelukkig dat de reguliere koopzondagen om 12.00 uur beginnen, maar ik kan me wel vinden in het voorstel om daar ook maar 13.00 uur van te maken. Misschien komt dat er dan ook nog eens van, dat lijkt mij een goed voorstel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie wil verder nog het woord? De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren is geen fan van de 24-uurseconomie. In die zin vinden wij het goed dat de landelijke overheid beperkingen stelt aan de openingstijden. Maar wij zijn echt voorstander van een strikte scheiding tussen kerk en staat en van de individuele vrijheid voor de burger. Vanuit dat oogpunt vinden wij het niet passen dat de religieuze rustdag, bijvoorbeeld zondag, uitgangspunt is van wetgeving tot inperking van het economische verkeer. Wetgeving moet losstaan van religieuze gronden. Daarom is de Partij voor de Dieren tegen inperking van het aantal koopzondagen. Het instrument van de overheid gebruiken om de zondagsrust af te dwingen keuren wij dan ook af. Het beschermen van kleine ondernemers en het tegengaan van een steeds meer op consumptie gerichte samenleving, kunnen echter wel redenen zijn voor een beperkte openstelling van winkels.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Volgens mij haalt de heer Kelder hier twee dingen door elkaar. Wij hebben inderdaad een scheiding van kerk en staat, maar een scheiding van kerk en staat is geen scheiding van geloof en politiek. Dat zou inhouden dat iedere politieke partij geen grondbeginselen mag

hebben op basis waarvan zij politiek bedrijft. Ik zou willen dat u dat argument uit uw betoog haalt, want het klopt niet feitelijk.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ik kan niet goed verstaan wat u zegt, maar ik begrijp het ook niet precies.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Scheiding van kerk en staat wil zeggen dat de staat in het kerkelijk leven geen directe invloed heeft. Dat hebben we met elkaar afgesproken. Dat is iets anders dan scheiding van geloof en politiek. Ik betoogde zojuist dat elke politieke partij grondbeginselen heeft, op basis waarvan zij politiek bedrijft. De liberalen op basis van liberalisme, nou, we kunnen alle politieke partijen langs. Het kan niet zo zijn dat u ons nu verwijt dat wij ons geloof gebruiken in de politiek, dat wij daardoor niet op basis van religieuze uitgangspunten iets kunnen hebben tegen het fenomeen koopzondagen. Dat is ons argument. De SP komt uit een andere hoek met een argument, maar ik zou willen dat we dat argument uit het betoog halen.

De VOORZITTER: Ja. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ik begrijp wat u bedoelt. Het gaat mij er ook niet om dat ik dit tegen u zeg. Het gaat mij erom dat wij vinden dat het feit dat het om een zondag gaat, oorspronkelijk is bedacht op religieuze gronden. Dat probeerde ik duidelijk te maken aan mevrouw Kuik. Het kan net zo goed om een maandag gaan, wat ons betreft. Wij willen best dat er inperkingen zijn vanwege de 24-uurseconomie, maar het feit dat het om een zondag gaat niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Postma.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Ik zou de heer Kelder willen vragen: het is toch een historisch gegeven dat het een zondag is en dan kunnen er meerdere belangen zijn waarom je ervoor kiest die zondag te handhaven. Dat hoeven toch niet per definitie alleen religieuze motieven te zijn? U suggereert dat wel een beetje.

De heer KELDER (PvdD): Daar is het oorspronkelijk wel op gestoeld. En nu nog steeds, want we willen nog steeds op die zondagen kortere openingstijden hebben.
Ik was ook al bijna door mijn woordvoering heen. Het is voor ons een lastig dilemma, voor onze partij. Wij worstelen met deze dingen. Maar het begin van mijn woordvoering in dezen leidde tot mijn keuze. Tot zover.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, dan ga ik toch een beetje vervelend doen, maar mijnheer Kelder, u had in de commissie een heel ander standpunt. Ik weet niet hoe snel dat wisselt bij u, maar ik kan me herinneren dat u het tijdens de commissie had over de 24-uurseconomie en over consumentisme. U bent nu toch wel heel snel veranderd van mening en dat spijt mij heel erg. Dat vind ik heel jammer.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ik heb de vraag niet goed gehoord, maar ik wil het wel even uitleggen. Ik heb net ook de 24-uurseconomie genoemd. De woordvoerster in de commissie heeft daarin gemeend een partijstandpunt te verwoorden. We hebben daarover gepraat in onze steunfractie. Ik heb gezegd dat wij hiermee worstelen. Het is voor ons een ding waar twee kanten aan zitten. Wat ik nu uiteindelijk gezegd heb, is het partijstandpunt.

De VOORZITTER: Wie wil nog verder het woord? De heer Loopstra, PvdA.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, gezien de toenemende vraag van de inwoners van deze stad naar het doen van de dagelijkse boodschappen op zondag, zijn wij verheugd dat onderzoek heeft aangetoond dat de openstelling op zondag mogelijk is. De huidige openstelling in avondwinkels en de Jumbo voldoet niet aan het verwachtingspatroon van inwoners van stad en ommeland en is ook niet

rechtvaardig naar de levensmiddelenbranche in de stad toe. Dit onderzoek geeft ook aan dat er onder ondernemers voldoende draagvlak is voor openstelling.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, daar komt hij weer. Toch zegt 68% van de kleine ondernemers daar geen behoefte aan te hebben. Vindt de PvdA het belang van de grote supermarkten hierbij belangrijker om mee te wegen?

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nee, het gaat om commerciële bedrijven, voorzitter. Daarbij is niet van belang of nou 10%, 60% of 70% boodschappen wil doen. Wij dwingen ook niemand om op zondag boodschappen te doen. Alleen is de mogelijkheid er wel om naar de winkel te gaan.

De VOORZITTER: Vervolg uw betoog, als u wilt.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dan ga ik verder, voorzitter. Onderzoek geeft ook aan dat er onder ondernemers voldoende draagvlak is voor openstelling. Wij kunnen de voorstellen van het college dan ook steunen om de levensmiddelenbranche de mogelijkheid te bieden om elke zondag open te zijn. Met de openingstijden die het college voorstelt wordt wel rekening gehouden met die inwoners in deze stad die op godsdienstige gronden of om andere redenen gesteld zijn op zondagsrust.
We sluiten ons wel aan bij de ChristenUnie om bij de evaluatie die medio 2013 plaatsvindt te kijken naar de aanvangstijden en mogelijk kunnen we dan het geheel, dus niet alleen de supermarkten en dergelijke maar ook alle andere winkels die open zijn op de zestien koopzondagen, verschuiven naar 13.00 uur tot 18.00 uur. Maar dat moet gewoon de evaluatie die dan plaatsvindt uitwijzen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, ik ben toch wel benieuwd wat de PvdA vindt van de stelling dat we eindigen in een 24-uurseconomie. We openen nu supermarkten. Hoe zit het met een Kruitvat die ook shampoo verkoopt?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Op dit moment ligt het voorstel van het college om levensmiddelenwinkels open te doen en we hebben het niet over de winkels waar u het nu over heeft.

Mevrouw KUIK (CDA): Maar dat zou dan valse concurrentie zijn, toch?
De heer LOOPSTRA (PvdA): Zo zie ik dat niet, voorzitter. Het midden- en kleinbedrijf, als we het nu toch daar even over hebben, is de ruggengraat van een stadse economie. Winkels maken daar deel van uit. Maar regelgeving beschermt de winkelier niet. Regelgeving maakt niet uit of de winkelier het redt of niet. Het gaat om het feit of de consumenten met hun gedrag het mogelijk maken dat kleine winkels blijven bestaan. Dat betekent dat je brood koopt bij de bakker, vlees koopt bij de slager en dat je voor een nieuwe wasmachine je niet alleen laat informeren bij Het Anker, maar ook daadwerkelijk daar je wasmachine koopt en niet bij de Media Markt.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, toch zegt een grote meerderheid van de kleine ondernemers wel wat anders. Luistert u daar nou niet naar, naar die kleine ondernemers die zeggen: “Wij willen dit niet”? 68% zegt: “Wij willen dit niet.”

De heer LOOPSTRA (PvdA): Wij luisteren heel goed naar de winkeliers in deze stad en we hebben oog en oor daarvoor. Er zullen inderdaad ook winkeliers zijn die ongelooflijk balen van het feit dat winkels op zondag open zijn. Alleen is er een erg grote vraag in deze stad. U hoeft maar op zondagmiddag om half vier naar de Euroborg te gaan. Daar wacht men niet voor FC Groningen, maar daar wacht men om te winkelen in de Euroborg bij de Jumbo. Vandaar dat wij vinden dat dat op dit moment de doorslag geeft.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, ik begrijp dat de PvdA zeer liberale principes heeft en erg hangt aan het consumentenbelang. Maar hoe zit het met de belangen van de werknemers en de kleine ondernemers en het maatschappelijk belang van collectieve rust?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Wij hebben zeer oog voor de belangen van werknemers en we hebben in de commissie al gezegd dat wij ook graag willen evalueren of de werkgever zich houdt aan het feit dat mensen bij wie dat door de cao wordt bepaald, niet op zondag hoeven te werken. En wat betreft 'liberaal', nee, wij zijn een sociaaldemocratische partij, die oog en oor heeft voor eenieder in deze stad.

De VOORZITTER: Had er nog iemand wat? De heer Loopstra, gaat u verder.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ik wou hier graag mee afsluiten. Wij staan dus achter het voorstel van het college maar we zien graag, in aanvulling op de mevrouw van de ChristenUnie, om bij de evaluatie dus te kijken naar de aanvangstijden. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Loopstra. Hebben we hier verder gehad? De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ooit was de zondag doods, maar nu lijkt de zondag zoals wij die vroeger kenden dood zijn. Dat wil zeggen: de dag is tegelijkertijd springlevend geworden en daar horen andere regels bij. Mensen gaan anders leven en daar zal de overheid zich aan moeten aanpassen. De economie is ook veranderd, ook daar moeten wij de bakens verzetten. Het komt mij voor dat mevrouw Kuik die 68% die niet meedoet aan de koopzondag, verkeerd interpreteert. Voor zover ik het gelezen hebben, kiest 68% van de kleine ondernemers ervoor om op zondag niet open te gaan, wat nog niet betekent dat zij niet open willen zijn als dat mogelijk zou zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, nou moet ik natuurlijk wel even reageren. Er staat in het stuk dat 68% van de kleine ondernemers met een speciaalzaak tegen die openstelling is. Dus daarbij wil ik toch even aangeven dat mijn gegevens kloppen en niet die van u.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Goed, nou, dan ben ik gecorrigeerd, voorzitter. Het is een moeilijke zaak voor heel kleine bedrijven. Soms kunnen de baten van het open zijn op zondag niet in verhouding staan tot de kosten van extra personeel dat op die dag moet worden betaald. Ik weet dat, maar het consumentengedrag is ook veranderd en daar hoort bij dat de stad ook moet veranderen. De meerderheid van mijn fractie, voorzitter, kiest ervoor om het college te volgen in zijn keuze voor nummer 3. Die keuze is ook al eerder zo gemaakt door de Stadspartij en dat zal dus niet verrassen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is nu het woord aan de heer Dijk, SP.
De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Laat ik maar beginnen met het idee dat volgens de SP de mens meer is dan een consument. Vervolgens wil ik even benadrukken dat het niet de eerste keer is dat wij de koopzondagen bespreken en het zal niemand verrassen dat wij tegen de uitbreiding van het aantal koopzondagen zijn. We kunnen heel veel cijfers bij elkaar halen. De SP heeft zelf onderzoek gedaan, een jaar geleden, naar wat kleine ondernemers nou eigenlijk vonden van het aantal koopzondagen en 75% wilde niet meer dan twaalf koopzondagen. Maar liefst 1,5% wilde eigenlijk wel 52 koopzondagen. Dus ik zou u aanraden om ook de kleine ondernemers te gaan opzoeken. Dan hoef je ook niet meer op zoek te gaan naar cijfers.
Daarnaast hebben wij samen met FNV Bondgenoten onderzoek gedaan onder supermarktpersoneel. Ongeveer de helft van het personeel wilde niet werken op zondag. Zou dan nog een keer de zondagtoeslag worden geschrapt, wat de branchevereniging erg graag wil en waar het wel naar uitziet, dan wilde eigenlijk drie kwart van het personeel ook helemaal niet meer werken op zondag. De voornaamste reden voor zowel werknemers als kleine ondernemers is dat zij vinden dat er een rustdag moet zijn voor familie, vrienden, gezinnen en ook hobby's. Ook nog eens een keer uit onderzoek van het Dagblad van het Noorden bleek dat 60% van de consumenten de winkelier en zijn personeel zijn rust gunt. Daarom vind ik het hoogst verbazingwekkend.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de heer Dijk gaat over naar een ander punt, dus ik zal hem even een vraag stellen. U heeft het over de belangen van de werknemers. Zou het niet veel handiger zijn als wij in

Nederland zouden afspreken dat we dat bijvoorbeeld via landelijke wetgeving zouden doen, of via collectieve arbeidsovereenkomsten per branche, in plaats van via de Winkeltijdenverordening van de gemeente Groningen?

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Wij hadden inderdaad een landelijke wet die maximaal twaalf koopzondagen toeliet. Helaas is die door anderen vrijgelaten.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, ik doel natuurlijk niet op de Winkeltijdenwet. Ik doel op arbeidswetgeving, de Arbowet, dat soort zaken. Het is toch veel handiger om dat met de vakbonden, via een stichting van de STAR, de SER en dat soort zaken te organiseren over de arbeidsvoorwaarden voor werknemers in plaats van via de Winkeltijdenverordening van de gemeente Groningen?

De heer DIJK (SP): Via het versoepelen en uitbreiden van het aantal koopzondagen hebben wij daar blijkbaar dus wel grote invloed op, daarom noem ik het er ook even bij.
Ik vind het op mijn beurt wel verbazingwekkend dat deze raad nog zo verdeeld kan zijn over dit onderwerp. Kijk, van de liberalen van D66 mag je verwachten dat ze voor de verruiming zijn. De ChristenUnie is net als wij tegen de verruiming, maar op een andere manier, namelijk iets meer op basis van hun christelijke grondslag. Studenten gaan vaak in het weekend naar huis, dus ik snap eigenlijk niet zo heel goed waarom Student en Stad nog wil dat winkels op zondag opengaan, want dan is de Albert Heijn To Go namelijk ook wel open. En de PvdA snap ik eigenlijk helemaal niet op dit punt, maar ik vraag me eigenlijk af of die zichzelf wel goed begrijpt, gezien het ideologische dwaalspoor waar ze zich op dit punt op bevinden.

De VOORZITTER: Ik had eerst geloof ik de heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik wil, ik denk namens de gehele raad, graag de gouden medaille voor generaliseren aan de heer Dijk toekennen.

De heer DIJK (SP): Ik had gewaarschuwd voor een grapje. Mijn excuses.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik hoop dat heer Dijk in het vervolg wat beter luistert naar mijn argumenten.

De heer DIJK (SP): Goed. Dat zal ik doen. GroenLinks: goed bezig. Van GroenLinks wil ik zeggen dat ze goed bezig zijn op dit punt. De Partij voor de Dieren: ik vond uw standpunt tijdens de commissievergadering een stuk beter. De Stadspartij: ik heb eerlijk gezegd geen idee wat ik tegen u moet zeggen. En het CDA: ik ben blij dat we het hier helemaal met elkaar over eens zijn en dat we de afgelopen tijd op dit punt goed met elkaar opgetrokken zijn. Tot slot de VVD. Wacht even, voordat u mij gaat interrumperen. De VVD: jullie zouden eigenlijk wel een beetje economieles kunnen gebruiken, want jullie slaan echt compleet de plank mis. Door op te komen voor grote supermarktketens en de middenstand in de steek te laten, hadden jullie eigenlijk beter naar Hans Wiegel kunnen luisteren. Die is het namelijk op dit punt helemaal met mij eens.

De VOORZITTER: Oké. Even kijken. De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, we krijgen hier een ouderwets lesje, heb ik de indruk, waarbij mijn fractie wordt overgeslagen. Maar begrijp ik het goed, dat in uw ogen een andere partij alleen maar goed bezig is als ze uw standpunt verkondigt?

De heer DIJK (SP): Nou ja, dan gaan ze een heel goede richting op. Inderdaad, dat heeft u ontzettend goed gezien. Voorzitter, wij zullen tegenstemmen.

De VOORZITTER: De heer Koops.

De heer KOOPS (VVD): Iedereen wordt de maat genomen, net eigenlijk zoals de SP alle ondernemers de maat neemt, want in feite wil de SP toch in een soort van geleide planeconomie, dat ondernemerschap bepalen. Ik heb daar nog een vraag over. Net als mevrouw Kuik hamert u steeds heel erg op die 68%, of in ieder geval het aandeel van de kleinere middenstand en de gevolgen daarvan. Wat ik me heel erg afvraag, ook gelet op de mensen voor wie wij hier zitten, de Groningers, consumenten, die toch in meerderheid hun boodschappen doen in supermarkten, is hoe u nou wilt verantwoorden dat in wezen de minderheid hier de doorslag gaat geven.

De heer DIJK (SP): Nou, voorzitter, helemaal geen minderheid. Ik ben in tegenstelling tot de VVD op pad gegaan en heb kleine ondernemers ondervraagd. Die waren voor 75% tegen, dus dat is wat u een minderheid mag noemen. Ik wel even doorgaan, anders ben ik door mijn spreektijd heen.
Wij zullen tegenstemmen. Wij willen het college nog wel twee dingen meegeven wanneer de verruiming door zou gaan. Ten eerste is het college van plan om winkels te gaan aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor zwerfvuil, dat is net ook al een beetje genoemd. Wat nou als die winkels daar niet zoveel zin in hebben? Ten tweede is in Tilburg een enorme ellende ontstaan doordat de toeristische bepaling met succes aangevochten werd door enkele winkeliers en de Stichting tegen verruiming zondagsopenstelling. Hoe zeker bent u ervan dat dit in Groningen niet zou gebeuren en wat zullen daar de gevolgen van zijn? Tot slot: wat nou als het echt allemaal blijkt tegen te vallen en het eigenlijk helemaal geen succes is? Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, als het mag. Nu ons allemaal de maat is genomen wil ik even een politiek strikvraagje stellen. De SP keert zich hier inderdaad tegen dit voorstel. Maar heeft de SP in het college dit voorstel wel gesteund?

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik zit daar niet. Ik wil best een vraag beantwoorden, maar ik zit daar op dit moment niet en ik zou zeggen: “Vraagt u het het college zelf.” Ik zit daar op het moment niet, dus probeer het op een andere manier.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, dan is het standpunt van de SP ook niet erg serieus te nemen. Ze meten met twee maten. Ze besturen wel en ze stemmen ertegen.

De VOORZITTER: Volgens mij hebben we nu alle fracties gehad. Dan gaan we kijken of de wethouder ook meteen kan antwoorden. Dat lijkt het geval te zijn. Wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Alle leden van de raad, dank voor uw bijdragen ook. Ik moet u zeggen dat het op een avond als deze toch wel jammer is dat je aan deze kant van het tafeltje zit, want het is natuurlijk een buitengewoon mooi debat geweest. Het is ook een debat dat steeds weer terugkomt en ik vrees dat we er nog niet vanaf zijn, want u heeft gevraagd om een evaluatie. Die zeg ik u bij dezen toe. Volgens mij komt hij in september en ja, dan nemen wij ook de openingstijden mee.
Ik wou toch even benadrukken dat het wat mij betreft ook wel een mooi stuk cultuurverandering is, wat we hier doen, want dit hele proces is natuurlijk begonnen met een motie van de raad. Vervolgens is er een debat geweest in de commissie vorige maand. U heeft mij de opdracht gegeven om dit voorstel zo uit te werken. Dat heb ik gedaan. Ik wil een stukje waardering uitspreken aan de collega’s in het college die wat genuanceerder over deze materie denken. We hebben dit goed kunnen oplossen. Ik ben er erg blij mee, ook om het proces in ieder geval.
De evaluatie, zoals gezegd, komt dus in september. De tijden, ja, ook dit debat gehoord hebbende, zou ik bijna zeggen: “Misschien moeten we een compromisvoorstel gaan doen van 12.30 uur tot 17.30 uur”, maar dat is wellicht wat overdreven. Mijn voorstel zou zijn om het gewoon te handhaven van 12.00 uur tot 17.00 uur en bij een evaluatie in september dus dit onderdeel te betrekken.
De heer Dijk, in zijn vurig betoog, stelde nog een aantal vragen, onder andere hoe het zit met die toerismebepaling in Tilburg. Hij zou in Groningen ook aangevochten kunnen worden, maar wij zijn ervan overtuigd dat, wellicht in tegenstelling tot Tilburg, Groningen wel degelijk toeristische aantrekking heeft en dat onze toerismebepaling stand zal houden. Als het tegenvalt, die aantrekkingskracht, dan zullen we ook dat meenemen bij de evaluatie.

Voorzitter, ik denk dat ik niet heel veel meer kan toevoegen aan wat er allemaal gezegd is. De standpunten zijn duidelijk. Ik zou willen voorstellen om het voorstel maar in stemming te brengen.

De VOORZITTER: De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (CU): Nou, voordat we dat gaan doen, voorzitter: mijn fractie heeft nog een vraag naar een oplossing voor het zwerfvuil en volgens mij heeft de SP daar ook aandacht voor gevraagd.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, het zwerfvuil, kijk, het is natuurlijk zo, daarom hebben wij die bepaling opgenomen, dat wij uiteindelijk, als wij echt chronisch overlast constateren bij bepaalde supermarkten, tot intrekking van de openstellingstoestemming kunnen overgaan. Dus dan kunnen wij ze gewoon verbieden om op zondag open te gaan. Ik ga ervan uit dat dat niet het geval is. We kunnen dus gewoon per supermarkt gaan zeggen: "We nemen het weg."
Aan de andere kant, als u praat over zwerfvuil, wat doet u dan met het blikje cola dat op de Grote Markt ligt? Ja, dat kan ook in een cafetaria zijn gekocht of het kan ook bij een Chinees zijn weggekomen, dat is moeilijk toe te schrijven aan de supermarkten die opengaan. Ik vind dat een beetje een gezocht argument.

De VOORZITTER: De heer Verhoef nog een keer.

De heer VERHOEF (CU): Voorzitter, ik heb inderdaad in mijn betoog al gezegd dat het niet de supermarkten zijn die het zwerfvuil veroorzaken. Het zijn de consumenten. Dus ik vraag mij af of u juridische gronden hebt om inderdaad de supermarkten verantwoordelijk te stellen daarvoor en of u inderdaad dan ook nog kunt overgaan tot sluiten. Dat vraag ik me inderdaad af.

Wethouder VAN KEULEN: Twee: ja, dat kan. Dit is echt speciaal bedoeld voor excessen in de buurt van de supermarkt zelf. Als je constateert dat voor de Albert Heijn of voor de Jumbo, nu moet ik nog een merk noemen, voor de Aldi, de C1000, heel veel vuil ontstaat en dat niet wordt opgeruimd, dan kunnen wij de ondernemer daarop aanspreken en uiteindelijk zeggen dat hij dicht moet op zondag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wilt u inderdaad richting de stemmingen? Kunnen wij de beraadslagingen sluiten? Dat is het geval. Toch niet. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (CU): Ja, we zijn wel klaar wat ons betreft, alleen wilde ik graag vragen om een hoofdelijke stemming wat betreft het amendement. En het voorstel ook, sorry.

De VOORZITTER: Ik begrijp van u dat u voor allebei een hoofdelijke stemming wenst. Behoefte aan stemverklaringen? Goed, dan gaan we zo dadelijk eerst stemmen over het amendement.
Wij beginnen de stemmingen zo dadelijk met de heer Kelder. Een ogenblik. Wij gaan zo meteen de gelegenheid geven tot het afleggen van stemverklaringen ten aanzien van het amendement. Dat was misschien ook wel waar uw sprekersmelding betrekking op had? Mevrouw Jongman nog?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Even een punt van de orde. Mogen wij even heel kort een schorsing? Wij willen het amendement nog even beraden.

De VOORZITTER: Oké. Twee minuten? We gaan twee minuten schorsen.

(Schorsing 21.07 – 21.09)

De VOORZITTER: Wij hebben de twee minuten gehad en ik hoop dat u uw troepen heeft verzameld, want wij gaan hoofdelijk stemmen. Het woord is aan de heer Verhoef of mevrouw Jongman. De ChristenUnie had om de schorsing gevraagd. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (CU): Ja, voorzitter, dank u wel. Wij hebben besloten om het amendement in te trekken en we komen er bij de evaluatie op terug. We vragen nu alleen om een hoofdelijke stemming voor het voorstel.

De VOORZITTER: Ja. Het amendement is ingetrokken. We gaan alleen stemmen, en wel hoofdelijk, over het voorstel. We beginnen zo dadelijk bij de heer Kelder. Ik verzoek u om niets anders te zeggen dan ‘voor’ of ‘tegen’ en de griffier leest alle namen op, als we zover zijn.
Mag ik u vragen om stilte tijdens de stemming en om, nogmaals, alleen een ‘voor’ of ‘tegen’ te laten horen als uw naam wordt opgenoemd? Het woord is aan de griffier.

De GRIFFIER:
De heer Kelder: voor
De heer Verhoef: tegen
Mevrouw Kuik: tegen
De heer Van Rooij: voor
De heer Luhoff: voor
De heer Prummel: voor
De heer Maat: voor
Mevrouw Jongman: tegen
De heer Blom: voor
Mevrouw Postma: tegen
Mevrouw Van Lente: voor
De heer Moes: voor
Mevrouw Enting: voor
De heer Leemhuis: tegen
De heer Loopstra: voor
De heer Baldew: voor
De heer Sipma: voor
De heer Gijsbertsen: tegen
De heer R.A. Koops: voor
Mevrouw Koebrugge: voor
Mevrouw Dekker: voor
Mevrouw Bloemhoff: voor
De heer B.H. Koops: tegen
De heer Spakman: voor
De heer Jager: voor
De heer Dijk: tegen
Mevrouw Temmink: tegen
Mevrouw Van Dijk: tegen
Mevrouw Van Gijlswijk: tegen
De heer Sijbolts: tegen
De heer Bolhuis: voor
Mevrouw Copini: voor
De heer Benjamins: voor
De heer De Rook: voor
De heer Evenhuis: voor

De VOORZITTER: Voor het voorstel zijn uitgebracht 23 stemmen, daartegen 12, waarmee de voorstellen zijn aangenomen.
Dan draag ik het voorzitterschap over aan de ondervoorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Postma): De spreektijden worden even geprojecteerd. We hebben net democratisch besloten dat alle fracties die geen spreektijd meer hebben een minuutje krijgen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, mijn fractievoorzitter heeft bij de vorige agendapunten geen zesenhalve minuut spreektijd gebruikt, ondanks interrupties van de heer Prummel, want ik weet dat die de helft van de woordvoering heeft geschrapt. Bovendien wil ik een vraag stellen omdat die discussie niet in de commissie aan de orde kon komen, vanwege tijdgebrek en een en wellicht twee moties indienen. Dus ik verzoek u om dan toch maar minstens een minuut spreektijd.

De VOORZITTER: Ja, ja. Nou doe ik zo mijn best! De PvdA krijgt er een halve minuut bij; een minuut is het minimum voor dit agendapunt. Is dit zo goed als dan?

8.d: Damoclesbeleid (=stappenplan drugshandel) (collegebrief 23 januari 2013)

De VOORZITTER: Wij gaan over naar het agendapunt, dat is 8d. Dat is inderdaad niet in de commissie aan de orde geweest, de commissie Financiën en Veiligheid en het is een collegebrief, meerdere brieven zelfs, die wij nu voor het eerst bespreken. Vragen zijn wel schriftelijk beantwoord. Alle fracties die geen spreektijd meer hadden of een half minuutje hadden, krijgen dus een minuut. De rest mag opmaken naar believen. Wie kan ik als eerste het woord geven? De heer Koops, CDA.

De heer KOOPS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Wij zijn het zeer eens met de burgemeester in zijn brief van 21 februari, dat hij gaat voor een strenge en harde inzet van het uitgangspunt de maximale sancties te treffen, maar voldoende marges inbouwt om de menselijke maat niet uit het oog te verliezen. Dat spreekt mijn partij erg aan. Het Damoclesbeleid wordt wat ons betreft prima neergezet en de beantwoording door de burgemeester van de vragen van de fracties geeft ons de overtuiging dat zeer weloverwogen dit beleid wordt ingezet. In zijn brief zegt de burgemeester dat hij het Damoclesbeleid op redelijke wijze probeert in te vullen. Wat ons betreft had hij het woord ‘redelijk’ ook weg kunnen laten, namelijk dat hij tot een wijze invulling komt van dit beleid.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Verhoef, ChristenUnie.

De heer VERHOEF (CU): Dank u wel, voorzitter. Dank aan het college voor het beantwoorden van de eerste ronde vragen. Ook mijn fractie kan zich prima vinden in de woorden van de burgemeester en met het vaststellen van dit beleid geven we de burgemeester ook een stevig instrument in handen om op te kunnen treden tegen handel vanuit drugspanden. Uit de brieven en de beantwoording van de vragen is duidelijk dat het ook een stevig en afgebakend plan van aanpak is. Hennepkwekerijen en handel vanuit woningen of panden tasten de veiligheid en het woonplezier van direct omwonenden aan. Dit wordt ook in de brief genoemd. Daarom vindt de fractie van de ChristenUnie het ook belangrijk dat er krachtig wordt opgetreden. Sluiting van woningen of drugspanden is een effectief middel gebleken om de handel te stoppen en ook de criminaliteit die daaruit voortkomt te bestrijden. De veiligheid en een goed leefklimaat in de buurten en de wijken staat voor onze fractie voorop. Bewoners moeten zich ook veilig en thuis voelen in hun eigen straat.
Uit de beantwoording van de vragen blijkt ook dat er bij bewoonde panden zorgvuldig wordt gekeken naar de ernst van de overtreding en dat de maatregelen daar ook op worden afgestemd en dat er gezocht wordt naar vervangende huisvesting. Dat vind mijn fractie heel belangrijk, zeker als het gaat om gezinnen met kinderen. De burgemeester heeft toegezegd om de rapportage in de gemeenterekeningen terug te laten komen. Wat mijn fractie betreft is dan toch de kans groot dat hij daarin ondersneeuwt. Er gaat zo dadelijk een motie komen om daar een andere draai aan te geven en die motie zullen wij steunen. Daarmee vragen we ook om de evaluatie niet bij de rekening te doen maar apart daarvan en over twee jaar. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Gijlswijk. Ga uw gang.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, iets minder dan twee jaar geleden spraken we in deze raad over het veiligheidsbeleid. Destijds stonden twee spelers in het debat lijnrecht tegenover elkaar, namelijk de PvdA, die vindt dat drugspanden onmiddellijk en op onverbiddelijke wijze, naar mijn mening, door de burgemeester gesloten moesten worden en de burgemeester die te vuur en te zwaard verdedigde dat dat allemaal niet nodig was, want de gemeente, politie en corporaties waren al zo actief bezig met het bestrijden van drugshandel en drugsoverlast. Zo actief dat er nooit toegekomen werd aan de wettelijke mogelijkheid om planten te sluiten. Wat schetst nu mijn verbazing, voorzitter? In nog geen twee jaar tijd zijn de rollen omgedraaid. De burgemeester vindt het niet de taak van de gemeente kwetsbaren te bemiddelen om vervangende woonruimte te krijgen. Voor alle duidelijkheid, dat zijn dan de mensen die niets te maken hebben met de drugshandel of de drugsoverlast, ook wel de ‘niet-verwijtbaren’ genoemd. Maar hij wil zich inspannen om toch wel iets voor deze mensen te doen en de PvdA vindt dat voor deze groep in een adequate opvang moet worden voorzien. U snapt, voorzitter, ik ben in de war en daarom wil ik aan de burgemeester vragen: “Wat heeft gemaakt dat u nu een andere mening bent toegedaan en kunt u duidelijk maken in dit debat wat die inspanningen concreet inhouden en hoe dat vorm krijgt?”
Tot slot, voorzitter, dien ik de motie in die al aangekondigd was door de heer Verhoef.

De VOORZITTER: En de heer Moes heeft een vraag aan u. Vandaar dat ik u even wilde onderbreken. De heer Moes, ga uw gang.

De heer MOES (PvdA): Ja, voorzitter, ik heb er wat problemen mee dat er aan geschiedvervalsing wordt gedaan. Volgens mij was het niet zozeer het geval dat er inhoudelijke verschillen van mening waren, het ging volgens mij met name over de toonzetting en de nuances in het debat. Het was inderdaad wel een fel debat. Waar het gaat om die aandacht voor die kwetsbare groepen, in het amendement dat wij destijds hebben ingediend en dat niet is aangenomen, riepen wij zelfs op om daar heel specifiek aandacht voor te hebben. U zegt nu dat het zo is dat wij daar destijds geen aandacht voor hadden en nu wel, omdat wij die vraag gesteld hebben, maar die vraag komt rechtstreeks voort uit het amendement. Ik heb er bezwaar tegen dat u nu net doet alsof wij in die periode daar geen aandacht voor hebben gehad en dat we daar nu wel aandacht voor zouden hebben. Wij zijn daar volstrekt consistent in.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, dank voor deze beschrijving van de werkelijkheid van de heer Moes. Ik heb zojuist nog de handelingen er op nagelezen. Ik had wat citaten willen noemen uit die handelingen, maar daar heb ik nu geen spreektijd voor. Het was inderdaad een fel debat en het was vooral de toon die uw partij zette, die ons toen niet aanstond.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, ik heb gerefereerd aan de aandacht die er is voor kwetsbaren. Daar hebben wij toen aandacht voor gevraagd en daar vragen we nu op nieuw aandacht voor en dan gaat het bijvoorbeeld om gezinnen.

De VOORZITTER: Nee, uw punt is duidelijk en u mag dat zo inderdaad nog even vervolgen.
Mevrouw Van Gijlswijk heeft een motie ingediend.

Motie (4) (SP, PvdA, Stadspartij, ChristenUnie, VVD, CDA, Student en Stad)
“De gemeenteraad van Groningen, bijeen in vergadering op woensdag 27 februari 2013, besprekende het ‘Damoclesbeleid’,

constaterende dat:
- de burgemeester heeft toegezegd de raad jaarlijks bij de gemeenterekening te rapporteren over de sancties die hij in het betreffende kalenderjaar op grond van het Damoclesbeleid heeft opgelegd;

overwegende dat:
- de ervaring leert dat bij de jaarlijkse bespreking van de gemeenterekening slechts kort bij alle beleidsonderwerpen stil kan worden gestaan;

van mening dat:
- er aanvullend op bovenstaande toezegging een grondige evaluatie van het Damoclesbeleid moet komen, twee jaar na het in werking treden van het beleid;

verzoekt de burgemeester:
- de raad in maart 2015 een grondige evaluatie van het Damoclesbeleid ter bespreking voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Wie is de volgende? De heer Benjamins, D66.

De heer BENJAMINS (D66): Dank u wel, voorzitter. Ja, toch enigszins teleurgesteld in de beantwoording van de door D66 gestelde vragen, putten wij hoop uit de beantwoording van vragen van de Partij voor de Dieren. En bovendien uit de beantwoording van de vragen van GroenLinks, die wij vandaag mochten ontvangen. Mijn fractie is ten slotte voorstander van legalisering van de achterdeur van de coffeeshops in de stad en we lijken gelukkig niet meer de enigen.
Het is helder dat we beleid nodig hebben om artikel 13B van de Opiumwet toe te kunnen passen. Maar wat deze beleidsnota ook illustreert, is hoeveel overlast dit illegale circuit onze gemeente bezorgt. Vandaar dat wij van mening zijn dat dit Damoclesbeleid slechts een onderdeel zou moeten zijn van het gemeentelijk drugsbeleid en dat die langverwachte regulering van de achterdeur toch echt van de grond moet komen. Gelukkig sijpelt inmiddels dus diezelfde mening door in de beantwoording van eerder genoemde vragen door het college. Dat bespaart ons voor dit moment in ieder geval, het indienen van een

initiatiefvoorstel. Dit brengt mijn fractie tot de slotsom dat deze nota op dit moment adequaat is en wij zullen dit raadsvoorstel dan ook steunen. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik wil mij niet begeven in het wespennest aangaande de vorige discussies rond dit onderwerp, maar een citaat wil ik er dan toch wel even uithalen. Ik heb zojuist ook namelijk even met hulp van een niet nader te noemen collega de handelingen gezien en daar sprak de burgemeester nog van een 'schijnprobleem' aangaande overlastgevende drugspanden, in de zin van dat er meer druk zou moeten komen op het sluiten daarvan. Dat was in zoverre in lijn met mijn beeld dat ik ook de indruk had, niet alleen in dat debat, maar ook bij werkbezoeken aan de politie, dat er sprake was van een heel integrale aanpak van corporaties, politie, het OM, de burgemeester, om er samen voor te zorgen dat die drugsoverlast vermindert, maar dat ook aan de andere kant een strafdossier kon worden opgebouwd, zodat degenen die wel verwijtbaar zijn ook voor de rechter zouden kunnen worden gebracht. Ik heb in de aanloop naar dit debat nog even nagevraagd wat het nu betekent als je snel overgaat tot sluiting van drugspanden en voor die maximale variant gaat. Wat betekent het nou voor het voor het gerecht brengen van de daders van de drugshandel? Uiteindelijk wil je ook niet dat het een soort rondpompsysteem wordt. Je wilt dat de mensen die strafbare feiten plegen ook voor de rechter kunnen worden gebracht. Het antwoord was voor de hand liggend, in de zin van: "Ja, dat moeten we met elkaar af blijven stemmen en dat blijven we ook met elkaar bespreken." Dat leidt bij mijn fractie in de eerste plaats tot de conclusie dat er gewoon in dit beleid ook sprake moet zijn van maatwerk en dat toch elke keer weer een inschatting moet worden gemaakt door de burgemeester, of het een goed moment is om een bepaalde sanctie toe te passen of dat je misschien toch nog even wat langer wacht om een pand te sluiten.
Wij kunnen de lijn van dit Damoclesbeleid steunen, maar ik wilde dit toch nog even uiteenzetten, omdat volgens mij die afweging elke keer door de burgemeester moet worden gemaakt en er altijd factoren een rol kunnen spelen die leiden tot een ander besluit.
Dan kom ik ook tot het punt van de vervangende woonruimte, want ook dat speelde daar natuurlijk een rol bij. Wat te doen met mensen die niet verwijtbaar zijn en in een pand wonen dat gesloten moet worden? Dan moet er dus vervangende woonruimte geregeld worden. De SP heeft in de vragen aan het college gesuggereerd dat in Almelo blijkbaar ook is opgenomen in het Damoclesbeleid dat men daar zorg voor draagt. Dat is hier niet zo. Ik zou het prettig vinden als dat ook gewoon geborgd zou zijn in ons beleid en dat het niet hoeft te blijven bij de zinsnede die we nu in de antwoorden van het college hebben ontvangen, dus ik sluit mij aan bij de vragen die ook mevrouw Van Gijlswijk hierover heeft gesteld in haar termijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Jager, VVD.

De heer JAGER (VVD): Dank u wel voorzitter. Wij hebben net zoals het CDA geen schriftelijke vragen gesteld over het Damoclesbeleid, omdat wij ons ook volledig konden vinden in de collegebrief. Wij konden ons ook geheel vinden in de beantwoording van de burgemeester van de vragen die er gesteld zijn en ook in de toezeggingen. Maar wij hebben dus wel gemeend om de motie samen in te moeten dienen om over twee jaar toch wel grondig te gaan evalueren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sijbolts, Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Op zich zijn wij tevreden met de schriftelijke beantwoording van de burgemeester naar aanleiding van de door ons gestelde vragen. Wanneer een woning onder bestuursdwang wordt ontruimd, is het uitgangspunt dat de kosten op de overtreder worden verhaald. Dat is iets wat in onze ogen ook niet anders zou moeten.
Ten aanzien van anonieme meldingen hebben we wel nog een aantal vragen. Misschien kent u de reclame van een grote doe-het-zelfzaak wel. Met veel bombarie komt de politie een woning binnenvallen en blijkt dan op het verkeerde adres te zijn. Het filmpje eindigt dan met agenten die op de bank met de bewoners nieuwe sloten, deuren en ramen uitzoeken. In de reclame lijkt het leuk, maar de realiteit is toch wel heel anders. De burgemeester beantwoordt onze vraag over anoniem melden zo dat burgers die anoniem willen blijven, melding kunnen maken via Meld Misdaad Anoniem. Maar hoe zit het nu met mensen die dit niet via dit meldpunt doen, maar bijvoorbeeld gewoon op het politiebureau? Wat blijkt is dat uiteindelijk vaak de naam wel in het proces-verbaal verschijnt, met alle mogelijke gevolgen van dien. Zo kennen wij namelijk een voorbeeld van iemand die zich meldde naar aanleiding van de oproep van onze

burgemeester, om bij het vermoeden van een hennepkwekerij hier melding van te maken. De naam van deze persoon verscheen in het proces-verbaal en uiteindelijk heeft deze persoon met kinderen moeten onderduiken op een adres elders. Dit kan en mag niet de bedoeling zijn van het anoniem melden van deze voorvallen. Wij willen hier graag een reactie van de burgemeester op en we vragen ons ook af of de melder op het politiebureau wel voldoende op de hoogte wordt gesteld van de consequenties, door het niet te melden via Meld Misdaad Anoniem.
Een ander verhaal is ons ook bekend. Na een anonieme melding is een nachtelijke inval gedaan op een verkeerd adres, of in elk geval een adres waar niets werd gevonden. Ik kan mij voorstellen dat je enorm schrikt wanneer dit gebeurt, vooral wanneer je niets hebt misdaan. Excuses van de politie zijn er niet gekomen, iets wat wel zou moeten wanneer een inval fout blijkt te zijn. De fout kan natuurlijk gemaakt worden, want vergissen is menselijk en ook de politie heeft soms afwegingen waarom ze wel of niet binnenvalt, maar het moet wel worden hersteld. Ook hierop graag een reactie van de burgemeester.
U vindt ons, zoals u ziet, onder de motie van de SP en ten slotte zullen wij het voorstel wel steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Moes, Partij van de Arbeid.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. In juli 2011 hebben we het gehad over de kadernota Veiligheidsbeleid 2011-2014. Dat was het debat waar net ook aan gerefereerd werd. Dat was een stevig debat, inderdaad. Daar hebben wij ook aandacht gevraagd voor een krachtige aanpak van drugspanden. We hebben daar een strafrechtelijke component in benoemd en ook de bestuursrechtelijke mogelijkheden daar uitvoerig in belicht. Wij zijn dan ook blij en tevreden over deze uitwerking van de toezegging die de burgemeester toen in dat debat, ook naar aanleiding van de opmerkingen die wij gemaakt hebben, heeft gedaan. Misschien is het in het geweld wat verloren gegaan, maar daadwerkelijk is die toezegging wel gedaan en wij zijn dan ook blij met deze uitwerking daarvan. We hebben toen ook gezegd: “Pak die drugspanden prachtig aan.” Nou, het was vandaag weer raak in de Multatulistraat. Weer 303 hennepplanten. Dat is hartstikke gevaarlijk. Er wordt ook vaak illegaal stroom afgetapt, er is brandgevaar, noem maar op. Wij herkennen die krachtige aanpak in deze brief. We kunnen ons daar ook prima in vinden en we zijn ook verheugd met de constatering in de brief dat met het vaststellen van een beleid een steviger basis wordt gelegd om bestuursrechtelijk op te treden tegen drugshandel. Dat zien wij als een onderstreping van de inbreng die wij destijds hebben gehad en we zijn er ook heel tevreden over. Dan nog even over de beantwoording van onze vragen.

De VOORZITTER: We gaan eerst even naar de heer Gijsbertsen, GroenLinks, voor een interruptie.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, is de heer Moes het met mij eens dat een echt krachtige aanpak van die gevaarlijke illegale wietkwekerijen, die u ook zojuist noemde, zou zijn dat we werk maken van een regulering van de wietteelt? Deelt u ook mijn tevredenheid over de beantwoording van onze vragen, vandaag door het college? Of door de burgemeester, moet ik zeggen.

De heer MOES (PvdA): Nou, we hebben het nu alleen even over de repressieve kant van de drugsbestrijding, over de bestrijding van drugspanden. Ik denk inderdaad dat dat een element is in een totaalpakket aan maatregelen. En de beantwoording door het college van de vragen van GroenLinks heb ik even heel vluchtig gelezen, want het zat vandaag in de mail. Ik denk dat het interessant is om daar eens met elkaar verder over te praten, over of wij die achterdeurproblematiek niet op een betere manier kunnen reguleren, zodat we in ieder geval dit soort uitwassen daarmee ook voorkomen. Ik ben het met u eens: alles wat we kunnen voorkomen is beter dan het achteraf te genezen.
Dan nog even de twee vragen waar op ingegaan wordt. Dat gaat over de groepen mensen die kwetsbaar zijn en er eigenlijk niet zoveel aan kunnen doen. Zeg maar: pa en ma hebben een wietkwekerij of die verhandelen drugs, daar kunnen die kinderen niets aan doen. We gooien dat pand dicht en ja, dan staan die kinderen op straat. Dat kan natuurlijk nooit het geval zijn. Er staat in de reactie van het college wel dat de burgemeester zich zal inspannen om daar een goed onderdak voor te vinden. Misschien kan de burgemeester nog iets verder ingaan op de betekenis van het woord ‘inspannen’? Welke mogelijkheden heeft hij dan concreet? Want hij is geen woningbouwcorporatie.
Over het tweede punt, het informeren bij de jaarrekening, zijn wij erg tevreden, maar dat neemt niet weg dat wij het ook wel verstandig vinden om over twee jaar eens wat grondiger te kijken en te evalueren hoe deze aanpak is bevallen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Mits het zorgvuldig gebeurt kan Student en Stad zich vinden in de aanpak van drugshandel op een bestuursrechtelijke wijze en een strafrechtelijke wijze. De gevolgen kunnen groot zijn, zeker als wordt overgegaan tot sluiting van een bewoond pand en daarom zijn de proportionaliteit en zorgvuldigheid natuurlijk ontzettend belangrijk. We merken nog wel een hypothetische situatie op. We zouden graag willen weten hoe de burgemeester in zo'n situatie zou handelen. Wat nu als iemand drugs verhandelt vanuit een pand? Dat wordt opgemerkt, dat is dan de waarschuwing. Vervolgens wordt hij in een ander pand opnieuw betrapt. Wat zijn dan de gevolgen voor de mensen die in dat pand wonen? In de ogen van Student en Stad zouden we in zulke gevallen wel serieus rekening moeten houden met de waarschijnlijke onwetendheid van de mensen die in dat huis wonen en dat hoort dan ook bij proportionaliteit en zorgvuldigheid. Ik ben benieuwd hoe de burgemeester daarnaar kijkt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Tot slot de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. In zijn brief van 21 februari, waarin de burgemeester antwoord geeft op vragen en opmerkingen vanuit de raad inzake het Damoclesbeleid, stelt hij dat hij denkt dat hij met het Damoclesbeleid een redelijke invulling geeft aan zijn bevoegdheid tot het sluiten van panden. Dat denken wij ook. De bewoners van het A-kwartier kunnen meespreken over de overlast. We hebben echter al aangegeven geen voorstander te zijn van een repressieve drugsaanpak. Het criminaliseren van drugs creëert misdaad. We hebben al eerder gerefereerd aan een rapport uit 2011 van negentien politici en voormalige wereldleiders, onder wie Kofi Annan, waarin Annan zegt dat in ieder geval wiet gelegaliseerd moet worden. Bestrijding kost te veel geld, er wordt alleen gespendeerd aan daders in plaats van aan de gebruikers. Het college moet het echter doen met de Opiumwet en indien de burgemeester, zoals hij aangeeft, vervangende woonruimte zal zoeken voor kwetsbare groepen zoals kinderen en sociaal minder weerbaren en proportioneel zal handelen in geval van sluiting van drugspanden, kunnen wij zijn beleid steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de burgemeester voor de reactie en hij heeft ongeveer vier minuten. Zes minuten, krijg ik nu door.

Burgemeester REHWINKEL: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat er volgens mij instemming is met het beleid dat wij inderdaad zo zorgvuldig mogelijk, ook vooral rekening houdend met de situatie elders, proberen vorm te geven. Ik herinner mij ook inderdaad het debat van de vorige keer. Meer nog dan de toonhoogte overigens gewoon de inhoud. Het ging ook over, wat nog steeds het beeld is, de situatie dat toch het grootste deel van de panden waar drugshandel in plaatsvindt, corporatiepanden zijn. Ik herinner me de gedachtewisseling die we daarover hebben gehad over, dat komt u ook in de informatievoorziening nu tegen, dat het dan aan de corporaties is, waarbij u weet dat er dan gelegenheid wordt geboden om zelf het pand te ontruimen. Maar ik herinner me vooral de inhoud en dacht ik ook het uitdrukkelijke beroep dat u op mij deed, waar ik me ook naar heb proberen te gedragen sindsdien, dat u vindt dat nogmaals, binnen de marges die er zijn, er zo hard en stevig mogelijk moet worden opgetreden. Zeker wanneer er ook gevaar voor anderen is. Dat heb ik sindsdien ook op andere manieren dan door middel van de vormgeving van dit Damoclesbeleid gedaan. Ik herinner mij nog van volgens mij eergisteren, dat ik in de politierapporten een kruisje zet bij een pand waar drugshandel plaatsvindt. U mag weten dat daar heel wat velletjes aan mij voorbijgaan en dat ik niet zo vreselijk veel kruisjes kan zetten. Maar het is heel duidelijk dat u mij heeft opgeroepen en dat betekent, dat wil ik nu inderdaad wel uitleggen, dat we er nog eens even goed over doorpraten, dat ik er dus echt bij stilsta wat hier nou precies aan de hand is. Daar moet ik mij, dat bedoel ik er eigenlijk mee te zeggen, natuurlijk in beperken. Dus ik heb echt geprobeerd, zeker waar we de mogelijkheden hebben, in handen van particulieren om drugshandel, drugspanden vooral, zo goed mogelijk aan te pakken.
Als ik dan meteen mag overgaan naar de motie, waarbij ik straks ook de andere vragen nog zal proberen te beantwoorden, dan, ja, heb ik er helemaal niet zoveel bezwaar tegen. Ik probeer wel even precies te begrijpen wat u nu verwacht, wat ik meende ook van, ik dacht de heer Koops, te horen dat u nu geen behoefte meer zou hebben aan de rapportage bij de rekening. Dat u zelf zei: "Wij willen het wat

uitdrukkelijker, dus presenteer ons die cijfers bij die evaluatie na twee jaar.” Is dat inderdaad zo? Of wilt u het allebei? Allebei, oké. Ik meen het inderdaad ook soms wat verschillend te horen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk, kort.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ja, het idee is aanvullend op de toezegging die u in de schriftelijke beantwoording hebt gedaan. Kijk, die jaarrekening, dat zijn allemaal cijfers. Maar daar hebben we gewoon niet genoeg tijd om over het beleid te spreken. Vandaar ook twee jaar, omdat de indieners denken dat een jaar te kort is. Wat er exact in die evaluatie zou moeten, dat kunnen we natuurlijk gewoon in de functionele commissie nog eens bespreken.

Burgemeester REHWINKEL: Ja, geeft u dat ook mee, wat u dan precies wilt evalueren. Dat is ook voor ons het meest waardevol, als we ook gezamenlijk goed weten welke balans we dan opmaken na twee jaar. We staan ook graag open voor suggesties van uw kant, ook als het om nu de nulsituatie gaat en wat we dan in de komende twee jaar zouden moeten volgen.
Voorzitter, ja, we proberen inderdaad, dat was onder andere de vraag van de heer Gijsbertsen, maar ook wel van anderen, bijvoorbeeld de heer Van Rooij, zoveel mogelijk maatwerk te leveren. Dus niet alleen maar een heel rigide beleid, maar rekening houdend met omstandigheden. Om aan de hand van het voorbeeld van de heer Moes maar gewoon te zeggen: de kinderen zullen hier niet op straat komen te staan. Wat we doen is dat we inderdaad op zoek gaan naar woonruimte voor mensen die kwetsbaar zijn. In die gevallen doen we het via Woonkans, via corporaties, zo kijken we hoe we onderdak elders kunnen vinden. Lukt dat niet, dan komen kinderen al zeker niet op straat te staan. Dat kan ik u echt garanderen. Dat zou ook precies niet dat evenwicht zijn dat wij zoeken in onze aanpak.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. Er zijn natuurlijk veel meer kwetsbaren, niet-verwijtbaren, om het zo te noemen. Bijvoorbeeld wat ik twee jaar geleden bij het werkbezoek aan de politie hoorde, en ook in het debat twee jaar geleden aan de orde is geweest: mensen die eigenlijk misbruikt worden en gebruikt worden door drugsdealers die maar één doel hebben en dat is zoveel mogelijk geld verdienen. Wat doet u voor hen? Mijn verzoek is vooral om uw woorden “Ik wil mij inspannen” veel concreter en duidelijker te maken, zodat wij weten wat wij van u kunnen verwachten.

De VOORZITTER: Ja, als ik dat woord een keer mag gebruiken, ik heb ook echt zelf de behoefte om ook een element van barmhartigheid in het beleid te hebben. Ik weet gewoon van situaties van heel kwetsbare mensen, die niet alleen drugshandel in hun huis halen zonder dat ze het zichzelf goed realiseren, maar ook allerlei andere elementen die je er niet zou willen hebben. Die mensen hebben meer dan recht op straf, ook recht op een zekere bescherming. Dus ik vind dat echt noodzakelijk, om dat onderdeel van ons beleid te laten zijn. Wat je dan concreet doet is zorgen dat je dat soort mensen niet aan hun lot overlaat en zegt: “Zorg maar dat je ergens anders wel weer komt te wonen”, en in sommige gevallen is dat echt het beste wat je kunt doen, die mensen moeten het gewoon even op die manier voelen, maar juist in deze gevallen moet het niet doorgaan en moet je, denk ik, zelfs nog meer doen dan alleen maar het zoeken en het garanderen van woonruimte. Dan moet je soms ook gewoon in de zin van hulpverlening mensen een zekere bescherming proberen te bieden. Dat was ook het punt van de heer Van Rooij, die balans tussen onwetendheid, soms is het ook gewoon niet kunnen begrijpen, ook dat soort situaties maken we mee, en de andere situatie. Die moeten we dus echt niet opeens wegpoetsen, van ‘het heel erg goed weten waar je mee bezig bent’. Maar het vergt dus wel telkens een andere aanpak en het vergt dus inderdaad maatwerk.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Even in het verlengde van een vraag van mevrouw Van Gijlswijk: waar ik in ieder geval een beetje naar op zoek ben is hoe ik u goed kan controleren. Wij moeten u goed kunnen controleren. U zoekt naar oplossingen voor mensen, u zegt dat u een garantie geeft dat kinderen niet zomaar op straat belanden. Kunt u die garantie ook verruimen naar mensen die niet-verwijtbaar zijn en die deze situatie overkomt? Geeft u dan een garantie af dat we deze mensen niet zomaar op straat laten staan?

Burgemeester REHWINKEL: Nou, in ieder geval de garantie dat we daar aandacht voor proberen te hebben. Kijk, of je dat altijd helemaal precies kunt bepalen is de vraag. Ik ken ook nu al de concrete situaties dat iemand een beroep doet, waarbij ik helemaal niet het gevoel heb in dat ene geval dat het zozeer gaat om iemand die het niet aangerekend kan worden. Maar de menselijke maat die we wel willen hebben in ons beleid is om ons wel te verdiepen op zijn minst in het verhaal dat er soms is, en te proberen op zoek te gaan naar of hier inderdaad de hardste straf op zijn plaats is of juist bescherming. Die garantie geef ik u, dat we dat proberen om element van ons beleid te laten zijn.

De VOORZITTER: De laatste interruptie is voor de heer Moes. Dan gaat de burgemeester afronden, want hij is door zijn spreektijd heen.

De heer MOES (PvdA): Dat element van barmhartigheid, zit dat nou vooral in het niet uitzetten uit een woning? Dus eigenlijk zeggen: “We sluiten de woning niet”, of zit het nou vooral in het wel sluiten van een woning en toe geleiden naar een nieuwe woning en een nieuwe situatie?

Burgemeester REHWINKEL: Ja, ik denk in het laatste wat u zegt. Daar wordt natuurlijk ook wel in onze stukken melding van gemaakt, dat je er soms wel heel erg voor kunt kiezen wel het pand te sluiten. Dat is op zich ook oogmerk van het beleid, om een situatie feitelijk ongedaan te maken. U hebt ook daarover gelezen wat er over te lezen valt en ik denk dat u terecht dat tweede aspect benadrukt, dat we dus wel elders moeten zorgen dat iemand daar niet in eenzelfde situatie belandt maar dat iemand geholpen wordt op een pad. Het werkelijk voorkomen van herhaling van de situatie is namelijk dat ook zo iemand niet opnieuw voor die kar wordt gespannen.
Dus, voorzitter, als het over de motie gaat, ik heb er al wat over gezegd, heb ik dus de bereidheid om daar bij de rekening over te rapporteren, maar ook de bereidheid om in maart 2015 de evaluatie voor te leggen. Het verzoek is dan aan u, om ook als het over het aspect gaat, waar we het net over hadden, daar misschien van aan te geven wat u ook goed in de gaten gehouden wilt hebben. Als u daar ook suggesties voor hebt, staan wij daar voor open. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zie nog een paar vingers. Ik denk dat het goed is dat we dit even netjes afronden, ook al omdat het in de commissie niet aan de orde is geweest. Dus we gaan toch nog maar even door. Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, toch nog even over die inspanning. Eigenlijk geeft u een garantie op het proberen ervan.

Burgemeester REHWINKEL: Ja.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar dat is voor mijn fractie niet helder genoeg omschreven. Garanties zijn er niet in het leven, maar als wij over twee jaar willen evalueren, hebben wij iets nodig als raad. Een kader om te toetsen. Ik heb een motie voorbereid, maar wellicht kan ik die voorkomen door u de volgende vraag voor te leggen: bent u bereid om voor de volgende commissievergadering veel duidelijker te omschrijven wat u nou bedoelt met die inspanning? Welke situaties er denkbaar zijn? Want u zegt dat u ook de laatste tijd ervaring hebt opgedaan. Ik hoop niet dat u daarmee te veel ervaring hebt opgedaan, want dat zegt iets over hoeveel drugshandel er in de stad is. Maar er zijn partijen die behoefte hebben aan een kader om daar toch nog meer met elkaar van gedachten over te wisselen.

Burgemeester REHWINKEL: Ja, nou, ik wil best een poging wagen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Daar heb je hem weer.

Burgemeester REHWINKEL: Dat is een beetje de jurist in mij, geloof ik. Ik doe het gewoon, voorzitter!

(Applaus)

De VOORZITTER: Ik geloof dat we nog niet helemaal klaar zijn. Ik zie in ieder geval de heer Sijbolts nog.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel voorzitter. Ik had een aantal vragen gesteld die alles te maken hadden met Meld misdaad anoniem. Die hebt u nog niet beantwoord.

Burgemeester REHWINKEL: Nee, daar hebt u gelijk in. Nee, ik ken ook dat concrete geval, volgens mij, waar u het over hebt. Ook daar hebt u gelijk in, dat dat gegarandeerd moet zijn. Het heeft geloof ik ook zelfs tot een polemiek in een bewonersblad geleid. Gegarandeerd moet zijn dat mensen inderdaad dat recht op die anonimiteit hebben en dat mensen die zich onveilig wanen, zich niet vervolgens nog een keer nog onveiliger moeten gaan wanen, omdat ze geprobeerd hebben om hun veiligheid te verkrijgen. Daar is aandacht voor, voor het feit dat afscherming van gegevens moet plaatsvinden, ook via Meld misdaad anoniem.
Wij hebben overigens ook geprobeerd in dat geval, herinnerde ik me, om de betreffende persoon, nadat dat niet helemaal goed was gegaan, zo goed mogelijk van dienst te zijn.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, mag ik nog een kleine aanvullende vraag stellen? Ik ben juist benieuwd naar hoe dat nou zit met mensen die zich op het politiebureau melden, die daar een signaal afgeven: “Ik zie iets” of “ik hoor iets”, want op een gegeven moment komt dat op papier te staan. Zoals ik het begrijp en zelf ook wel eens heb ervaren, worden daar soms dingen mee gedaan waarvan ik denk: “Dat zou je niet op zo’n manier moeten doen”, omdat dan wel gegevens bekend worden bij de tegenpartij.

Burgemeester REHWINKEL: Ja, vindt u het goed dat ik daar ook nog eens even precies naar kijk, hoe dat te verzekeren is? Misschien mag ik dan nog een klein punt, waar ook nog de aandacht voor werd gevraagd, noemen? Het punt van excuses maken. Daarom ben ik ook een beetje voorzichtig. Je bent op zoek, je probeert uit te vinden. Is hier sprake van echt kwade wil of worden mensen hier meegezogen? Dat is best lastig. Daarom ben ik ook zo voorzichtig. Ik ben overigens wel van de lijn dat er fouten kunnen worden gemaakt, de politie kan fouten maken, maar: “Doe niet moeilijk over het maken van excuses.” Dat zult u ook in andere gevallen zien, dat dat mijn lijn is, ook bij de beantwoording van vragen die nog plaatsvindt. Als er een fout gemaakt wordt, er is wel begrip voor het feit dat ook de politie fouten kan maken, maar wees royaal naar mensen toe bij het aanbieden van excuses. Dat is in het algemeen, en ook hier, mijn lijn.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Burgemeester REHWINKEL: Kan ik een allerlaatste punt maken, voorzitter?

De VOORZITTER: Nou, ik zie ook de heer Van Rooij nog. Ik geef de heer Van Rooij nog de kans voor een laatste vraag.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, want voorzitter, ik noemde daarnet een hypothetische situatie, maar dat deed ik niet voor niets. Soms is drugshandel gewoon persoonsgebonden, niet pandgebonden, en als we dan, zoals in die hypothetische situatie, te maken hebben met iemand die eerst vanuit het ene pand handelt, wat wordt opgemerkt, en vervolgens wordt betrapt in het volgende pand, zou ik niet willen dat de medebewoners van dat pand daar de wrange vruchten van moeten plukken. Ik werd wel getriggerd door uw antwoord op de vraag van de heer Moes. U zei ook: “Dan zullen we niet overgaan tot coulantie.”

Burgemeester REHWINKEL: Nee, maar dat is in zijn algemeenheid, dat wij wel proberen het onderscheid te maken dat niet alle medebewoners per definitie de dupe zijn. U hebt misschien ook gelezen dat bijvoorbeeld als er sprake is van verschillende kamerverhuur, wij dan wel degelijk zo specifiek zijn dat we niet allerlei anderen ook de dupe laten worden. Dat is weer anders overigens dan bij het beleid dat er is ten aanzien van overlastpanden, zoals u misschien weet, want daar geldt dat wel, dat op een gegeven moment een heel pand de dupe is van gedrag van misschien maar enkelen binnen het pand.

De VOORZITTER: Dank u wel. En hiermee ronden we het echt af. We hebben alleen nog de motie om over te stemmen, want het is geen raadsvoorstel maar een collegebrief. Zijn er stemverklaringen over motie 4, over de evaluatie? Dat is niet het geval. Dan kunnen we gaan stemmen.
Wie is voor de motie die nu geprojecteerd is over de evaluatie? Dat is de hele raad. De motie is daarmee aangenomen. Dank u wel.

8.e: Motie vreemd aan de orde van de dag van de Stadspartij over gaswinning

De VOORZITTER: Dames en heren, wij gaan door met wat nu agendapunt 8e is, dat is een motie vreemd aan de orde van de dag van de Stadspartij over gaswinning. De heer Prummel krijgt de gelegenheid om de motie toe te lichten en daarna gaan we meteen over naar stemverklaringen over de motie. En het college natuurlijk. De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, laten we eens zien dat we hier in het noorden cojones hebben. Nee, dat is Spaans, dat moet ik niet zeggen. Laten wij eens laten zien dat wij tanden hebben. Onder onze voeten wordt gas weggepompt en wij profiteren, naar het oordeel van in ieder geval de Stadspartij en laat ik in dit verband ook de Partij voor het Noorden noemen, onvoldoende van de vruchten van onze eigen natuurlijke rijkdommen. Wat wij wel krijgen is schade door aardbevingen. En die schade door aardbevingen kan heel goed zijn toegenomen, omdat de aardgaswinning is opgevoerd. Moeten wij dat nu maar gewoon vinden, als overheden in het noorden? Mijn antwoord daarop is: ‘nee’. En deze motie zegt ook ‘nee’. Want, voorzitter, het Rijk kan dit land niet regeren zonder dat de lokale overheden, de provincie, de gemeente en de waterschappen daarbij betrokken zijn. Wij hoeven niet lijdzaam toe te zien hoe onze bevolking in een zeker gevaar wordt gebracht, omdat het Rijk sneller gas wil gaan winnen dan het voorheen heeft gedaan. Daarom dient de Stadspartij een motie in waarin wij stellen dat het niet vanzelfsprekend is dat wij blijven meewerken aan de sinds 2000 verhoogde gaswinning, wanneer die exploitatie de veiligheid van de bewoners van Groningen in gevaar brengt. Dat is niet zozeer oproepen tot een opstand, voorzitter, zelfs niet tot burgerlijke ongehoorzaamheid, maar het is wel een schot voor de boeg van de ministerraad in Den Haag. We mogen niet met ons laten sollen. Wie niet met zich wil laten sollen, steune deze motie, want ik heb niet de indruk dat wij op dit moment voldoende indruk op de ministerraad gemaakt hebben.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, twee, drie weken geleden hadden wij hier een actualiteitendebat naar aanleiding van een opinieartikel van de burgemeester in de NRC over de aardbevingen, de gaswinning, etc. Toen heeft u het niet gezamenlijk optrekken van bestuurders veroordeeld. Ik constateer dat u alleen maar vertegenwoordiger bent in de gemeenteraad van Groningen. Vindt u niet dat eigenlijk alle raden in de provincie en mogelijk de Staten zelf zo’n motie zouden moeten indienen en aannemen? U zit nou zelf een beetje bestuurlijke verdeeldheid te zaaien.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, daarop was gerekend en in kleine letters staat onder deze motie dan ook: de motie wordt door de griffie ter kennis gebracht van andere Groninger gemeenten, het provinciebestuur en de ministerraad. Dus zoals wij een aantal moties hebben binnengekregen van andere gemeenten, de afgelopen week, ik kan mij onder andere Baflo herinneren, zo kunnen we, hopen wij, deze motie ter kennis brengen van andere gemeenten in Noord-Nederland. Voorzitter, ik dien de motie in.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, de VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen aan de heer Prummel. Een, of hij denkt dat het op dit moment wel vanzelfsprekend is dat dergelijke vergunningen verstrekt worden. En de andere, of hij de beantwoording van zijn eigen schriftelijke vragen al bekeken heeft. Want in de bijlage met betrekking tot de uitkomst van het bestuurlijk overleg wordt aangegeven dat ook de minister het niet vanzelfsprekend vindt om op dezelfde wijze door te gaan, indien de veiligheid van burgers in het geding is.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, het antwoord op de vragen kwam vanmiddag binnen en de Stadspartij is erg blij met de uitgebreide beantwoording van het college. Maar wij menen dat een signaal, een duidelijker signaal, toch nodig is dan wij tot nu toe gegeven hebben.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, wij waren in de mogelijkheid om al even te reageren op deze motie, voordat ze hier wordt ingediend. Dat is ze trouwens nog niet, officieel. Maar wat ik al van tevoren heb

gezegd, is: “Zoiets moet je met z’n allen doen, of niet.” Waarom kiest u er nu toch voor, terwijl u weet dat we dat signaal niet met z’n allen hier kunnen gaan geven vanavond, om dat uit te lokken?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, voorzitter, wat ik uitlok is dat duidelijker wordt hoe passief een deel van deze raad is wanneer het gaat om deze ernstige zaak. Wij nemen genoegen met boterzachte toezeggingen van een minister, terwijl we weten dat diezelfde minister tegelijkertijd voordeel heeft bij het verlenen van zoveel mogelijk gas.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, nog een keer.

De heer LUHOFF (D66): Nou, voorzitter, ik vind dat dit veel te ver gaat. We hebben net een actualiteitendebat gehad. Volgens mij is iedereen hier wel doordrongen van het feit dat dit een bijzonder lastige situatie is, waar de provincie en de stad Groningen mee te maken hebben en is iedereen het erover eens dat de veiligheid van bewoners zoveel mogelijk gegarandeerd moet worden. Maar volgens mij moeten we ook zorgen dat we een gezamenlijke strategie daarvoor ontwikkelen. Niet alleen wij hier in de raad gemeenschappelijk, maar ook samen met onze partners in de provincie, en niet met moties aan het einde van een raadsvergadering.

De VOORZITTER: Ik wil de heer Prummel de gelegenheid geven om eerst even op de heer Luhoff te reageren. We zijn bezig met interrupties.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de motie is natuurlijk niet zomaar tot stand gekomen. Overleg met de Partij voor het Noorden is daarover geweest en wij willen toch graag duidelijker maken aan Den Haag dat Groningen tanden heeft.

De VOORZITTER: Dan tot slot de heer Spakman en dan gaat de heer Prummel zijn motie indienen. Dan mag u straks nog een stemverklaring afleggen. De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ik wil aansluiten bij de heer Luhoff. Als nu blijkt dat die raad dit niet unaniem gaat steunen, of misschien zelfs gaat afstemmen, heeft u dan de overweging dat daarmee dus een averechts effect wordt bereikt? Zou dat voor u geen overweging zijn om deze motie niet in stemming te brengen?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, deze vraag kan ik alleen maar terugkaatsen. Zou dat geen overweging zijn om deze motie te steunen?

Motie (5) Vreemd aan de orde van de dag (Stadspartij)
“De raad van Groningen, bijeen in vergadering op woensdag 27 februari 2013, spreekt uit:

- dat het niet vanzelfsprekend is dat we blijven meewerken aan de sinds 2000 verhoogde gaswinning wanneer deze exploitatie de veiligheid van de bewoners van Groningen in gevaar brengt,

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij gaan naar de burgemeester voor een reactie.

Burgemeester REHWINKEL: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de motie roept op om niet langer mee te werken, dat het niet vanzelfsprekend is dat we blijven meewerken aan de sinds 2000 verhoogde gaswinning. Ja, wij werken niet mee als gemeente, zo formeel moet ik het gewoon even beantwoorden. Ik heb het ook nog even nagegaan. Wij hebben het nog even nagegaan vanmiddag, ook bij de provincie en bij onze eigen medewerkers, bij bodem. Er is geen rol voor de gemeente in de zin van de motie zoals u die hebt ingediend. De gemeente heeft geen formele rol als het gaat om bevoegdheden en dergelijke, als het gaat om goedkeuring bij de gaswinning. De winningsvergunning van de NAM wordt verleend door het Rijk en die beoordeelt ook of een verhoogde winning kan. Wat wij wel doen is dat we zo goed mogelijk gezamenlijk optrekken, zoals we ook in dat debat van twee weken geleden hebben uitgesproken, in die lobby die is gestart van provincie, andere gemeenten, waterschap, daar zetten wij onze energie op in. Dat is ook in belangrijke mate de reden dat ik de motie ook namens het college wil ontraden. Zoals

ook wel vanuit de raad door anderen wordt aangegeven: dit tast juist ook een beetje die gemeenschappelijkheid aan. Laten we die gemeenschappelijkheid nou in die lobby tonen en nogmaals, heel formeel, is de motie ook onjuist in de zin dat ‘niet langer meewerken’ niet klopt. We werken in formele zin niet mee, als het om de gaswinning gaat.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mag ik de burgemeester een vraag stellen?

De VOORZITTER: U mag de burgemeester een vraag stellen. De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik begrijp wat u zegt. De hoeveelheid gas is inderdaad geen onderwerp waar wij invloed op hebben. Maar wij werken toch als overheden wel mee aan het aanleggen van de infrastructuur? Want daarvoor is een aantal maatregelen nodig op het gebied van ruimtelijke ordening.

Burgemeester REHWINKEL: Ja, nu formuleert u het dus al anders. Nu heeft u het over ‘overheden’, en ik dacht dat de motie betrekking had op de raad van Groningen. “Spreekt uit dat het niet vanzelfsprekend is dat we blijven meewerken.” Dus dan neem ik toch aan dat u het over de gemeente heeft. En dan moet ik het dus echt even aangeven zoals ik net heb gedaan, dat er inderdaad, volgens mij nog niet eens zozeer op ons grondgebied, maar vooral op het grondgebied van andere gemeenten, ook infrastructurele maatregelen genomen worden, dat is juist. Maar juist omdat het op grondgebied van andere gemeenten is, zou ik denken: laten we nou niet zomaar van alles gaan zitten doen zonder dat met anderen samen te doen, juist waar we dat zoveel mogelijk wel doen, ook in onze voorlichting en informatiecentrum zoals het inmiddels is vormgegeven, zoals we vandaag met minister Opstelten ook gezamenlijk hebben gesproken. Het is niet goed, denk ik, dat die gezamenlijkheid op deze manier wordt doorbroken. Misschien toch goed om u nog even te beraden op de vraag of het een goed signaal is dat de motie hier wordt verworpen. Ik doe dat beroep toch op u, of u dat nog een keer voor uzelf wilt nagaan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kijk ik in de richting van de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, gehoord de burgemeester, die ons duidelijk maakt dat hij en de andere bestuurders laten merken dat wij in Groningen goed voor onze belangen opkomen, trekt de Stadspartij de motie in.

(Applaus)

9. Sluiting

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is dit agendapunt afgehandeld. Dan sluit ik deze vergadering. Dank voor uw bijdragen en wel thuis.

(Sluiting 22.03 uur)